

800535

Ungarischer Geschäftsstyl.

Sammlung von Beispielen

zur

Abfassung von Geschäftsbriefen

und andern schriftlichen

Aufsätzen über alle Fälle des gewöhnlichen Lebens,

nebst

einem Verzeichnisse der im niedern Geschäftsstyle am häufigsten vorkommenden Ausdrücke, ungarischer Tauf- und Ortsnamen, sowie Tabellen und Vorbildern für die ungarische Formenlehre.

Zusammengestellt

von

Anselm Mansuet Riedl.

Prag, 1856.

Ignaz Adolf Schaiba.

In demselben Verlage ist früher erschienen:

Riedl Sz. Mutatványok a magyar irodalomból egyszersmind olvasó könyv serdültebbek használatára. gr. 8 br. 40 kr.

Ebenda sind nebst mehren, namentlich folgende ungarische Sprachbücher stets vorrätzig:

Bloch Dr. M. Ausführliche theoretisch-praktische Grammatik der ungarischen Sprache für Deutsche, nebst einer Auswahl von Beispielen nach der Interlinear-Methode und Übungs-Aufgaben zum Uebersetzen aus dem Deutschen ins Ungarische. 4. Auflage. gr. 8. Pest, geb. 2 fl.

Töppler G. E. Theoretisch-praktische Grammatik der ungarischen Sprache. 4. verb. und verm. Auflage. gr. 8. Pest, 1 fl.

Neméle Dr. J. N. Lehrbuch der ungarischen Sprache. 4. verm. Aufl. gr. 8. Wien. br. 1 fl. 30 kr.

Dessen Taschenbuch der ungarischen Sprache. Theoretisch-praktische Anleitung zur leichten und schnellen Erlernung der ungar. Sprache. Taschenf. Wien, br. 40 kr.

Neumann S. Der schnelle Ungar, oder: Zwei Lehrurse für den ersten Unterricht im Ungarisch- und Deutschlesen und dem Nothwendigsten und Wissenswerthesten aus der ungarischen und deutschen Sprachlehre. Als Lese- und Sprachbuch herausgegeben. 7. verm. und verb. Aufl. 8. Pest, br. 20 kr.

Töppler G. E. Praktischer Lehrgang zur schnellen und leichten Erlernung der ungarischen Sprache. Nach D. F. Ahn's Methode bearbeitet, gr. 8. Pest, br. 48 kr.

Tafács E. Die Kunst in 18 Lektionen ein Kernmagyar zu werden. Enthaltend eine theoretisch-praktische Anleitung die ungarische Sprache in 18 eingetheilten Lektionen fertig lesen, schreiben und sprechen zu lernen. Mit einem praktischen Theile, enthaltend die gewöhnlichsten Conversationsgespräche, mehre Uebersetzungsaufgaben, Sprüchwörter, Ueübungen und ein reichhaltiges Wörterverzeichnis. 2. verb. Aufl. Taschenf. Wien, br. 20 kr.

Neméle J. N. Analyse ungarischer Classiker. Eine praktische Fortsetzung jeder ungarischen Grammatik und ein Lehrbuch der classischen Literatur gr. 8. Wien, br. 1 fl. 30 kr.

Garay, Handbuch ungarisch-deutscher Gespräche. Fünfte verb. und verm. Aufl. Herausgegeben von G. E. Töppler. 12. Pest, br. 1 fl.

Neméle Dr. J. N. Der ungarische und deutsche Gesellschafter. Lehr- und Gesprächsbuch um sich in der ungarischen und deutschen Conversationsprache möglichst schnell und gründlich zu vervollkommen, mit Rücksicht auf die Eigenthümlichkeit beider Sprachen. Taschenf. Wien, br. 48 kr.

Matics Em. Hilfsbuch bei der Conversation in ungarischer, deutscher und französischer Sprache oder Anleitung, sich im gesellschaftlichen Umgange über alle im Leben vorkommende Gegenstände in diesen drei Sprachen richtig und elegant auszudrücken. Mit einem Anhang: eigenthümliche Redensarten, Sprüchwörter und Titulaturen enthaltend. Aus den neuesten und besten Hilfsmitteln der Deutschen und Franzosen zusammengestellt. Zweite verb. Aufl. Taschenf. Preßburg, br. 1 fl. 12 kr.

Ungarischer Geschäftsstyl.

Sammlung von Beispielen

zur

Abfassung von Geschäftsbriefen

und andern schriftlichen

Aufsätzen über alle Fälle des gewöhnlichen Lebens,

nebst

einem Verzeichnisse der im niedern Geschäftsstyle am häufigsten vorkommenden Ausdrücke, ungarischer Tauf- und Ortsnamen, sowie Tabellen und Vorbildern für die ungarische Formenlehre.

Zusammengestellt

von

Anselm Mansuet Riedl.

Prag, 1856.

Ignaz Adolf Schaiba.

Linnéus'sche Gesellschaft

Sammlung von Büchern

Verkauf von Büchern

aus dem Verlage

der Buchhandlung

von

der k. u. k. Hof- und Landesbibliothek

in Budapest

Verlag

800531

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
B Nötedéknappó
1958 év 899

Vorrede.

Der gänzliche Mangel eines zweckmäßigen, und den Bedürfnissen der Gegenwart entsprechenden Hilfs- und Übungsbuches, welches ich bei meinen Vorlesungen über den ungarischen Geschäftsstyl in die Hände meiner Zuhörer hätte geben können, hat mich zunächst veranlaßt, diese Sammlung geeigneter Beispiele für die vorzüglichsten Arten des niedern Geschäftsstyles zusammenzustellen und im Drucke erscheinen zu lassen. Dieser Zweck, der mich bei der Zusammenstellung geleitet hat, wird sowohl die gänzliche Vermeidung aller Definitionen und theoretischen Untersuchungen, — die zunächst dem mündlichen Vortrage vorbehalten bleiben und im Drucke ein zu umfangreiches Werk in Anspruch nehmen würden, — als auch die Aufeinanderfolge deutscher und ungarischer Aufsätze, das Hinweisen auf das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch bei den Privat-Urkunden, das im Anhange angeführte Wörter- und Suffixenverzeichnis u. s. w., überhaupt die nach den Bedürfnissen meiner Zuhörer eingerichtete Zusammenstellung, — wie ich nicht ohne Grund zu hoffen wage — genügend rechtfertigen. —

Da ich es bei der Menge wahrhaft gelungener und nachahmungswerther Beispiele, welche in den verschiedenen, unter den Titeln: Selbstadvokat, Brieffsteller, Haussekretär u. s. w. bekannten

Werken zu finden sind, für überflüssig hielt, in jeder Beziehung neue Originalaufsätze zu verfassen, so habe ich, nicht sowohl nach dem Neuen, als Nützlichen strebend, die mir zugänglichen Quellen durchgehends benützt, und an einzelnen gewählten Beispielen nur jene Aenderungen vorgenommen, welche mir für Anfänger zur Erleichterung der Uebersetzung zweckdienlich schienen. Insbesondere gebrauchte ich außer Andern den: Neuesten Wiener Sekretär von Engelhart; den Pester ungarisch-deutschen Briefsteller von Tiprai; den Ungarischen Geschäftsstyl von Reméle; den Allgemeinen deutschen Briefsteller von Fort; den Selbstadvokaten von Haidinger, und den Öntügyvéd von Oláh. Das Wörterverzeichnis ist nach Rath's Wörterbuch der neuen Gesetzgebung und die Tabellen nach Bloch's Grammatik der ungar. Sprache zusammengestellt.

Schließlich glaube ich noch bemerken zu können, daß ich nicht ohne Grund hoffe, es dürfte diese Sammlung sowohl durch die Wahl der angeführten Muster, als durch die angefügten Verzeichnisse, Tabellen und Vorbilder ein ebenso nützlichcs Hilfsbuch für Lehranstalten, als zweckmäßiges Nachschlagebuch für alle Jene werden, welche die ungarische Sprache zu Geschäftszwecken benöthigen.

Prag, im September 1855.

Anselm Mansuet Riedl.

I n h a l t.

	Seite
Einleitung	
I. Geschäfts-Briefe.	
Titulaturen	5
Geschäftsbriefe verschiedenen Inhalts.	
Ein Freund wird um die Vermittlung in irgend einer Angelegenheit gebeten	9
Bitte um eine Geschäftsführersstelle in einer Fabrik	9
Nachfrage um die Aufführung eines Gärtners, welchen man in Dienst zu nehmen gesonnen ist	10
Antwort	10
Ein Tischler benachrichtigt einen seiner Kunden, daß die bestellten Möbeln fertig sind	11
Es wird um Verlängerung eines Wechsels gebeten	11
Antwort	11
Jemand wendet sich im glütlichen Wege an seinen Schuldner	12
Jemand wendet sich mit Drohung an seinen Schuldner	12
Antwort	12
Dank für die Erfüllung einer Bitte	13
Ein Schlosser bietet einer Herrschaft seine Dienste an	13
Handlungsbriefe.	
Die Errichtung einer Handlung wird bekannt gegeben	14
Antwort	14
Bestellung	15
Es wird wegen Annahme eines Wechsels angefragt	15
Antwort	15
Erkundigung wegen Empfang von Waaren	16
Antwort	16
Die Fortsetzung einer Handlung unter einer andern Firma wird bekannt gegeben	16

Anerbieten	16
Antwort	17
Verminderung einer ursprünglichen Zusendung	17
Ein Kaufmann zeigt an, daß er einen Gesellschafter angenommen habe	17
Nachricht von einer eingegangenen Zahlung	18
Frachtbrief	18
Frachtbrief	19
Manthbrief	19
Manthbrief	19

Öeffentliche Anzeigen.

Ein Zahnarzt empfiehlt sich	20
Anzeige eines Apothekers, welcher die Apotheke eines Andern übernommen hat	20
Eine Kunstblumen-Händlerin empfiehlt ihr Waarenlager	21
Anzeige eines gänzlichen Ausverkaufs	21
Ein Gut ist zu verkaufen	21
Klasterholz-Veräußerungs-Anzeige	22
Verpachtung einer Papiermühle	22
Aufforderung zur Theilnahme an der Gesellschaft einer Dampfmühle	23
Aufforderung zur Pränumeration auf ein Sonntagsblatt	23
Verlobungs-Anzeige	25
Verbindungs-Anzeige	25
Todes-Anzeige	25
Anzeige zur Berichtigung der Briefaufschriften	25
Ein Capital wird auf Wechsel gesucht	26
Antrag	26

III. Privat-Urkunden.

Schenkungsvertrag.

Schenkung unter Lebenden über eine bewegliche Sache	29
Schenkung mit einer Bedingung	29
Schenkung auf den Todesfall in Form eines Vertrages	30
Schenkung auf den Todesfall in Form eines Vermächtnisses	30

Verwahrungsvertrag.

Empfangschein	31
Recepisse	31
Darlehungsvertrag	31
Formular eines Schuldscheines	32
Schuldschein, in welchem sich zwei Eheleute als Schuldner bekennen, wobei sie zugleich eine Realität verpfänden	32
Schuldschein über ein aus der Waisenkasse gehobenes Darlehen	32

Bevollmächtigungsvertrag.

Beispiel	33
--------------------	----

Vollmacht für einen Advokaten	33
Tauschvertrag	34
Beispiel	34
Kaufvertrag	35
Beispiel	36
Lieferungsvertrag.	
Beispiel	36
Mieth- und Pachtvertrag	37
Beispiel eines Miethvertrages	38
Beispiel eines Pachtvertrages	39
Entgeltliche Verträge für Dienstleistungen.	
Bauvertrag	38
Lehrvertrag	39
Gesellschaftsvertrag.	
Zwischen zwei Weinhändlern	40
Gesellschaftsvertrag mit Unterwerfung unter ein Schiedsgericht	41
Chepakte	43
Chekontrakt	44
Leibrentenvertrag.	
Beispiel	45
Bürgschaft.	
Beispiel einer Bürgschaftsurkunde	46
Pfandvertrag.	
Beispiel	46
Cession.	
Beispiel	47
Beispiel	47
Affignation oder Anweisung.	
Beispiel	48
Quittungen.	
Quittung	48
Quittung	48
Hauszinsquittung	49
Aufkündigung einer Wohnung	49
Aufkündigung eines Capitals	49
Zeugnisse.	
Zeugniß für einen Diener	50
Zeugniß für einen Gemeinde-Beamten	50
Zeugniß	50
Armuthszeugniß	51
Lehrbrief	51
Conti	52

Conto von einem Buchhändler	52
Testamente.	
Beispiel	53
Codicill	54
Mündliches Testament	54
Enterbung eines Kindes.	
Beispiel	55
Aufsätze, welche im Wechselgeschäfte vorkommen.	
Formular eines eigenen Wechsels	56
Formular eines trassirten Wechsels	56
Formular eines auf eigene Ordre gestellten Wechsels	56
Formular eines domizilirten Wechsels	57
Giro	57
Formular einer Protesturkunde	57
Formular einer Retour-Rechnung	58
III. Eingaben.	
Privilegiums-Gesuch	61
Gesuch um ein Großhandlungs-Privilegium	61
Gesuch um Bewilligung des Meisterrechtes	62
Klage auf Grund eines Schuldscheines	63
Gesuch um Ertheilung einer Concession zur Anlegung einer Fabrik	64
Klage wegen Contoforderung	65
Wechselklage	66
Verzeichniß aller in diesen Aufgaben vorkommenden, sowie der meisten im niedern Geschäftsstyle gebräuchlichen technischen Ausdrücke	71
Tabellen und Vorbilder für die ungarische Formenlehre.	125
I. Tabelle der Possessivsuffixe	127
A) Vorbild für Wörter, die mit einem Vocal auslauten	128
B) Vorbild für consonantisch auslautende Wörter	129
C) Vorbild für consonantisch auslautende Wörter, welche ein j zur Erweichung bekommen	130
II. Tabelle der untrennbaren Verhältnissuffixe (Casus)	131
A) Vorbild für die Anfügung der untrennbaren Verhältnissuffixe an reine Stämme	131
B) Vorbild für die Anfügung der untrennbaren Verhältnissuffixe an Wörter, welche bereits mit dem Pluralsuffix behaftet sind	132
C) Vorbild für die Anfügung der untrennbaren Verhältnissuffixe an Wörter, welche mit einem Possessivsuffix behaftet sind	133
III. Tabelle für die getrennten und einfachen Verhältnissuffixe	134
Vorbild für die Anfügung der getrennten einfachen Verhältnissuffixe	135
IV. Tabelle der zusammengesetzten Verhältnissuffixe	137

Vorbild für die Anfügung der zusammengesetzten Verhältnißsuffixe	137
V. Tabelle der Personalendungen des Zeitwortes	138
VI. Tabelle der Charakterbuchstaben der Zeit	138
VII. Tabelle der Charakterbuchstaben der Art	138
A) Vorbild für die Conjugation tieslautender Zeitwörter in der be- stimmten und unbestimmten Form	139
B) Vorbild für die Conjugation hochlautender Zeitwörter in der be- stimmten und unbestimmten Form	147
C) Vorbild für Mittelzeitwörter mit passiver Form	155
D) Vorbild für die passive Conjugation	162
E) Das unregelmäßige Zeitwort: van es ist	170
VIII. Tabelle der Conjugation der unregelmäßigen Zeitwörter	173

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Der Geschäftsstyl umfaßt alle schriftlichen Darstellungen in Geschäften, mögen diese sich auf öffentliche Verhältnisse beziehen, oder aus Privatgeschäften hervorgehen. Er zerfällt in den A) höhern Geschäftsstyl (Curial= Kanzleistyl), der alle öffentlichen Verhandlungen der Regierung, und der Behörden umfaßt; als: Dekrete, Mandate, Privilegien, Protokolle, Relationen u. s. w.; B) den niedern Geschäftsstyl, der sich mit allen Privatverhandlungen beschäftigt, welche in den rechtlichen Verhältnissen des bürgerlichen Lebens zwischen den einzelnen Staatsbürgern, ohne Einmischung der Obrigkeit, abgemacht werden; als: Geschäfts- und Handelsbriefe, Anzeigen, Verträge, Quittungen, Zeugnisse Reverse, u. s. w.

Die ungarische Sprache ist gegenwärtig hauptsächlich auf die Privatgeschäfte beschränkt; deßhalb sind auch in vorliegende Sammlung größtentheils solche Beispiele aufgenommen, welche in den Umfang des niedern Geschäftsstyles gehören, und der leichtern Uebersicht wegen in

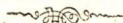
1. Geschäftsbriefe,
2. Privaturkunden, und
3. Eingaben eingetheilt werden können.

I.

Geschäftsbriefe.

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Titulaturen.

a) **Weltliche Titulaturen.**

An den Kaiser von Oesterreich.

Überschrift: Felséges Császár és Apostoli Király, Legkegyelmesebb Uram és Királyom!

oder: Felséges Uram!

Im Contexte: Felséges Uram! oder: Felséged.

Unterschrift: Császári és Királyi Felségednek legalázatosabb hív jobbágya.

Aufschrift: Felséges I. Ferenc Jósef, Ausztriai Császár, Magyar- és Csehország királya stb. stb. Legkegyelmesebb Uramhoz.

An einen Erzherzog von Oesterreich.

Überschrift: Császári Főnséged,
Kegyelmes Uram!

Im Contexte: Császári Főnséged.

Unterschrift: Legalázatosabb szolgálja.

Aufschrift: Főnséges N. N. cs. k. Főhercegnek stb. stb.

An einen Herzog oder Fürsten.

Überschrift: Főméltóságú Herceg!
Kegyelmes Uram!

Im Contexte: Magasságod, oder: Főméltóságod.

Unterschrift: Magasságodnak (oder Főméltóságodnak, oder Hercegségednek) alázatos szolgálja.

Auffchrift: Főméltóságú N. Herceg N. N. úr; az aranygyapjas rend vitéze, cs. k. Belső Titkos Tanácsos, és Kamarás stb. stb. — Ő Magasságának —

An einen Grafen oder Baron.

Überschrift: Méltóságos Gróf (Báro) Úr!

Im Contexte: Méltóságod, oder: Nagyságod.

Unterschrift: Méltóságodnak (Nagyságodnak) alázatos szolgálja.

Auffchrift: Méltóságos N. Gróf (Báro) N. N. úr, cs. k. való-
ságos Kamarás stb. — Ő Nagyságának —

An einen Minister, k. k. geheimen Rath, Feldmarschall, Statthalter, Gesandten, Vorsteher einer höhern Behörde, Feldzeugmeister, General der Cavallerie, und überhaupt an höhere Beamten, wenn dieselben k. k. Geheime Ráthe sind.

Überschrift: Nagyméltóságú, s Kegyelmes Úr!

Im Contexte: Kegyelmességed, (Excellentiád).

Unterschrift: Kegyelmességednek (Excellentiádnak) alázatos
szolgálja.

Auffchrift: Nagyméltóságú N. N. úr, Ő cs. k. Felsője való-
ságos Belső Titkos Tanácsosa stb. — Ő Excellentiá-
jának.

An Ritter, Vorsteher von Behörden, überhaupt Dieje-
nigen, denen im Deutschen „Hochwohlgeboren“ gegeben
wird.

Überschrift: Nagyságos Úr!

Im Contexte: Nagyságod!

Unterschrift: Nagyságod alázatos szolgálja.

Auffchrift: Nagyságos N. N. Úrnak..... különös kegyü
Uramnak.

An Nichtadelige, welche der guten Gesellschaft angehören: als Doktoren, Professoren, Offiziere, Beamte, Kaufleute, Fabrikanten, Künstler, u. s. w.

Überschrift: Tekintetes Úr!

Im Contexte: Tekintetes Uraságod.

Unterschrift: Tekintetes Uraságodnak alázatos szolgálja.

Aufschrift: Tekintetes N. N. úrnak.

Andere Formeln für Adelige; als: Nemes, Nemzetes, s Vitézlő Úr u. s. w. sind außer Gebrauch.

An Handwerker, Studierende u. diejenigen, welche in keine der oben angeführten Kategorien gehören.

Überschrift: Tisztelt Úr!

Im Contexte: Uraságod, oder Kegyed, oder Ön.

Unterschrift: Uraságod szolgálja.

Aufschrift: Tisztelt N. N. úrnak.

b) Geistliche Titulaturen.

An den Primas von Ungarn.

Überschrift: Főméltóságú Herceg, Magyarország Primása, Kegyelmes Uram!

Im Contexte: Hercegséged, oder Főméltóságod (Eminentiad).

Unterschrift: Főméltóságú Hercegségednek (Eminentiadnak) alázatos szolgálja.

Aufschrift: Főméltóságú Herceg N. N. úr, Esztergomi érsek, az Apostoli Sz. Szék született követje, Magyarország Primása s titkos Főkancellárja, Sz. István apost. Király jeles rende Nagykeresztese, s Praelatusa, Ó cs. k. Felsege Belső Titkos Tanácsosa stb. stb. — Ó Magaságának (Hercegségének).

An einen Erzbischof.

Überschrift: Nagyméltóságú s Főtisztelendő Úr.

Aufschrift: Nagyméltóságú, s Főtisztelendő N. N. Úr, Egri

(Kalocsai) egyházi Főmegye Érseke stb. Ó Kegyel-
mességének.

An einen Bischof.

Uberschrift: Méltóságos, s Főtisztelendő Úr!

Aufschrift: Méltóságos s Főtisztelendő N. N. úr, Ó cs. k.
apost. Felsőge Tanácsosa, a N-i latin (görög) szertar-
tású Egyházi Megye Püspöke stb. stb. Ó Nagysá-
gának.

An einen Prälaten, Abt, Domherrn.

Uberschrift: Főtisztelendő Nagyságos Apát (Prépost, Kano-
nok) Úr.

Aufschrift: Főtisztelendő N. N. úr, kir. Tanácsos, a N-i Egy-
házi megye Prépostja (Kanonoka) stb. stb. Nagysá-
gának.

An übrige Geistliche.

Uberschrift: Főtisztelendő, oder Nagyon Tisztelendő, oder
Tisztelendő Úr!

Aufschrift: Főtisztelendő N. N. úrnak; N-i plébánosnak...

c) Titulaturen der Frauen.

Verheirathete Frauen bekommen die Titulaturen ihrer Män-
ner, wo dann die Aufschrift „Asszony statt Úr“ heißt.

Unverheirathete Frauen (Fräulein) werden mit „Kisasszony“
titulirt.

Geschäftsbriefe verschiedenen Inhalts.

Ein Freund wird um die Vermittlung in einer Angelegenheit gebeten.

Azon szivesség, melyet kedves barátom irántam több ízben tanusított, buzdít engem a jelen alkalommal is, kéresemmel terhére lenni. Azon ügy, melyet legutolsó levelemben Önnek eléadtam, íme napokban fog eldöntetni; s Ön tudja legjobban, menyit reménylhetek szives közbejárásától. Ha megfontolja, hogy imez eldöntéstől egész jövőm függ, hogy az engem vagy boldog, vagy boldogtalanná tenni fog, úgy reményelem, nem fogja megtagadni tőlem a kért szivességet. Ön kezébe adom sorsomat, azon meggyőződésben, hogy reám gondja leszen, ki tisztelettel maradok.

Bitte um eine Geschäftsführers-Stelle in einer Fabrik.

So eben erfahre ich, daß in Euer Wohlgeboren Papier-Fabrik die Geschäftsführersstelle erledigt ist, welche Sie wieder besetzen wollen. Wenn sich dieses wirklich so verhalten sollte; so nehme ich mir die Freiheit, Euer Wohlgeboren meine Dienste anzubieten. Über meine Kenntnisse und Brauchbarkeit zu dieser Stelle, sowie über mein sittliches Verhalten werden die beigelegten Zeugnisse die nöthige Aufklärung geben. Ich würde mich gewiß bestreben, entsprechende Dienste zu leisten, und ich kann mit

gutem Bewußtsein die Versicherung aussprechen, daß ich Ihre volle Zufriedenheit mir erwerben werde.

Indem ich Dero Befehle erwarte, nenne ich mich mit Hochachtung . . .

Nachfrage um die Aufführung eines Gärtners, welchen man in Dienst zu nehmen gesonnen ist.

Da der Gärtner auf meiner Herrschaft Eichenau gestorben ist, hat mir unter andern auch ein gewisser Joseph Grün seine Dienste angetragen, indem er vorgab, bei Ihnen bereits drei Jahre in Diensten gestanden zu haben. Ich ersuche Sie daher, die Güte haben zu wollen, mich von dem Betragen und Geschicklichkeit des Genannten in die Kenntniß zu setzen; da ich mir für diese Stelle einen braven und tüchtigen Mann wünsche, und daher in der Wahl behutsam sein will.

Indem ich Ihrer Gefälligkeit in dieser Sache gewiß zu sein glaube, verpflichte ich mich zu Gegendiensten und bin —

Antwort.

Uraságod f. h. 5-én hozzám intézett soraira sietek ezennel válaszolni, s Grün Joséf felől a kívánt tudósítást meggyőződésem szerint adni. Ó valóban három esztendeig nálam mint kertész szolgált, s ezen idő alatt megelégedésemet teljes mértékben megérdemlette; mert nem csak hű, s a szó teljes értelmében szorgalmas, de oly ügyes is, hogy bármily más munkára is alkalmazható. Annálfogva én őt magamtól nem is bocsátottam volna el, ha tovább is nőtlen maradt volna. De, miután megházasodott, én különböző körülményeknél fogva, őt szolgálatomban tovább meg nem tarthattam.

Tisztelettel maradván —

Ein Tischler benachrichtigt einen seiner Kunden, daß die bestellten Möbeln fertig sind.

Bátorkodom ezennel Tek. Uraságodnak jelenteni, hogy a két hónap előtt Uraságod által nálam megrendelt bútorok már készen vannak, úgy hogy Uraságod azokat, mikor tesszik, elvitetheti.

Egyébiránt nagyon szívesen látnám, ha Uraságod munkámmal megelégednék, s alázatosan kérem, méltóztatnék ezentúl is kegyes bizodalmaival megtisztelni alázatos szolgálját.

Es wird um Verlängerung eines Wechsels gebeten.

Der Wechsel, den Sie über Ihr bei mir angelegtes Capital in Händen haben, ist mit dem Letzten dieses Monats fällig. Da ich nun eben ein Haus unter sehr vortheilhaften Bedingungen gekauft, und dabei den größern Theil meiner Baarschaft ausgegeben habe, so bin ich in einiger Verlegenheit, wenn ich Ihnen den Wechsel jetzt bezahlen soll. Ich nehme daher Ihre Güte in Anspruch, und bitte den Wechsel noch auf sechs Monate zu verlängern. Ich ersuche aber, Ihre gefällige Meinung mir baldigst kund zu geben, damit ich im Falle, daß Sie meine Bitte nicht erfüllen könnten, meine Maßregeln darnach einzurichten wüßte.

Ich bin mit Hochachtung —

Antwort.

Becses levelére sietek ezennel azon választ adni, hogy épen most tehetségemben áll, kívánságát teljesíteni, s a váltót hat hónapra meghosszabbítani; min már csak azért is teljes szívből örvendek, hogy alkalmam van bebizonyítani, mily szívesen szolgálok én barátimnak. Hogy erről még inkább meggyőződjék, kész vagyok az említett félévi határidő elmúltával, ha tudni illik akkor is pénz hiányában találna lenni, még egy évnegyedig szívesen elvárni.

Miből megismerheti kegyed, hogy vagyok —

Jemand wendet sich in gütlichem Wege an seinen Schuldner.

Ich habe Ihnen im verflossenen Jahre 500 fl. C. Mz. gegen einen in meinen Händen liegenden Schuldschein auf ein Jahr vorgestreckt, in der Hoffnung, daß Sie Ihrem Versprechen gemäß, mir diesen Betrag in der bestimmten Frist wieder zurückzahlen werden. Da ich jetzt wegen Steuerentrichtung und andern Zahlungen, die ich an Kaufleute zu machen habe, selbst in Verlegenheit bin, so sehe ich mich veranlaßt, um die Zurückzahlung derselben sammt den entfallenden Interessen zu bitten. Ich hoffe, Sie werden mir diese Bitte nicht übel deuten, die ich gewiß nicht gewagt haben würde, wenn nicht die dringendsten Umstände mich dazu bewogen hätten.

Ich verharre mit Hochachtung —

Jemand wendet sich mit Drohung an seinen Schuldner.

Már több két hónapnál, hogy Uraságodat felszólítottam a 200 p. p. forintnyi összeget, melyet még a lefolyt évben Önnek kölcsönöztem, visszafizetni, de minden feleletre való várakozásom eddig hasztalan volt. Még nyolc napig várok; de ha ez idő alatt követelésemnek meg nem felel, kénytelen leszek más módokhoz nyúlni, melyek komolyabbak.

Reménylven azonban, hogy erre szükségem nem leszen, maradok Uraságodnak —

Antwort.

Sie haben allerdings Ursache mir zu zürnen, daß ich meine Verbindlichkeit gegen Sie nicht zur gehörigen Zeit erfüllt habe, wofür ich Sie gegenwärtig um Entschuldigung bitte. Ich hatte selbst auf den Eingang einer Forderung gerechnet, um Sie befriedigen zu können, und da diese bisher ausgeblieben, so mußte es mir höchst verdrießlich sein, Ihnen mein Wort nicht halten zu

können. Nehmen Sie indessen einen Theil der schuldigen Summe und gewähren Sie mir zur Zahlung des Restes noch eine vierwöchentliche Frist. Ich will Alles anwenden, auf irgend eine Weise zu Ihrer Befriedigung Rath zu schaffen.

In der Hoffnung, daß Sie mir bei Ihren edlen, menschenfreundlichen Gesinnungen diesen Aufschub gestatten und nicht auf mich zürnen werden, habe ich die Ehre mich hochachtungsvoll zu unterzeichnen als Euer Wohlgeboren ergebensten —

Dank für die Erfüllung einer Bitte.

Alig nyúltam valaha melegebb szivvel gyenge tollamhoz, mint midőn jelen soraimat Nagyságodhoz intézni van alkalmam. Legnagyobb hálával tartozom Nagyságodnak, hogy kérésemnek oly könnyen engedett. Szívemnek legmélyebb kívánatát csillapítanám, ha másként valahogy, mint jelen soraimmal, bizonyíthatnám be Nagyságodnak háladatos érzésemet. Legyen Nagyságod meggyőződve, hogy szüntelen törekvésem leszen szivességét megérdemlenni, s minden tekintetben megmutatni, hogy reá méltatlan nem valék.

Mig erről Nagyságod is meg fog győződni, kérem addig is ne vonja el tőlem kegyességét, hanem fogadja el mély tiszteletemet, melylyel holtomiglan maradok Nagyságodnak —

Ein Schlosser bietet einer Herrschaft Dienste an.

Da der hierortige Schlossermeister Joseph Schwarz, der das Glück hatte, Euer Gnaden zu bedienen, mit dem Tode abging, bin ich so frei, Euer Gnaden meine Dienste anzubieten. Wäre mir das Glück zu Theil, mir durch die beste Arbeit Dero Zutrauen verdienen zu dürfen, so würde ich mich bestreben, sowohl durch schöne Arbeit, als auch durch die schnellste Beförderung derselben mir Dero Zufriedenheit in jeder Beziehung zu erwerben.

Einem baldigen Auftrage entgegengehend habe ich die Ehre zu verharren —

Handlungsbrieft.

Die Errichtung einer Handlung wird bekannt gegeben.

Minekutána több esztendeig a főváros legelső kereskedéseiben mint segéd szolgáltam volna, folyó hónapban saját részemre itt kereskedést nyitottam. Ennél fogva bátorokodom Kegyedet arról tudósítani, s egyszersmind szolgálatomat ajánlani. Mind azon cikkekkel el vagyok látva, melyeket fűszerkereskedésben csak keresni lehet; ni az ide mellékelt árjegyzékből is kitetszik.

Ha kegyed bizományai val meg akarna tisztelni bizonyossá teszem, hogy iparkodni fogok, Önnek mindég pontosan is gyorsan szolgálni, ki tisztelettel vagok —

Antwort.

Ich habe Ihr schätzbares Schreiben vom 20. d. M. mit Vergnügen gelesen. Indem ich mich durch Ihren Antrag sehr geschmeichelt fühle, bin ich zugleich so frei, von Ihrem Anerbieten Gebrauch zu machen. Ich ersuche Sie daher um baldige Übersendung nachstehender Artikel; als: 2 Ctr. Mocca-Kaffee; 3 Ctr. Zucker, $\frac{1}{2}$ Ctr. Dalmatiner Feigen.

Indem ich von jedem dieser Artikel die feinste Gattung wünsche, bitte ich, die Versendung auf das Schnelligste zu vollziehen.

Gleich nach dem Empfange können Sie den Betrag auf mich ziehen, und ich werde Ihre Anweisung, sobald Sie mir vorgelegt wird, berichtigen.

Mit Achtung —

Bestellung.

Kérem Uraságodat, sziveskednék nekem az ide mellékelt jegyzékben elé számlált cikkeket az itteni jövő vasárig vagy N. N. fuvaros által, vagy más akármely uton átszállítani, de ennek minden esetre az említett ideig történnie kell, mert csak gyors eladása az árúknak, mely csak vásárkor elérhető, némi nyereséget ígér. Ellenkező esetben ha tudniillik az árúk a meghatározott időben nem érkeznének, azokat használnom nem lehetne.

Tisztelettel maradván —

Es wird wegen Annahme eines Wechsels angefragt.

Herr Franz Grün in Schemnitz hat bei mir 3 Ct. Kaffee und 2 Ctr. Zucker bestellt, mit dem Auftrage, den Betrag dafür von 800 fl. für seine Rechnung auf Sie zu ziehen. Ich ersuche Sie daher, mich zu benachrichtigen, ob Sie mich der Verehrung meiner Angabe versichert halten wollen.

Mit Achtung —

Antwort.

Folyó hó 3-án hozzám intézett beeses soraira ezennel sietek válaszolni, hogy Grün Ferenc úr engemet a megrendelt árúkért fizetendő 800 p. for. felől tudósított, s hogy én minden pillanatban kész vagyok, a fenn említett összegre szálló váltót elfogadni.

Tisztelettel maradván —

Erfundigung wegen Empfang von Waaren.

Egy pár hét előtt mind azon árukat, melyeket Uraságod f. hó 10-ről hozzám intézett levelében tölem kívánt volt, Büki István fuvaros által Önnek átküldtem; de mint-hogy Uraságod azoknak elfogadását eddig nem jelentette, bátorkodom szívesen felkérni, méltoztatnék minél hamarabb velem tudatni, valjon az említett árukat megkapta-e vagy sem.

Tisztelettel maradván —

Antwort.

Die mir überschickten Waaren habe ich am 15. dieses Monats richtig erhalten. Da ich aber seit 8 Tagen verreist war, konnte ich Ihnen den Empfang derselben nicht anzeigen. Ich fühle mich daher bemüßigt Sie der gehaltenen Sorge wegen um Vergebung zu bitten.

Mit Achtung —

Die Fortsetzung einer Handlung unter einer andern Firma wird bekannt gegeben.

Miután azon füszerkereskedést, mely eddig Zöld József cím alatt üzetett, tulajdonosától megvettem, bátorkodom Önt arról tudósítani, s egyszersmind felkérni, sziveskednék velem kereskedési összeköttetésbe lépni. Minthogy képes vagyok, minden igényeinek megfelelni, nem kételkedem, hogy ajánlatomat el fogja fogadni, mely esetben iparkodni fogok, Önnek pontosan s becsületesen szolgálni, s minden tekintetben megmutatni, hogy vagyok —

Anerbieten.

Ich habe in meinem Magazin, wie Sie aus dem beiliegenden Verzeichnisse ersehen werden, alle Gattungen Papier aus der k. k. priv. Papier-Fabrik zu Eichenau vorräthig.

Da ich vernommen habe, daß Sie öfters Papier in größern Quantitäten ankaufen, bin ich so frei, Ihnen die meinigen zum Verkaufe anzubieten, wobei ich versichern kann, daß Sie bei keinem Andern besser bedient werden können.

Einem baldigen Auftrage entgegensehend bin ich —

Antwort.

Folyó hó 5-én hozzám intézett levelére ezennel válaszolván, kérem, sziveskednék nekem az ide mellékelt jegyzékben elősorolt papír nemeket minél hamarább átküldeni, s egyszersmind velem tudatni, mi úton fizessem meg az érettek járuló összeget?

Tisztelettel maradván —

Berminderung einer ursprünglichen Zusendung.

Ich ersuche Sie, die Güte haben zu wollen, meine ursprüngliche Ordre auf 500 Eimer Steinbrucher Wein auf 300 Eimer umzuändern. Der Umstand, daß einer meiner Kunden seine Bestellung ganz zurückgenommen hat, ist die Ursache, daß ich diese Bitte an Sie zu richten mich genöthigt sehe.

Mit Achtung —

Ein Kaufmann zeigt an, daß er einen Gesellschafter angenommen.

Da sich meine Handlung in der letzten Zeit so sehr gehoben hat, daß ich nicht allein im Stande war, die sich dadurch häufenden Geschäfte mit der erforderlichen Ordnung und Umsicht zu verwalten, habe ich den Herrn Johann Stolz zu meinem Gesellschafter gewählt.

Ich ersuche, Ihr geschätztes Zutrauen, mit dem Sie mich bisher beehrt haben, uns Beiden schenken zu wollen; wir wollen uns bestreben, desselben stets würdig zu sein.

Zugleich er suche ich, unsere Unterschriften gütigst zu bemerken, und überzeugt zu sein, daß ich bin

Ihr ergebenster
N. N.

Andreas Meißner wird künftig zeichnen: Andreas Meißner et Comp.

Johann Stolz wird künftig zeichnen: Johann Stolz & Comp.

Nachricht von einer eingegangenen Zahlung.

Ezennel van szerencsém Önt tudósítani, hogy azon összeget, melynek kifizetésével Ön Schwarz József urat megbízta, tegnap megkaptam; t. i.

2000 p. for. Ebből levonván a nekem utalványozott
1500 „ — kr.

marad 500 for. p. p.,

melyeket ma Önnek a póstan elküldtem, azon kéressel, hogy engem ezután is bizományaival megtisztelni sziveskedjék, s legyen meggyőződve, hogy vagyok —

Budán —

Frachtbriefe.

N. N. úrnak Löcsén.

Kassa, januar, 2-án.

Ezennel küldöm Uraságodnak eperjesi fuvaros Sánta György által egy Sz. J. R. betűkkel megjelölt csomózatban a kívánt könyveket, melyek összesen 4 mázsát 20 fontot nyomnak. A kikötött fuvarbér egy mázsától 30 kr. p. p., melyet hogy Uraságod a fuvarosnak kifizesse, ha az árút a kívánt állapotban megkapta, szivesen kérem.

Tisztelettel maradván —

Frachtbrief.

Herrn Josef Grün
in Kremnitz.

Preßburg am 1. Oktober 1854.

Durch den Fuhrmann Georg Fahrer sende ich Ihnen 2 Etr. Kaffee und 3 Etr. Zucker, ordentlich gepackt in zwei umreißten Kisten, die mit A. B. X. gezeichnet sind. Die Fracht ist mit 2 fl. Emze. per Etr. bedungen, welche ich nach geschehener guter Übergabe der Sendung an ihn zu bezahlen bitte.

Mit Achtung —

Mauthbrief.

Tekintetes Vári Antal úrnak Kolozsvárra küldök a cs. k. pósta által egy ládában könyveket, melyek 52 fontot nyomnak; s értékük 655 forint p. p.

Pesten, 1855-iki Május 1-jén.

N. N.

Mauthbrief.

Ich sende durch den Fuhrmann Josef Kopf nach Debreczin an den Herrn Stefan Fischer einen Pack mit verschiedenen Gemälden.

Gewicht 4 Pfund 20 Loth, Werth 80 fl. Emze.

Hermannstadt, 1. Mai 1855.

N. N.

Öffentliche Anzeigen.

Ein Zahnarzt empfiehlt sich.

Alólirt ajánlja magát a t. cz. közönségnek minden száj, és fogbetegségek gyógyításában, nevezetesen fogak tisztításával és hiányos fogaknak aranynyali kitöltésével, ugyszinte a használhatatlanok kihúzásával, továbbá egyes és egész sorfogak betevésével francia és amerikai zománcból aranyban foglalva.

N. N. fogorvos

Pesten Színházterén, 55-ik sz. 3-ik emelet;
ajtó sz. 18.

**Anzeige eines Apothekers, welcher die Apotheke eines
Andern übernommen hat.**

A hosszú utcában lévő, a Sz. háromsághoz címzett gyógyszerért eddigi tulajdonosától N. N. úrtól megvevén, e körülményt, midőn a tisztelt közönséggel, s különösen pedig orvos urakkal tudatnám, felkérem egyszersmind egész tisztelettel — eddigi tapasztalt — további elismerés, szives látogatás, s pártolásukat, biztosítván előre mind pontos kiszolgálat, mind pedig a gyógyszerek hathatós jótékony-ságáról.

N. N.

gyógyszerész a Sz. háromsághoz.

Eine Kunstblumen-Händlerin empfiehlt ihr Waaren-Lager.

N. N. művirág gyára, Pesten, Úri útza 28 sz. alatti házban „Florához” címzett boltban jelen farsangi időszakra ajánlja bő választékú mindennemű legújabb parisi, s bécsi minták szerinti bálfüzéreit, menyasszonyi koszorúit, mell-s asztalvirágait a legjutányosabb árért.

Anzeige eines gänzlichen Ausverkaufs.

Végképeni eladás

gyári áron alúl az úri utcában 80-ik sz. alatt létező, s a „Naphoz” címzett vászon raktárban.

Miután az alólirt egészségi tekintetből kénytelen vászon kereskedésével felhagyni: ennél fogva gyári áron alúl végképeni eladást intéz, hogy gazdag raktárát lehető leg-
rövidebb idő alatt kiürithesse.

Felhívja tehát a t. cz. közönséget a kedvező alkalom felhasználására, mely háztartását valódi jó vászonneműek-
kel legjutányosabb áron láthatja el.

N. N.

vászon-kereskedő.

Ein Gut ist zu verkaufen.

Nána vasuti állomashoz egy mértföldnyire eső párkányi határban, 250 holdnyi első osztályú szántóföldből s mintegy 20 holdnyi kaszállóból álló tagositott birtok minden órán eladó.

Ertekezhetni Pesten Úri útza 25. szám. a. házban a tulajdonossal.

Klasterholz=Veräußerungs-Anzeige.

Ölfa-árvereltetés.

Bihar megye N. helység határában szám szerint ezer ölfa ölnkinti többet ígérés útján szabad kézből árvereltetni fogván: az árverelni szándékozók 100 pf. bánatpénzzel ellátva az évi Majus 20-a reggeli 9 — 10 órában a nevezett helység házánál jelenhetnek meg.

Verpachtung einer Papiermühle.

Nógrád megyei N. városa szomszédságában fekvő pusztán egy tökéletesen felszerelt jó állapotban, s jelenleg is forgásban lévő papirmalom a hozzá tartozó kert-s szántófölddel együtt f. é. Majus 1-jétől hoszabb időre hasznóberbe adandó. Bövebb értesítést ad N. ügyved úr Pesten Lipöld utza 2 sz. 3. emelet.

Aufforderung zur Theilnahme an der Gesellschaft einer Dampfmaschine.

Legfelsőbb engedelem mellett Szabadkán részvényes társaság által felépített gőzmalom igazgató választmánya közhírül teszi, miként a társaság egy a legjobb szerkezettel ellátott gőzmalmát, miután múlt évi Februar 10. jó sikerrel nyilvános próba után várakozáson felül a legjobb eredményt igazolta — rá következett Március elején a nyilvános forgalomnak átadta — ezen malom alkatrészei két acél töréből és hengerműből — a járművek pedig két eredeti francia és két német őrlő kövekből állanak — továbbá előre gondoskodva arról is, hogy a szegényebb néposztály házi tartására szükséges gabonáját kisebb mennyiségben is örölhessen, azért egy a fentebbi elősorolt művektől egészen elzárt, két darab úgynevezett parasztra őrlőt is fog fellálitani, a hol akár ki gabonáját saját tetszése szerint megöröltetheti — hogy ezen vállalatnak és üzletnek nagyobb

kiterjedését eszközölhessen, a társulat 1854-ik évi October 15-kén Szabadkán cs. k. biztosi elnöklet alatt tartatott közgyűlésében a már elkelt 54 részvényen felül 5 részre is felosztható 100 ezüst forintos újabb 46 részvények kibocsátását határozta, mihez képest a nagyérdemű közönség ezen vállalathoz járulásra tisztelettel felszólíttatik.

Részvények kaphatók Szabadkán az igazgatóságnál, Pesten N. N. nagykereskedő úrnál, hol a társulat alapszabályai is megtekinthetők, külföldieknek pedig a részvények és alapszabályok saját költségeikre póstán küldetnek meg. — A fenn említett malom a víz szüke miatt elkerülhetetlen szüséggé vált.

N. N.

igazgató

lakása városháztér 16-ik sz.

Aufforderung zur Pränumeration auf ein Sonntagsblatt.

Előfizetési felhívás a vasárnapi ujság 1855 esztendei első félévi folyamára.

Isten kegyelméből végre jár az esztendő, melynek elején lapjaink első számát megindítók s mi ezennel új félévi folyamra hívjuk föl tisztelt olvasóinkat.

Lapjaink eddigi folyama mennyire elégité ki a tisztelt közönséget, annak megítélése nem minket illet, de annyit jó lélekkel szabad elmondanunk: hogy a mit ígértünk az év elején, azt az év folytán megtartottuk.

Lapjaink ez évi folyama legkedveltebb íróink által oly olvasmányokkal láttatott el, melyek a tisztelt közönség tetszését megnyerni nagy részben szerensések voltak. Érdekes elbeszélések, költői becsü versezetek, a legnevezetesebb emberek életleírásai, hazai és külföldi tájékok rajzai, korszerű és szükséges értekezések, gazdasági czikkek, történeti munkák, népsajátóságok, természet tudományi

ismeretek, ujabbkori tanulmányok, tanúlságos és mulattató egyveleg, adomák és közérdekű napi események, változatos összeállításban kerültek olvasóink elé. A szöveg folytán előkerülő képek is a legérdekesebbek közül lönnek kiválogatva s több azokból köztiszteletű honfitársaink, vagy érdekes hazai tárgyak képeit nyujtá olvasóinknak a leggondosabb kidolgozásban.

A mit jelen felhívásunkban igérünk, e néhány szóval elmondható; ugyanis:

I. Hirdetményeinket egy külön fél ivre fogjuk nyomtatni a Tárogató apróbb czikkeivel együtt, s az ivnyi lap csupán az érdekes, önálló és változatos beltartalom számára lesz, s e szerint a lap hetenkint fél ivvel szaporíttatik.

II. A főcikkeket ezentúl is ismeretes munkatársaink irándjak, s az új évfolyamot rendes munkatársunk

Jókai Mór

egy nagyobb szerű elbeszelésével: „az aktirai fogolylyal” kezdendjük meg.

III. Gondunk leend rá, hogy a legérdekesebb eseményeket, melyek lapjaink körébe tartoznak, minél előbb közölhessük.

IV. Hazai érdekű képeinket szaporítani fogjuk, s e célra saját képmetsző intézetünk működik.

És mind ez ismeretterjesztő és mulattató műveknek, melyek együtt harminczkilencz ivet fognak kitenni, ára nem leend több félévre 1 forint 30 krajczárnál helyben, melyet vidékre a póstai szétküldés 30 krajczárral feljebb emel 2 pengő forintra úgy, hogy póstán küldve sem kerül egy egész héti olvasmány többbe 4½ krajczárnál.

A mennyit aligha van Magyarországon nemesen gondolkozó ember, a ki lelki élvezetére ki ne adhatna.

Reméljük, hogy a régi példabeszédet, mely szerint a mi olcsó az nem jó, e vállalatunk által sikerülend némileg megczáfolhatni, s teljes bizalommal ajánljuk az eddigi nagy pártfogónk a magyar olvasó közönség további becses figyelmébe.

Az előfizetési díj az alulirt kiadókhöz bérmentve utasítandó, hol a t. cz. közönség tetszése szerint az előfizetés egész évre is 3 pfrttal és 4 pfrttal póstai szétküldéssel fogadtatik el.

N. N.
felelős szerkesztő.

N. N.
kiadó.

Verlobungsanzeige.

Mindkét részről atyánkfiainak és barátinknak ajánljuk magunkat, mint jegyesek

Vörös Mária és
Zöld József.

Verbindungsanzeige.

Folyó hó 10-ikén N. úrnak N. leányával lett összeköt tetésemet, minden atyámfiaimnak és barátimnak tisztelettel jelentem, azon alázatos kéréssel, hogy ezt köteles kézirati közlés gyanánt szívesen fogadni méltóztassanak.

Kúruc Kalmán.

Todesanzeige.

N. N. fiamnak f. h. 2-án életének 23. évében ideglázban bekövetkezett halálát atyafiaim és barátimnak jelentem, kérvén, hogy ezen pótolhatlan veszteségem hirdetését kézirati jelentés gyanánt szívesen fogadják.

N. N.

Anzeige zur Berichtigung der Briefauffchriften.

Unterfertigter findet sich aus guten Gründen veranlaßt, seine geehrten Geschäftsfreunde, sowie alle diejenigen, welche mit ihm

in brieflichem Verkehre sich befinden, zu ersuchen, bei der Aufschrift der an ihn adressirten Briefe seinen Namen, so wie er hier unten angegeben ist, ganz auszusprechen.

Josef Mayer, junior.

Ein Capital wird auf Wechsel gesucht.

Es wird ein Capital von 3000 fl. Emze. gegen Wechsel und zu 5 Prozent auf ein halbes Jahr gesucht. Das Nähere ist zu erfragen bei

N. N.

Antrag.

Ein geschickter Buchhalter und Correspondent, der zugleich eine vollständige praktisch erlernte Waarenkenntniß besitzt, sucht unter bescheidenen Ansprüchen ein Engagement. Gefällige Adressen bittet man unter den Buchstaben C. K. Pest poste restante einzusenden.

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Privaturkunden.

Diese sind solche schriftliche Aufätze, in denen Rechtsgeschäfte Einzelner unter einander dargestellt werden. — Sie heißen Privaturkunden, im Gegensatze zu den öffentlichen Urkunden, welche vom Staate und seinen Behörden ausgehen.

Über die Privaturkunden im Allgemeinen, deren Eigenschaften, um rechtsgiltig zu sein, verweisen wir die Leser auf das Allgemeine Bürgerliche Gesetzbuch §§. 861 — 973.

I. Schenkungsvertrag.

Siehe Allg. bürgerl. Ges. Buch §§. 938. 943. 947 — 954.

Beispiele.

Schenkungen unter Lebenden über bewegliche Sachen.

Alólirt ezennel kinyilatkoztatom, hogy Váczi Péter úrnak azon fontos szolgálat tekintetéből, melyet nekem kü-lömbféle alkalommal tett, jutalomképen 60 p. ftra becsült aranygyűrűmet ajándékozom, és birtokába átbocsátom.

Kelt Pesten

Elöttünk mint tanúk elött

N. N.

N. N.

N. N.

Schenkung mit einer Bedingung.

Nachdem Herr Josef Grün, in meinem Handlungsgeschäfte seit zehn Jahren als Geschäftsführer dienend, mir während dieser Zeit durch seine Kenntnisse, Treue, Besonnenheit und Fleiß be-

deutende Dienste erwiesen, so daß ich den blühenden Zustand meines Geschäftes hauptsächlich ihm zu verdanken habe; so verpflichte ich mich freiwillig, wenn der benannte Herr noch drei Jahre in derselben Eigenschaft, und auf dieselbe Art in meiner Handlung verbleiben wird, ihm 2500 fl. d. i. Zwei Tausend fünf Hundert Gulden Conv. Wze. als Geschenk baar zu bezahlen. Zu diesem Zwecke habe ich gegenwärtige Urkunde ausgefertigt, und sie mit meiner eigenhändigen Unterschrift und angestammten Insiegel versehen.

Preßburg am —

Dankbar angenommen

N. N.

Josef Grün.

Schenkung auf den Todesfall in Form eines Vertrages.
Adomány-Levél.

Egri János, borkereskedő Pesten tétényi határban fekvő 5 holdnyi kertjét, halála esetére sógorának, Gönczy Józsefnek ajándékozta, mely adományt az utóbb nevezett ezennel elfogadja.

Ennek teljes biztosságára Egri János lemond ezen adomány visszavonhatásáról is, mire nézve e jelen adomány levelet, melyet az elfogadásnak bizonyítására említett sógora is aláírt, két példányban kibocsátja, s egyet magának megtartván, a másikat megajándékozottnak átadja.

Kelt Pesten —

Elöttünk mint tanuk előtt

N. N.

Egri János, adományozó.

N. N.

elfogadja Gönczy József.

Schenkung auf den Todesfall in Form eines Vermächtnisses (widerrusslich).

Ich Johann Wagner schenke hiermit meinem Freunde Julius Hecht meine von Králík in Pest gefertigte goldene Ankeruhr sammt Kette; das Ganze von 30 Dukaten Schwere, und bestimme, daß mein Universalerbe ihm dieselbe längstens 3 Monate nach meinem Ableben auszufolgen hat.

Preßburg den —

Johann Wagner.

Verwahrungsvertrag.

Siehe A. b. G. B. §§. 957. 961. 966. 970.

Empfangschein.

Vevény.

Egy J. Sz. betűkkel jelelt pecsét alatti csomagról, állítólag 100 p. ftnyi értékkel, melyet alólirt N. N. úrtól ma azon czélből átvettem, hogy azt N. N. úrnak Pestre szállítsam, és kézbesítem.

Pozsonyban, 1855-iki Február 5-án.

N. N. .

Recepisse.

Über ein von dem Herrn Franz Engel, k. k. Beamten in Preßburg mir zur Verwahrung übergebenes und wohl versiegeltes Packet, welches ich seinem in Pest wohnenden Bruder Herrn Josef Engel durch die k. k. Post zu schicken versprochen habe, und welches er so lange von mir zu fordern hat, bis ich mich mit dem von dem Postamte zu empfangenden Aufgabs-Recepisse über die richtige Absendung ausweisen kann. Dieses bestätige ich durch meine eigenhändige Unterschrift und mein begedrucktes Siegel.

Preßburg den —

N. N.

Darlehungsvertrag.

Siehe hierüber das A. b. G. B. §§. 971. 972. 974. 983. 991; dann §§. 992. 1101. 1114.

Formular eines Schuldscheines.

Alólirt ezennel elismerem, hogy nekem Kertész József úr mai napon két ezer öt száz pengő forintot (2500 f.pp.) készpénzben kölcsönzött, s egyszersmind kötelezem magamat emez összeget, három esztendő lefolyta után, valamint az érette járó 6% kamatokat félévénként előlegesen pon-

tosan lefizetni. Minek kötelességeül adom ezen kötelez-
vényemet.

Kelt Pesten —

N. N.

Schuldschein, in welchem sich zwei Eheleute als Schuld-
ner bekennen, wobei Sie zugleich eine Realität ver-
pfänden.

Wir endesgefertigten Eheleute Josef und Anna Baier be-
kennen hiermit, von Herrn Friedrich Mezei, Handelsmann allhier,
ein Darlehen von Eintausend fünf hundred Gulden in Conv. Mezei.
vom heutigen Tage an auf fortlaufende fünf Jahre gegen jähr-
liche 6% Zetereffen heute baar zugezahlt erhalten zu haben. In-
dem wir uns in solidum, d. i. Eines für Beide, und Beide für Ei-
nes verpflichten, dem Herrn Darleiher die Interessen vierteljährig
vorhinein, das ganze Capital aber gleich nach Verlauf der 5 Jahre
richtig zu bezahlen, verpfänden wir dem Herrn Gläubiger zu sei-
ner größern Sicherheit unser in der Stadt, Rosengasse liegendes
Haus No. 250, und berechtigen ihn zugleich, gegenwärtigen
Schuldschein auf dasselbe auf unsere Kosten grundbücherlich ein-
verleiben zu lassen.

Pest den —

N. N.

Schuldschein über ein aus der Waisenkasse gehobenes
Darlehen.

Alólirt ezennel elismerem, hogy a zólyomi árva pénz-
tárból mai napon 2000: az az: két ezer pengő forintot,
valóságos pengő ezüst huszasokban kölcsön vettem, mely
öszegben következő kiskorú tulajdonosok osztoznak

Kapi József	500 pftal
Gyenge Illona	400 „
Bors János	800 „
Édes Julia	150 „
Vass Anna	150 „
Összesen	2000 pftal.

Egyszersmind kötelezem magamat imez összegből azon
részt, mely nekem egy évnegyeddel előlegesen felmondatik,

szinte pengő huszasokban haladéktalanul visszafizetni, a többi részekről pedig míg fel nem mondatnak, a törvényes 6% kamatokat évnegyedenként előlegesen fizetni.

Minek hitelességeül adom ezen kötelezvényemet, s a nevezett árva pénztár hivatalát feljogosítom, hogy jelen kötelezvényemet a Magashegyen fekvő 120 holdnyi földemre saját költségemen betábláztassa.

Kelt Zólyomban —

Előttünk mint tanuk előtt

N. N.

N. N.

N. N.

Bevollmächtigungsvertrag.

Siehe A. b. G. B. §§. 1002; 1007; 1008; 1012; 1032; 1033; 1042.

Beispiel.

Felhatalmazvány.

Melynek erejénél fogva alúlirott N. N. urat Pozsonyban felhatalmazom, hogy Bars megyében fekvő Szele nevezetű jószágot számomra akár mi áron, mely 40 ezer forintot túl nem halad, megvegye; s a vevés esetében, a vétel összegnek lefizetését, a vétel szerződés megkötése utáni négy hétre igérje, s általában mindent, mit ezen ügyben szükségesnek találni fog, megtegye és végezze. Minek hitelességére adom ezen fölhatalmazásomat saját kezem aláírásával, és szokott pecsétemmel megerősítve.

Kelt Pozsonyban —

N. N.

Vollmacht für einen Advokaten.

Felhatalmazvány.

Melynek erejénél fogva alúlirott Sárosi József ügyvéd urat fölhatalmazom, hogy engem és örökösöimet, minden

jogi állapotainkban képviseljen; mindennemű szerződéseket kössön; általában ügyeinkben a maga belátása és véleménye szerint szóval és írással eljárjon. E mellett lekötelezem magamat neki a részemre teendő költségeket visszafizetni s fáradaimait megjutalmazni.

Kelt Pesten —

N. N.

Tauschvertrag.

Csere szerződés.

Cicbe A. b. G. B. §§. 1045; 1047.

Beispiel.

Tek. Sóváry József földbirtokos és Sebes György polgári asztalos között az alúlrít napon következő Csere szerződés kötött meg:

1. Sováry József átadja Sebes György polgári asztalosnak, a Hont megyében Ipolyság közelében fekvő Bilincs nevű birtokot minden hozzá tartozó s különös jegyzékbe elősorolt készületekkel tökéletes birtokául.

2. Sebes György polgári asztalos átadja a rózsa utzában 343 sz. alatti házát, úgy a mint jelenleg áll, Sóváry Józsefnek tulajdonául. De mivel:

3. Sóváry József földbirtoka 600: az az: hát száz forinttal többet ér, mint Sebes György háza, kötelezi magát az utolsó, az említett összeget Sóváry Józsefnek készpénzben potlékul visszafizetni.

4. Az elősorolt ingatlanságoknak átadása, valamint a potléknak kifizetése történik Február 1-jén.

Minek hitelességeül két egymással egyező bizonyítvány szerkesztetett s mind két cserélő féltől, s az e részre felkért tanúktól aláíratott s lepecsételtetett.

Pesten —

Elöttünk mint tanuk előtt

N. N.

Sóváry József.

N. N.

Sebes György.

Kaufvertrag.

Adás-vevési szerződés.

C. A. b. G. B. §§. 1053; 1054; 1059; 1083; 1085.

Beispiel.

Alúlirottak között, úgymint én Vágy József mint eladó, s én Gömör Ferencz mint vevő közt az alább jegyzett napon következő adás-vevési szerződés kötött.

1. Vágy József a Magas hegyen fekvő 60 holdnyi földjét mint valóságos tulajdonát, nekem Gömör Ferencznek 1000 az az: ezer pengő fton eladja.

2. Én Gömör Ferencz a kialkudott vétel ár két harmadát mindjárt a szerződvény aláírása alkalmával fizetem le, s kötelezem magam, a hátra maradt harmadot mátol számítandó három hónap alatt az ahoz járulandó 6% kamatokkal együtt lefizetni.

3. Én Vágy József feljogosítom a vevőt Gömör Ferencz urat, hogy magát az ezennel eladott földek birtokába azonnal törvényesen beiktathassa.

Ennek hitelességeül ezen két példányban kiadott s mind két félnél maradandó szerződést, az e részre felkért két tanu előtt saját kezünkkel aláírtuk és szokott peccé-tünkkel megpeccé-teltük.

Kelt Pesten —

Elöttünk mint tanuk előtt

N. N.

N. N.

Vágy József
mint eladó.Gömör Ferencz
mint vevő.

Lieferungsvertrag.
Szállítási szerződés.

Siehe A. b. G. B. §§. 1163; 1158.

Beispiel.

A mai napon Magyar János gabonakereskedő egy részről, és más részről Javai Péter szabadalmazott gyárnok közt következő szállítási szerződés kötött:

1. Magyar János kötelezi magát Javai Péternék Május utoljáig

200 mérő tiszta búzát, egy mérőt 5 pftal.

500 mérő zabot, egy mérőt 2 pftal.

a rimai völgyben fekvő papir-gyárába vitelbérmentelen szállítani.

2. Magyar János kötelezi magát minden a vevő úrnak vagy elkésztett szállítás, vagy más módon okozott károkat, kipótolni.

3. Javai Péter kötelezi magát, mindjárt ime szerződés aláírása alkalmával Magyar János úrnak 400pftnyi foglalót kifizetni.

4. A vevő kötelezi magát az egész öszveget, levonván a foglalót, Magyar János úrnak kifizetni, ha a szállítási feltételeknek elég tétetett.

A szerződők ezen szállítási kötést elfogadván saját kezőkkel aláírták

Kelt Losonczon —

N. N.

Mieth- und Pachtvertrag.

Haszonbéri szerződések.

Siehe A. b. G. B. §§. 1090 — 1121.

Beispiel eines Miethvertrages.

Havasy Pál házbirtokos, mint bérbeadó, és Pór József mint bérlő között mai napon következő bérlési szerződés kötött.

1. Havasy Pál a Zöldfa utzában 20 sz. alatti házában a második emeletet, mely 3 szobából, konyha, s ételkamarából áll, bérbe adja Pór Józsefnek 2 esztendőre f. e. sz. György napjától 1857-iki sz. György napjáig, esztendőnként fizetendő 200 az az: két száz forintért pengő pénzben.

2. A bérlő kötelezi magát a bérdíjt évnegyedenként, és pedig az évnegyedeknek három első napjaiban előre fizetni.

3. A bérbeadó leköti magát, a bérbe adott lakásban szükséges javításokat még sz. György napja előtt megtéetni.

4. A bérlő az általa, vagy övéi által netalán okozandó károkat saját költségén kipótolni.

5. A felmondás mindkét részről egy évnegyedre van szabva, úgy hogy ha az utolsó évnegyed első napjaiban a felmondás egy részről sem történik, a szerződés, ugyan azon föltételek alatt ismét két esztendeig érvényes leend.

Minek hitelességeül ezen kettősben kiadott, és mind két félnél maradandó szerződést saját kezünkkel aláírjuk, és szokot pecséteinkkel megerősítjük.

Kelt Pesten —

Havasy Pál
házbirtokos.

Pór József
lakásbérlő.

Beispiel eines Pachtvertrages.

Am heutigen Tage ist zwischen der Herrschaft Eichenau an einem, und dem Herrn Franz Moser, am andern Theile folgender Pachtvertrag geschlossen worden.

1. Die Herrschaft Eichenau überläßt dem Herrn Franz Moser die Allodiatur zu Langensfeld mit allen dazu gehörigen Grundstücken und Wirthschaftsgebäuden auf zehn nach einander folgende Jahre, vom 1. Februar 1855 bis letzten Zänner 1865, in Pacht. Die dazu gehörigen Grundstücke sind: 40 Joch Acker, 62 Joch Wiesen, 26 Joch Hutweiden und 3 Joch Obstgärten.

2. Der Pächter übernimmt das laut Inventarium vorhandene Vieh: als 6 Pferde, 40 Kühe, 1000 Schafe. Auch übernimmt er das verzeichnete brauchbare Wirthschaftsgeräthe, mit der Bedingung, daß er nach Verlauf der Pachtzeit ebensoviele Stücke an Vieh und Wirthschaftsgeräthschaften in brauchbarem Zustande zurückgeben wird.

3. Verbindet sich der Pächter Ein Tausend fünf Hundert Gulden Conv. Wze. als Pachtshilling und zwar in vierteljährigen Fristen vorhinein zu bezahlen.

4. Verspricht der Pächter allen, durch ihn oder seine Angehörigen verursachten Schaden zu vergüten. Sollten aber sich Unglücksfälle ergeben, die durch Elementar-Ereignisse herbeigeführt wurden, so trägt den Schaden das Gut allein.

5. Sollte der Pächter vielleicht einige bleibende Verbesserungen treffen, so werden ihm die Kosten vom Guts Herrn vergütet.

6. Der Pächter erlegt eine Caution von vier Tausend Gulden Conv. Wze., und ist befugt bei der Zahlung des Pachtshillings 4 Pct. von diesem Capital abzuziehen.

Zur Bestätigung alles dessen ist dieser Vertrag doppelt abgefaßt und von beiden Contrahenten, wie auch von den erbetenen Zeugen unterschrieben und besiegelt worden.

Waizen den —
 N. N.
 als Zeuge.
 N. N.
 als Zeuge.

N. N.
 Herrschaftsdirektor.
 Franz Moser,
 Pächter.

Entgeltliche Verträge über Dienstleistungen.

Siehe A. b. G. B. §§. 1151 — 1155.

Beispiel eines Bauvertrages.

Alólirott napon Váray Péter földbirtokos és Kánya János építőmester közt következő építési szerződés kötött meg.

1. Kánya János kötelezi magát egy két emeletes házat az ide mellékelt terv szerint, a mai naptól számítandó két esztendő lefolyta alatt felépíteni.

2. A fennemlített építömester kötelezi magát, ezen építésnél csak jó anyagot, és pedig az alapok kivételével csak jól égetett téglákat használni,

3. Az építömester kezeskedik két esztendeig minden hibáért, és igéri azokat saját költségén kijavíttatni,

4. Ellenben Váray Péter kötelezi magát Kánya János építömesternek fáradozása, és az épületre teendő költségeiért tíz ezer pengő forintot, és pedig öt ezer forintot mindjárt, a szerződés aláírásának alkalmával, a hátra maradt öt ezeret pedig az épület befejezése után kifizetni.

Ezen szerződést saját keze aláírásával és szokott pecsét nyomásával mind a két fél megerősítette, és mind-egyik egy eredeti példányt vett kezébe.

Kelt Komáromban —

Váray Péter,
földbirtokos.

Kánya János,
építész.

Beispiel eines Lehrvertrages.

Zwischen dem unterzeichneten bürgl. Schneidermeister Josef Stobel und dem bürgerlichen Schlossermeister Andreas Rauch ist wegen des Letzteren Sohnes folgender Lehrkontrakt abgeschlossen worden:

1. Der Schneidermeister Josef Stobel verbindet sich, den Sohn des Andreas Rauch, Namens Peter, während der auf drei Jahre festgesetzten Lehrzeit, das ist vom 1. Mai 1855 bis 1. Mai 1858 zu allen in sein Fach einschlagenden Kenntnissen nach Pflicht und Gewissen anzuleiten und ihm darin gründlichen Unterricht zu erteilen.

2. Andreas Rauch verspricht das Lehrgeld für seinen Sohn mit Zwei Hundert Gulden Conv. Mze., und zwar die Hälfte 6 Monate nach Antritt der Lehrzeit, die andere, wenn derselbe ausgelernt, baar zu zahlen.

3. Derselbe verspricht seinen Sohn Peter während der Lehrzeit hinlänglich mit Kleidung und Wäsche zu versehen und die Kosten des Freisprechens zu tragen.

4. Derselbe verspricht billige Entschädigung für allen erweislichen Schaden und Nachtheil, den sein Sohn etwa dem Lehrherrn vorzüglich, oder aus Nachlässigkeit zufügen sollte.

5. Der Lehrherr verspricht dem Lehrling täglich eine Abendstunde frei zu geben, damit sich dieser, seinem Wunsche gemäß, in Sprachen und wissenschaftlichen Kenntnissen unterrichten lassen könnte.

Da beide Theile diesen Vertrag treu und redlich halten wollen, haben sie ihn eigenhändig unterschrieben und besiegelt.

Arad —

Josef Strobel,
bürgl. Schneidermeister.
Andreas Rauch,
bürgl. Schlossermeister.

Gesellschaftsvertrag.

Siehe A. b. G. B. §§. 1175; 1177; 1182; 1183; 1197; 1210.

Zwischen zwei Weinhändlern.

Alúlirottak, névszerint Sebes György és Vass József mai napon borkereskedés üzletre egyesültünk, s egymás között önkényt következő társasági szerződésre léptünk.

1. Megegyeztünk abban, hogy Pozsony városának Blumenthal külvárosában borkereskedést nyitunk, melynek alapjául mindenikünk a maga részéről 8000 az az: nyolcz ezer pengő forintot ezen szerződés aláírásakor teszen le

közös pénztárunkba, melyből a szerződés idejének eltelte előtt semmit sem vehet ki.

2. Hogy e kereskedés a következő czímet viselje: „Sebes és Vass borkereskedése,” mely czímért mind ketten kezeskedünk.

3. A bevásárlásokat és szállításokat Vass József, az eladást pedig Sebes György vezénylendi.

4. Minden esztendőnek April hónapjában, mint a nyereség mint a veszteség a kettő közt fel fog osztatni, még pedig úgy, hogy mindenik részes a közös keresetből évenként 1000 az az: ezer pengő forintot kivehet, a nyereségnek többi része pedig a kereskedés alaptökéjéhez kapcsolatni fog.

5. Lekötelezzük magunkat három egymás után következő évig együtt maradni, tudniillik matól kezdve 1858-iki April 1-ső napjáig, még pedig úgy, hogy, ha valamelyikünk a szerződési idő lefolyta után a társaságból kilépni kívánna, azt félévi előleges felmondással kijelenteni tartozik.

Ezen szerződés hitelességére, valamint annak is bizonyítására, hogy minden rész a maga illetékét t. i. nyolcz ezer pengő forintot közpénztárunkba hiány nélkül letette, ezen szerződést saját kezünkkel aláírjuk, és szokott pecsétünkkel megerősítjük.

Kelt Pesten 1855-iki April 1-jén.

Sebes György.

Vass József.

Elöttünk mint tanuk előtt

N. N.

N. N.

Gesellschaftsvertrag mit Unterwerfung unter ein
Schiedsgericht.

Am heutigen Tage ist zwischen dem Herrn Franz Grün an einer, und den Herren Josef Dornier und Franz Rauch an anderer Seite folgender Gesellschaftsvertrag geschlossen worden:

1. Herr Franz Grün, welcher mit Vertrag vom heutigen Tage die bisher einer Aktiengesellschaft eigenthümliche Maschinenfabrik zu Rosenthal im Vorfoder Comitate von dieser Aktiengesellschaft erkaufte, nimmt zu dem Betriebe dieses Fabriksgeschäftes die Herrn Josef Dorner und Franz Rauch als stille Gesellschafter auf, mit der Bedingung, daß jeder von den letztgenannten Herren eine Einlage von 6000 Gulden Conv. Wze. längstens bis 1. Mai 1855 in das gemeinschaftliche Geschäft zu machen sich verpflichtet.

2. Herr Franz Grün verpflichtet sich zum Betriebe des Geschäftes zweckmäßige Maschinen und alle außer den Einlagen der zwei stillen Herren Gesellschafter erforderlichen Fonds herbeizuschaffen.

3. Die Leitung des gemeinschaftlichen Fabriksgeschäftes bleibt in allen Zweigen dem Herrn Franz Grün allein vorbehalten, doch verpflichten sich die zwei stillen Herren Gesellschafter ihm hiebei auf sein Verlangen mit Rath und That an die Hand zu gehen.

4. Herr Franz Grün verpflichtet sich, alljährig eine Bilanz zu errichten, und diese den stillen Herren Gesellschaftern vorzulegen. Der reine Nutzen, so wie der allfällige Schaden soll dann in der Art unter alle drei Gesellschafter vertheilt werden, daß daran

Herr Josef Dorner mit Zwanzig Prozent,

Herr Franz Rauch mit Zwanzig Prozent,

Herr Franz Grün mit Sechzig Prozent

theilzunehmen haben.

5. Von dem, einem jeden Gesellschafter gutgeschriebenen jährlichen Gewinn darf, so lange die sämmtlichen von der vorigen Aktiengesellschaft aufgenommenen Passiv - Capitalien nicht getilgt sind, aus dem Geschäfte nie mehr als die Hälfte herausgenommen werden.

6. Der gegenwärtige Gesellschaftsvertrag wird auf die Dauer von sechs aufeinanderfolgenden Jahren, vom heutigen Tage gerechnet, abgeschlossen, nach deren Ablauf, im Falle ein neues Übereinkommen nicht zu Stande kommt, das Geschäft stralziert, das vorhandene Vermögen realisirt und nach Verhältniß des,

einem jeden Theilhaber in Folge der Bücher gebührenden Guthabens zwischen ihnen vertheilt werden soll. Dasselbe soll geschehen, wenn einer der Herrn Gesellschafter mit Tode abgehen sollte, in welchem Falle das dem Verstorbenen in Folge der nächstens zu erfolgenden Bilanz zukommende Guthaben den sich legitimirenden Erben ausgezahlt wird.

7. Wenn während der Dauer dieses Gesellschafts-Vertrages, bei der Auflösung desselben, oder wann immer, sich zwischen den Gesellschaftern oder mit den Erben eines Gesellschafters ein Streit ergeben sollte, so soll derselbe durch ein Schiedsgericht entschieden werden, wider dessen Ausspruch keine Appellation Platz greifen soll. Zum Schiedsgerichte ist jeder Streittheil berechtigt, einen Schiedsmann zu erwählen. Sollten im Falle mehr als zwei Streittheile eintreten, mehrere Schiedsmänner gewählt werden, so haben Franz Grün oder dessen Erben das Recht, eben so viele Schiedsrichter zu wählen, als Streittheile sind. Ist aber binnen drei Monaten nach der Wahl der Schiedsmänner keine Entscheidung erfolgt, so hat es von dem Schiedsgerichte sein Abkommen, und es hat das ordentliche competente Gericht zu entscheiden.

Urkund dessen wurden drei gleichlautende Exemplare verfaßt, von jedem der contrahirenden Theile und den hierzu erbetenen Zeugen gefertigt, gesiegelt und jedem Theile eines behändig.

Raschau am 1. Februar 1855.

Ehepakte.

Siehe A. b. G. B. §§. 1217; 1247.

Alólrít jegyesek, úgymind Parády Gábor, és Erős Anna közt következő jegyváltási szerződés kötötett meg:

1. Mindkét rész egymásnak gyürü váltás által házasságot ígér, s fogadják, hogy azt négy hónap alatt oltár előtti összekötötésökkel végbe fogják vinni.

2. A menyasszonynak édes atyja kötelezi magát a völegénynek az esküvés napján tíz ezer pengő forintot kifizetni.

3. Ugyanaz kötelezi magát, leányának egy, legalább 2000 pengő forintnyi értékű készületet adni.

4. Mindkét rész nyilatkoztatja, hogy ezen ígéretétől elegendő ok nélkül visszalépni nem fog, s egyszersmind kijelentik, hogy azon rész, mely elegendő ok nélkül visszalépne, a másik résznek 2000 pftot tartozzék lefizetni.

A jegyesek ezen szerződést elfogadják, s két eredeti példányban aláírják.

Kelt Lőcsén —

Előttünk mint tanuk előtt

Parády Gábor.

N. N.

Erős Anna.

N. N.

Ehekontraft.

Am untenangesehten Tage ist zwischen dem Herrn Eduard Schön, bürgl. Tischler, als Bräutigam an Einem, und der Jungfrau Maria Schwarz als Braut, mit Zustimmung ihres Herrn Vaters Josef Schwarz, Fruchthändlers am andern Theile, folgender Ehevertrag geschlossen worden:

1. Haben sich beide Theile bis zur priesterlichen Einsegnung mittelst Wechslung der Ringe ehelich verlobt.

2. Verspricht die Jungfrau Braut dem Herrn Bräutigam ein Heirathsgut von 4000 fl. Conv. Wze. am Tage der priesterlichen Einsegnung auszusahlen.

3. Der Bräutigam wiederlegt der Braut dieses Heirathsgut mit 3000 Gulden Conv. Wze. dergestalt, daß Heirathsgut und Wiederlage auf Uiberleben verstanden werden soll.

4. Die Kosten der Hochzeit fallen dem Vater der Braut allein zur Last.

Zur Bekräftigung dessen sind die zwei von diesem Heirathsvertrage verfaßten gleichlautenden Exemplare von den beiden Con-

trahenten und zwei Zeugen unterschrieben, und ist jedem Theile eines davon ausgehändigt worden.

Oedenburg am —

N. N. als Zeuge.

N. N. als Zeuge.

Eduard Schön
Bräutigam.

Maria Schwarz.

Braut.

Leibrentenvertrag.

Siehe N. b. G. B. §§. 1269; 1271; 1284; 1286.

Beispiel.

Alólirtak, t. i. Fekete János mint járadékélvező, és Sebes Ferencz mint járadékfizető közt mai napon következő életjáradéki szerződés kötöttetett.

1. Fekete János átadja Sebes Ferencznek húsz ezer pengő forintból álló tőkepénzét, s e czélból átadja neki a tíz ezer pengő forintról szőlő váltót, s tíz ezer pengő forintot kéz pénzben teljes tulajdonosi minden jogaival; továbbá átadja

2. Minden butorait, s egyéb ingóságait, melyek az ide $\%$ alatt mellékelt leltárban vannak foglalva, melyekre azonban éltehosszáig szabad használati jogait fentartja. Minden egyéb mind jelen, mind jövődöbeli vagyon e szerződésből egészen kirekesztetik, és Fekete János arra nézve szabadon rendelkezhetik.

3. Ellenben Sebes Ferencz igéri, hogy Fekete János számára saját, a színház téren 55 sz. alatti házában az első emeleti 20., 21., 22. sz. alatti levő három utczai szobát illendően és kényelmesen kibutoroztatja, ezenkívül pedig fizet Fekete Jánosnak három száz pengő forintot, évnegyedenként előre, úgy hogy az első évnegyedi részösszeg e szerződés aláírásakor fizetendő.

4. Járadékélvező Fekete János biztosítására Sebes Ferencz zálogba adja neki elébbi pontban említett házát, oly-

formán, hogy szabadságában álljon bármikor e szerződést ama házra betábláztatni.

Kelt —

Fekete János.
Sebes Ferencz.

Bürgerchaftsurkunde.

Siehe A. b. G. B. §§. 1345; 1349; 1355 — 1357.

Beispiel.

Alólirt Köves István azon két ezer pengő forintért, melyeket Sebes Imre f. évi Január 20-án helyben kelt kötelezvény mellett száztól 5% kamatra Gomba Ferencz kereskedőtől kölcsön vett, kezességet vállalok olyformán, hogy csak azon esetben legyen Gomba Ferencz úr feljogosítva, íme kezességi okmányt az Úri utczában 25. szám alatt fekvő hazámra betábláztatni, ha a hitelező, intései daczára a kamatokat, vagy két esztendő lefolyta után a tőkét meg nem fizetné.

Kelt —

Elöttünk mint tanúk előtt

N. N.

Köves István

N. N.

házbirtokos.

Pfandvertrag.

Siehe A. b. G. B. §§. 1368; 1371 — 1374.

Beispiel.

Alólirták, t. i. Farkas József, és Fekete János közt mai napon következő szerződés kötött.

1. Fekete János ad Farkas Józsefnek öt száz pengő forintot kölcsön hat hónapra, mely összegért Farkas József

Fekete Jánosnak zálogba ad tizenkét nagyobb, s ugyan annyi kisebb ezüst kanalat.

2. Fekete János elősmeri ezennel a zálogba adott 24 ezüst kanal atvételét.

3. Farkas József feljogosítja hitelezőjét Fekete Jánost, hogy azon esetre, ha a kitett határnapon, a fizetést elmulasztaná, Fekete Jánosnak szabadságában álljon a következő napon a zálogot hites alkusz által eladatni, és az öt száz forint, és költségek összegét levonván a maradékot köteles legyen Farkas Józsefnek készpénzben kifizetni.

Minek hitelességére stb.

Kelt —

Farkas József.
Fekete János.

Cession.

Siehe A. b. G. B. §§. 1392 — 1399.

Beispiel.

Ich Endesgefertigter trete hiemit jene Fünfhundert Gulden Conv. Wze. sammt fünfprozentigen Interessen vom 1. Jänner 1854, welche mir Herr Andreas Réma laut Schuldscheines ddo. 1. Jänner 1854 schuldig ist, dem Herrn Franz Grün dergestalt ab, daß er die obbenannte Summe vom Herrn Andreas Réma beheben, und damit wie mit seinem Eigenthum schalten und walten kann. Zu diesem Ende habe ich ihm die genannte Schuldverschreibung ausgeliefert, und dafür diese Cessionsurkunde eigenhändig geschrieben und unterfertigt.

N. N.

Engedemény.

Mely által alólirt azon két száz pengő forintot, melyekkel nekem Boldog Péter, és János testvérek tartoznak, és melyekre én az illető bíróságtól 258 sz. alatt magamnak már zálog jogot is szereztem, Hamar János úrnak min-

den ide vonatkozó jogokkal, de jót állás nélkül a behajthatásra rézve, átengedem olyformán, hogy tetszése szerint rendelkezessék e követeléssel, mely czélból az A. B. és C. alatti okmányokat, melyek ezen adósságra vonatkoznak, neki át is adtam.

Minek hitelességeül stb. stb.

Kelt — N. N.

Affignation oder Anweisung.

Siehe A. b. G. B. §§. 1400 — 1401.

Beispiel:

Bors István szíveskedjék ezen utalványomra két száz pengő forintot Zöld József úrnak kifizetni, és számadásomba tenni.

Kelt —

Aláírás.

Quittungen.

Siehe A. b. G. B. §. 1426.

Quittung.

Nyugtatvány.

44; az az: negyven négy pengő forintról, melyeket alólirt, mint az 1853-iki november 1-jétől 1854-iki April utolsójáig járuló félesztendei kamatját a N. N. pénztárából hiány nélkül fölvettem.

Pozsony —

az az: 44 ftpp.

N. N.

Quittung.

Alólirt ezennel elősmerem, hogy N. N. úrtól 600, az az: hat száz pftot. mint 1854-iki jan. 1-jétől kelt kötelezvény-

énél fogva neki kölcsönzött összeget, az ezért járulandó 6% kamatokkal együtt mai napon vissza kaptam.

Budán —

az az: 600 ftpp.

N. N.

Hauszinsquittung

Über — fl. Conv. Wize., welche Gefertigter vom Herrn N. N. als einen vierteljährigen Zins vorhinein, von Pichtmeß bis Georgi, für die in dem Hause No. — in der Altstadt gemietete Wohnung im 2ten Stock richtig erhalten zu haben hiermit bestätigt.

Raab —

N. N.

Auffündigung einer Wohnung.

Minthogy azon lakkal, melyet Uraságod jelenleg a vaczi utcában 25 sz. alatti házamban bir, másképen intézkedni szándékozom, azért azt Uraságodnak ezennel felmondom, a kihurczolkodást a legközelebbi sz. György napjára meghagyván.

Pest —

N. N.

Auffündigung eines Capitals.

Minthogy az Önnél lévő 200, azaz: két száz pengő forintnyi tőkemet magam szükségem; ezennel azt önnek felmondom, azon kérelemmel, hogy az említett összeget, nálam levő kötelezvénye értelmében, három hónap lefolyta alatt kézpénzben lefizetni sziveskedjék.

Sopron —

N. N.

Zeugniffe.

Zeugniß für einen Diener.

Alólírott ezennel bizonyítom, hogy N. N. selmeczi születésű, rom. kath., 22 éves, nőtlen, nálam alólírottnál mint házi szolga 4 esztendeig; azaz 1851-iki január 1-jétől 1855-iki január elsejéig, híven, becsületesen, és fáradhatlan tevékenységgel szolgált; e mellett dicséretes magaviselete, s jó erkölcsével teljes megelégedésemet annyira megérdemelte, hogy öt bárkinek is jó lelkiismerettel ajánlhatom.

Pesten —

N. N.

Zeugniß für einen Gemeinde-Beamten.

Az N. városi tanács részéről ezennel tudtára adatik mindenkinek, a kit illet, hogy N. N. úr, magyarországi győri születésű, 30 éves, reform. vallásu, nőtlen, 5 egész évig, mint tiszteletbeli jegyző annak szolgálatában állott, s ezen idő alatt nem csak sok oldalú műveltségének, de szorgalmas tevékenysége, hűsége, s becsületességének oly világos bizonyságait adta, hogy előjáróinak teljes megelégedését, mindenkinek, kívül érintkezésben volt, tiszteletét, s szeretetét bő mértékben megérdemlette.

Miről neki saját kérelmére ezen a szokott aláírással, s hivatalos pecséttel ellátott bizonyító, s ajánló levél hitelesen kiadatik.

Korpona —

Az N.

városi tanács parancsa s meghagyásából.

N. N.

városi jegyző.

Zeugniß.

Daß Herr N. N. von Klausenburg in Siebenbürgen gebürtig, 30 Jahre alt, katholisch, ledig, bei mir seit 1. Jänner 1855

in der Eigenschaft eines Privatschreibers bedienstet ist, bestätige ich Behufs der Erlangung eines Aufenthaltsscheines.

Preßburg, am 2. Jänner 1855.

N. N.

Armuthszeugniß.

Alólírott ezennel bizonyítom, hogy Fehér Anna, Fehér József volt kertészem özvegye négy gyermekével együtt, melyek közül a legidősbik 10 éves, igen szomorú állapotban él, s a legnagyobb nyomoruságnak ki van téve, s annál inkább megérdemli a kért segítséget, minthogy már két hólnap óta hideg lázban sinlődvén nem képes magának semmit keresni.

Pesten —

N. N.

Lehrbrief.

Wir Ober- und Untervorsteher der ehrsamten Schlosserzunft in der königl. freien Stadt Karpfen im Sohler Comitate in Ungarn, bezeugen hiermit, daß Johann Stroh, 22 Jahre alt, aus Altsohl gebürtig, katholischer Religion, am 15. Jänner 1850 vom Herrn Andreas Grün, Schlossermeister allhier, zur Erlernung dieses Handwerkes aufgenommen worden ist, und sich während der Lehrzeit nicht nur ehrlich und gesittet benommen, sondern auch dieß Handwerk, nach der Aussage seines Lehrherrn, vollständig erlernt hat, so, daß er zur Freisprechung tauglich ist. Wir sprechen ihn deshalb Kraft dieses offenen Briefes frei, und erlauben uns ihn unsern Mitmeistern aller Orten auf das Beste zu empfehlen.

Urkund dessen haben wir diesen Lehrbrief mit unserer Unterschrift, und dem gewöhnlichen Zunftsigel bestätigt.

Karpfen am 1. Februar 1854.

N. N.

N. N.

Conto.

N. úr tulajdon rendelésére N. csizmadiától a következő munkákat kapta

1855.

Január 1-jén.	Egy pár csizmát . . .	6 fl.	— kr.	p.	p.
„ 15-én.	Két pár fejelést à 4 fl. . .	8 „	— „	„	„
Február 8-án.	Egy pár új bakancsot . . .	6 „	30 „	„	„
April 1-jén.	Egy pár talpalást . . .	1 „	30 „	„	„
„ 20-án.	Egy pár sarok kiigazítását — „	40 „	„	„	„
	Összesen . . .	22 fl.	40 kr.	p.	p.

Mely kitett huszonzét forintot, és negyven krajczárt pengő pénzben mai napon köszönettel felvettem.

Pesten, 1855-iki Május 1-jén.

N. N.

polgári csizmadia mester.

Rechnung.

Sr. Wohlgeboren Herrn N. N. in Preßburg.

1855.

20. Zänner.	1 Vas Gereben Nevessünk 1. Band fl. 1 — fr. CM.
24. „	1 Köleseý sämtliche Werke 3 Bände „ 6 — „ „
16. Febr.	2 Buch Briefpapier à 30 fr. . . . „ 1 — „ „
	fl. 8 — „ „
	Baarzahlung den 1. März l. J. . . . 5 — „ „
	Rest fl. 3 — „ „

Preßburg, am 1. April 1855.

Saldirt am 3. April 1855.

N. N.

Buchhändler.

Testament.

Siehe A. b. G. B. §§. 532; 535; 552; 553; 564; 565; 568; 569; 577—582; 585; 591—595; 597—599; 602; 695.

Beispiel.

Végrendelet.

Alólirt nemcsak mindennapi tapasztalásból látván, hanem saját erőm hanyatlása, s testem gyengüléséből érezvén is, mily bizonyos földi életünk fonalának bizonytalan órában történendő szakadása, ifjuságomnak jó sikerrel áldott munkássága, és mértékletességem által gyűjtött javaim iránt végakaratomat ép egész elmével következő pontokba foglalom.

1. Lelkemet a teremtő végtelen irgalmába ajánlom, testemet pedig akarom, hogy egyszerűn, minden fényezés nélkül a római katholika anyaszentegyház szertartása szerint a közönséges temetőbe vitessék, s a földnek visszaadassék.

2. Két gyermekemet, József és Jánost egyetemes örökösimmnek nevezem ki, úgy hogy mindegyikük teljesen egyenlő osztályrészt kapjon összes ingó, s ingatlan vagyonomból.

3. A vagyon összeségéből kiveendő azon kötelezvény, mely szerint testvér öcsém Bertalan nekem nyolcz száz pengő forinttal tartozik, mely adósságot neki e végrendelet által egészen elengedek, s kívánom, hogy a nevezett kötelezvény neki a végrendelet végrehajtója által kiadassék.

4. Ezen utolsó szándékomnak végrehajtására, és eképen világosan kifejezett végső akaratomnak teljesítésére megkérem számtalan ízben igaz barátomnak tapasztalt Barna Ferencz urat azon esetben, ha testvér öcsém Bertalan addig külföldöni utairól vissza nem jönne; vagy ittléte daczára a végrehajtást elfogadni nem akarná.

5. Nevezett barátomat Barna Ferencz urat szívesen

kérem, ezen barátságos fáradságáért két fehér jármos ökrömet emlékül elfogadni.

Ennyiből áll végrendelezésem.

Kelt —

Drága Sándor.

Előttünk, mint tanuk előtt:

N. N.

N. N.

N. N.

Codicill.

Pót-végrendelet.

Az .... évi ... ikén kelt végrendeletemre vonatkozólag utólagosan következő változásokat teszem;

1. Miután testvér-öcsém a külföldön meghalálozott, az iránt tett szándékom egészen megszűnik.

2. Inasom Gábornak adassék ki a még fel nem osztott összegből 200 pengő forint készpénzben.

3. Barna Ferencz barátomat kérem az említett két ökrön kívül még két szürke lovamat szekeresstül emlékül elfogadni.

Kelt —

Drága Sándor.

N. N.

N. N.

N. N.

Mündliches Testament.

Wir Endesgefertigten bezeugen hiermit, und sind erforderlichen Falles auch zu beschwören bereit, daß der uns wohlbekannte Herr Franz Burg in unserer gleichzeitigen Gegenwart seinen letzten Willen beim vollen Verstande am heutigen Tage also eröffnet hat:

1. Setzt er seine Gattin Anna B. geborne C. zur Universalerbin seines ganzen Nachlasses ein, da weder Kinder noch sonstige nahe Blutsverwandte vorhanden sind.

2. Vermacht er dem Verein adeliger Frauen zur Beförderung des Guten und Nützlichen 600 fl. CM.

3. Unter die zur Zeit seines Ablebens in seinem Hause befindlichen Dienstboten soll gleich nach seinem Tode ein Legat von 500 fl. gleichmäßig baar vertheilt werden.

Daß dieß wirklich die letzte Willensmeinung des Herrn Franz Burg sei, und er uns außer dem Angeführten keinen sonstigen Auftrag mehr erteilte, bestätigen wir hierdurch, und sind bereit dasselbe, wenn es gefordert wird, auch eidlich zu bekräftigen.

Preßburg, —

N. N. als Zeuge.

N. N. als Zeuge.

N. N. als Zeuge.

Enterbung eines Kindes.

Siehe A. b. G. B. §§. 768—772.

Beispiel.

Miután fiam István hosszabb idő óta kicsapongó, s ledér módon él, s öt minden intéseim s fenyegetéseim jobb útra vezetni nem képesek; kénytelen vagyok öt a tölem reá háromlandó örökségből a köteles részből kizárni, s kitagadni.

Melynek erejéül jelen kitagadási okmányt saját kezemmel irtam, s az e végre megkért három tanú aláírásával megerősítettem.

Kelt —

Aláírások.

A u f s ä t z e ,
welche im Wechselgeschäfte vorkommen.

Formular eines eigenen Wechsels.

Buda 1854-iki január 1-jen. 800 pft.

Három hónapra kelet után fizetek én itt Budán ezen magány váltónál fogva Grün János úrnak nyolcz száz forintot pengő pénzben, az értéket megkaptam készpénzben.

Magamra.

Bori Ferencz.

Formular eines trassirten Wechsels.

Arad, 1854-iki július 15-én. 1000 pft.

Lát után tíz napra fizessen Ön ezen első-váltónál fogva Cserepi Pál úr rendeletére ezer forintot pengő pénzben, az értéket megkaptam pénzben, tegye azt számolásomba tudósítás szerint.

Pap Ferencz úrnak Váczon.

Vas István.

Formular eines auf eigene Ordre gestellten Wechsels.

Miskolcz, 1854-iki September 10-én. 400 pft.

Kelet után egy hónapra fizessen Ön ezen váltónál fogva nekem, vagy rendeletemre négy száz forintot pengő pénzben és tegye számolásomba.

Zöld Kálmán úrnak Kassán.

Fekete Imre.

Formular eines domizilirten Wechsels.

Kassa, 1855-iki Május 1-jén. 800 pft.

Folyó év június 6-án fizessen Ön ezen első-váltónál fogva Fehér József rendeletére nyolcz száz forintot pengő pénzben, az érték magamban, tegye számolásomba tudósítás szerint.

Schwarz András úrnak Pesten, fizetendő Bécsben.

Elfogadom Schwarz András, telepített Mauro Gyula úrnál

Kapa József,

G i r o.

Helyettem Sebes István úrnak, vagy rendeletére Kassa 1855-iki május 3-án.

Fehér József.

Helyettem Görög Tamás úrnak, vagy rendeletére Pest 1855-iki Május 10-én.

Formular einer Protesturkunde.

Alólírt váltótörvényszéki jegyző Hamar József kivánatára itt következő váltót

(Hier wird der Wechsel von Wort zu Wort abgeschrieben sammt allen Indossamenten und andern darauf vorkommenden Bemerkungen.)

itt Pozsonyban a 350 sz. alatti házban lakó Baum György úrnak fizetés végett bemutattam s tőle feleletül kaptam, hogy ő Barna Döme úrral semmi összeköttetésben nincsen, és tehát a váltót ki nem fizeti.

Ezután a fennebi váltót még ugyan azon alább kitett napon a szükségbeli utalványozottnak Komori Endrének fizetés végett bemutatni akartam, de őt nem találtam, családjától pedig úgy értesítettem, hogy néhány napra elutazott Bécsbe.

Mit is nevem aláírásával, és pecsétemmel bizonyítok.
Kelt Pozsonyban 1855-iki január 28-án.

N. N.

Formular einer Retour-Rechnung.

Költség jegyzéke.

Egy, fizetés miatt ovatolt váltó felett 800 p. ftról, mely Boldog Ferencz úrtól Kis István urra Pestre intézve, és ön rendeletére junius 20-án látra fizetendő volt, és mely öntől reám forgattatott, és tőlem fizetés hiánya miatt óvatoltatott, minél fogva én a viszváltóm által, mely Pataki József rendeletére látra kiadatott, az úron térítést keresek.

A váltóösszeg	fl. 800 kr. —
Az óvási költségek	2 „ 30
Váltódij $\frac{1}{2}$ %	2 „ 40
Alkuszdíj	— „ 24
Levelezési költség, és bélyegdij. „	— „ 49
<hr/>	
Összesen fl. 806 kr. 23	

Pesten —

N. N.

Privilegiums=Gesuch.

Méltóságos cs. kir. kerületi helytartóság!

Alólírt N. N. ezennel illendően jelentem, hogy a gőzgépek körül következő fölfedezést tettem, (hier folgt die Darstellung der Entdeckung oder Erfindung).

Mintthogy én alólírt ezen fölfedezést legjobb tudomásom és lelkiismeretem szerint, újnak és a legfelsőbb nyílt parancs határozatai értelmében szabadalmazhatónak tartok; a följelentett fölfedezésre akkép a mint az ide mellékelt leírásban előadva van, a törvényes záradék és föltételek alatt ezennel kizáró szabadalmat .... esztendőre kérek, azon hozzáadással, hogy a törvényszerű szabadalmi díjat .... pengő forintokban kifizettem, s a hivatalos bizonyítványt elsőbbségi igényeim biztosítása végett kiadatni kérem.

Kelt Pesten —

N. N.

Gesuch um ein Großhandlungs=Privilegium.

Tekintetes cs. kir. szolgabíróság!

Alólírt ezennel alázattal folyamodom cs. kir. sz. nagykereskedési jogért, s következőkre alapítom e folyamodásomat:

1. Ide A. alatt mellékelt keresztlevél tanúsága szerint 30 éves vagyok.

2. Erkölciségem, s fedhetlen életmódom kitűnik az ide B. és C. alatt mellékelt bizonyítványokból, melyek

egyszersmind tanúsítják, hogy a kereskedési üzletet kellőleg megtanultam, s öt éven át bécsi nagykereskedő Pok Ferencznél mint segéd, s helybeli kereskedőnél Raben Antalnál tíz éven át mint pénzszedő, levelező s könyvvezető magamat kiképeztem.

3. Képes vagyok a törvények által megalapított 30.000 pengő fnyi alap tőkét, mint teljesen igazolható s tehermentes vagyonomat kimutatni.

Támaszkodva ezen kimutatásaimra, kérem a Tekintetes cs. kir. szolgabírószágot nékem a kívánt jogosítványt kegyesen megadni.

Kelt Pesten —

N. N.

Ben außen:

Tekintetes cs. kir. i
szolgabírószág.

N. N. jelenleg könyvvezető Raben Antal helybeli kereskedőnél (lakik . . . utcza . . . szám alatt) folyamodik cs. kir. szabadékos nagykereskedési jogért.

3 melléklettel A. B. és C. alatt.

Gefuch um Bewilligung des Meisterrechtes.

Tekintetes cs. kir. szolgabírószág!

Én alólírt szabó alázattal folyamodom a mesterjog megadásáért következő alapokra támaszkodva

1. A mint A. alatti keresztlevélből kitünik, elértem a törvényes nagykorúságot.

2. Az ide B. alatt esatolt munkakönyvem tanúsítja, hogy N. N. helybeli szabómesternél három esztendeig gyakorlottam ezen mesterséget.

3. B. alatti munka s vándorkönyvem bizonyítja, hogy három éven át vándorlaton voltam, s Ausztria főbb városaiban megfordultam.

4. A mesterpróba megtételére s a czéhbei bekebelezetésre késznek nyilatkozom.

Támaszkodva ezen kimutatásaimra, kérem a Tekintetes cs. kir. szolgabírósgot nékem szabómesterjogot kegyesen megadni.

Kelt —

N. N.

Von außen:

Tekintetes cs. kir. szolgabírósg.

N. N. (lakik ...) folyamodik a mesterjog megadásáért.

A. és B. melléklettel.

klage auf Grund eines Schuldscheines:

Tekintetes cs. kir. törvényszék!

Barsi József helybeli lakosnak én alólírt az ide mellékelt A. alatti kötelezvény tanúsága szerint, még múlt évi Január 20-kán 500 pengő forintot kölcsönöztem olly föltétellel, hogy ezen tőkét egy év múlva okvetlenül vissza térítse, idő közben pedig attól 5% kamatot fizessen.

Mintthogy pedig Barsi József adósom, mind a mellett, hogy a kikötött fizetési határidő rég elmúlt, ismételt sürgetéseim daczára, kielégítésemet mindeddig elmulasztotta, kénytelen vagyok a Tekintetes cs. kir. törvényszékhez folyamodni azon kéréssel: méltóztassék nekem rövid szóbeli úton ezen követelésemre nézve tárgyalási határidőt rendelni, s fennevezett adósomat az 500 ftnyi töke, s e tőkétől múlt évi Január 20-kától járó kamatai, s perköltségeimnek megfizetésében elmarasztalni.

Kelt —

N. N.

Von außen:

A pest megyei tek. törvényszékhez.

N. N. budai lakos keresetlevele (lakik....)

Barsi József pesti lakos ellen (lakik...) Kérvén alperesnek az ez által neki tartozott 500 pengő forint, ennek kamatai s a perköltségekbeni elmarasztaltatását, s szóbeli tárgyalásra rövid határidőnek kitűzését.

A. melléklettel.

Gesuch um Ertheilung einer Concession zur Anlegung einer Fabrik.

Hochlöbliche k. k. Statthaltere!.

Seit vier Jahren bin ich als Faktor und Geschäftsführer in der hiesigen Papierfabrik der Herren N. N. angestellt, und habe in dieser Zeit hinreichende Gelegenheit gehabt, mich mit diesem Geschäft in allen seinen Theilen vollkommen vertraut zu machen.

Der Wunsch nach Selbstständigkeit, unterstützt von hinreichendem eigenen Vermögen und ausgebreiteter Bekanntschaft hat mich zu dem Entschlusse gebracht, ein eigenes Geschäft dieser Art zu begründen, und ich habe dazu die Stadt N. ausersehen, wo ich bereits die geeigneten Lokalitäten gefunden habe, während der Mangel eines solchen Etablissements in einem weiten Umkreise mir einen mehr als hinreichenden Absatz des Fabrikats sichert.

Ich erlaube mir daher an eine Hochlöbliche k. k. Statthaltere! das gehorsamste Gesuch zu stellen: mir die nöthige Concession zur Anlegung einer solchen Fabrik ertheilen zu wollen.

Indem ich die Zeugnisse meiner jetzigen Obrigkeit und meiner gegenwärtigen Chefs über mein seitheriges Wohlverhalten, sowie ein Zeugniß des Magistrats meiner Vaterstadt N. über

meine Vermögensverhältnisse hier beifüge, verharre ich mit größter Hochachtung

Einer Hochlöblichen k. k. Statthalterei

Raschau den —

gehorsamster Diener
N. N.

Faktor der Papierfabrik der
Herren N. N.

Von Außen:

An die Hochlöbliche k. k. Statthalterei.

Gesuch der Faktors N. N. um Ertheilung der Concession zur Anlegung einer Papierfabrik zu N.

Klage wegen Contoforderung.

Löbliches k. k. Bezirksgericht!

Gemäß des, meinen ordnungsmäßig geführten Büchern wortgetreu entnommenen Contoauszuges A., den ich erfüllungsweise zu beschwören mich erbiere, habe ich vom Herrn Gegner für gelieferte Tischlerarbeit den Betrag von 325 fl. 30 fr. C.M. zu fordern.

Da ich im gütlichen Wege zu meiner Befriedigung nicht gelangen kann, so sehe ich mich genöthigt zu klagen, und unter Anschluß des Erwerbsteuer-Scheines B. zu bitten:

Das löbliche k. k. Bezirksgericht geruhe eine Tagssatzung anzuordnen, und sohin zu erkennen: der Gegner sei schuldig mir binnen 14 Tagen bei Vermeidung der Exekution den Betrag von 325 fl. 30 fr. C.M. sammt 5% vom Tage der Klage zu berechnenden Zinsen zu bezahlen, und die Gerichtskosten zu erzeigen.

Neutra am —

Stefan Groß.

Von außen:

K. k. Bezirksgericht zu Neutra.

Klage

des Stefan Groß, bürgerl. Tischlermeister
stets wohnhaft sub Nro. 25.

wider

Herrn Franz Debel, Hauseigenthümer
zu Neutra

auf Zahlung einer Schuld
pr 325 fl. 30 kr CM. für
an ihn gelieferte Arbeit.

Mit A & B Beilagen.

Wechselklage.

Hochlöbliches k. k. Handelsgericht!

Zufolge des in origine beiliegenden Wechsels A, hätte der Herr Gegner als Acceptant am 5. Juni 1854 an die Dre dre des Herrn Samuel Glend die Summe von 600 fl. CM. bezahlen sollen, was er jedoch bis jetzt nicht gethan hatte.

Dieser Wechsel ist durch das darauf ersichtliche Giro vom 15. Mai 1854 an mich geziehen, und ich sehe mich demnach genöthigt zu bitten:

Das hochlöbliche k. k. Handelsgericht geruhe dem Herrn Gegner aufzutragen, er habe mir binnen 3 Tagen bei sonstiger wechselrechtlicher Exekution den Betrag pr. 600 fl. CM. sammt vom 10. Juli 1854 laufenden 6% Zinsen und den Gerichtskosten zu bezahlen.

Fest —

Eduard Menton.

Von außen:

K. k. Handelsgericht zu Pesth.

Klage

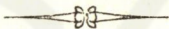
des Eduard Menton [wohnhaft — —]

wider

Radislaus Bauer, Kaufmann (wohn. ....)

auf Zahlung einer Wech=
felschuld pr 600 fl. CM.

Beilage A —

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Verzeichniß

aller in diesen Aufgaben vorkommenden, sowie der meisten im
niedern Geschäftsstyle gebräuchlichen technischen Ausdrücke.

Országos Széchényi Könyvtár

—1882/1883—

1874. évi évkönyv

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A.

- Abdanken**, elbocsátani, lemondani.
Abfahrtsgehd, költözési bér.
Abfassen, fogalmazni, szerkeszteni.
Abfertigung, elbocsátás, eligazítás.
Abfinden, (sich mit Jemanden) kielégíteni valakit.
Abgabe, adó, adóbeli tartozmány.
Abgang, fogyaték, hiány; **Abgang eines Erben**, magszakadás.
Abhalten, eine Tagung, tárgyalni.
Ablassen, von Etwas, elállni valamitől.
Ablauf, einer Frist, határlefolyat.
Ablegen, einen Eid, — eine Aussage, — eine Zeugenschaft, — eine Prüfung, — esküt, vallomást, tanúságot, vizgálatot tenni.
Ablehnen, el nem fogadni, elutasítani.
- Ablösen**, megváltani.
Abnehmer, vevő.
Ablösen, eltörlni, megszüntetni.
Abjaß, kelet.
Ab schaffen, eltiltani, eltörlni.
Ab schlagen, megtagadni.
Ab schreiben, másolni.
Abjert, távoli, távollevő.
Abjolute, épenséges, általános, feltétlen.
Abjolviren, feloldani, befejezni, elvégezni.
Abjammen, leszármazni, eredni.
Abjtimmen, szavazni.
Abjtreten, Jemanden eine Sache, engedményezni, átengedni.
Abjtreungsurfunde, átengedési okmány, szerződés.
Abjweisen, elútasítani.
Abjwerfen, einen Nutzen, hasznót hajtani, vetni.
Accept, elfogadvány, tukma.
Acceptant, eines Wechsels, váltó, elfogadó.

- Accidentien, járulékok, járadékok.
 Accreditiren, Zemanden, felhatalmazni, hitelt adni valakinek.
 Actie, Actiengesellschaft, részvény, részvénytársulat.
 Actuar, tollvivő.
 Accise, fogyasztási adó.
 Adjunkt, segéd.
 Adjutant, segédtiszt.
 Administration, köz igazgatás.
 Advokat, ügyvéd.
 Aftér, al, másod.
 Agent, ügynök, ügyvivő.
 Agio, pénzfolyam.
 Allatur, hozomány.
 Allerhöchstdieselben, ő felsége.
 Allerhöchst, legmagasabb.
 Allod, majorsági.
 Allonge, Wechsel, toldat.
 Amortisiren, megsemmisíteni.
 Amt, hivatal.
 Amtswegen, von, hivatalból.
 Anbot, bei Licitationen, ígélet.
 Anerbieten, ajánlat.
 Anforderung, követelés, kereset.
 Angeblich, álitólag.
 Angeld, foglaló.
 Anfang, toldalék, párt.
 Anklage, vád, panasz.
 Ankündigung, kihirdetés, hirdetés.
 Anständig, birtokos, lakos, telepedett.
 Anfang, in einer Rechnung, szám-tétel.
 Anschluß, csatlakozás, melléklet.
 Anstalt, rendelkezés, intézet.
 Anstellen, Zemanden als Beamten, hivatalosan alkalmazni valakit.
 Ansuchen, kérelem.
 Antheil, rész, jutalék, illeték.
 Anticipiren, előlegezni.
 Antragen, indítványozni.
 Antwort, válasz.
 Anweisen, utalni, utalványozni.
 Apotheker, gyógyszerész.
 Appellation, felebbezés.
 Arrar, kincstár.
 Arbitrage, Wechsel, váltókémlet.
 Archiv, levéltár.
 Arrest, börtön, fogság, fogház.
 Artikel, cikk.
 Arznei, gyógyszer.
 Arzt, orvos.
 Asscuriren, biztosítani.
 Assessor, ülnök.
 Attentat, merénylet, merény.
 Auditor, hadügyész.
 Aufgeben, feladni.
 Aufgeld, felpénz.
 Aufkündigen, felmondani.
 Aufnehmen, felvenni.
 Aufschrift, felírás.
 Aufseher, felügyelő.
 Auftrag, megbízás, meghagyás.

Ausfultant, figyelő.
 Ausfuhr, kivitel.
 Ausgedinge, kikötés, kiköt-
 vény.
 Ausfagen, kimondani, vallani.
 Ausfchuß, választmány.
 Ausstellen, kiadni, kibocsátani.
 Aussteuer, (Heirathsgut), ho-
 zomány, nászajándék.
 Ausweisen, kimutatni, kiuta-
 sítani.
 Auszug, kivonat.
 Außern, nyilatkozni.
 Authentisch, hiteles.
 Autonomie, önhatóság.

B.

Bataillon, zászlóalj.
 Beanständen, etwas, akadékos-
 kodni valamibe.
 Beantworten, válaszolni.
 Beauftragen, Jemanden mit ei-
 ner Sache, megbizni vala-
 kit valamivel.
 Beaugenscheinigen, megvizs-
 gálni, szemügybe venni.
 Bedarf, szükség.
 Bedenkzeit, meggondolási idő.
 Bedingen, sich etwas, magá-
 nak vmit kikötni.
 Beeidigen, Jemanden, meghi-
 telni, beeidigt, hites.
 Beerben, örökölni.
 Befähigt, képes.

Befreien, megszabadítani,
 mentesíteni.
 Befugniß, jogositvány, illeték.
 Befund, mibenlét, lelet, lát-
 lelet.
 Beglaubigen, Jemanden, meg-
 hatalmazni.
 Behandeln, tárgyalni, bálni
 (val vel).
 Behelf, segély, védve.
 Behörde, hatóság.
 Beigabe, melléadás.
 Beilage, csatlék, melléklet.
 Beisatz, hozzátétel.
 Beisteuer, adópótlék.
 Beitrag, adály, adakozat, se-
 gélypénz.
 Bekanntmachung, hirdetmény.
 Befennen, bevallani.
 Belauf, öszveg, öszlet.
 Beleg, bizonyíték, támirat.
 Belehnen, Jemanden, adomá-
 nyozni.
 Bemängeln, eine Rechnung, hi-
 bitolni számadást.
 Berathen, etwas, tanácskozni.
 Berechtigen, Jemanden, joga-
 sítani.
 Bergamt, bányatisztség.
 Bericht, előadás, előterjesztés,
 — (Wiso bei Wechselbrieffen)
 tudositvány; — Saluta nach
 Bericht, érték tudositvány
 szerint.
 Berichterstatter, (Referent) elő-
 adó.

Beruf, hivatás.
 Beschau, Reichenbeschau, bon-
 czolás, halotti szemle.
 Bescheid, végzés, válasz.
 Bescheinigen, etwas, tanusi-
 tani, nyugtatni vlmit.
 Beschenken, megajándékozni.
 Beschlag, zár, etwas mit Be-
 schlag belegen, zár alá vetni,
 lezárolni.
 Beschließen, meghatározni, vé-
 gezni.
 Beschwerde, sérelem, panasz.
 Besetzen, ein Amt, betölteni
 hivatalt.
 Besichtigen, (visitiren) megvizs-
 gálni, megtekinteni.
 Besitz, birtok.
 Bestreiten, vitatni.
 Betheiligt, részes.
 Betrag, összeg, öszlet.
 Betrieb, eines Gewerbes, üzlet,
 iparüzlet.
 Beurlauben, Jemanden, elbo-
 csátani vlkit.
 Bevollmächtigen, felhatalmaz-
 ni.
 Beweis, bizony, (Beweismit-
 tel) bizonyítás, bizonyíték.
 Beweis=Dokument, okmány.
 Bewerben, sich um eine Stelle,
 tisztséget keresni.
 Beziehungsweise, illetőleg te-
 kintve.
 Bezirk, járás, kerület.

Bezirksbehörde, szolgabírói hi-
 vatal.
 Bezogener, eines Wechsels, in-
 tézvényezett.
 Bianco, üres, charta bianca
 fehér levél.
 Bilanz, mérleg.
 Bitte, kérelem, (Gesuch), fo-
 lyamodvány.
 Bollete, vámjegy, barcza.

C.

Capital, tőke.
 Cassa, pénztár.
 Cassation, semmisítés.
 Caution, biztosíték.
 Cediren, engedményezni.
 Censuriren, bírálni.
 Central, középponti.
 Certificat, tanulevél bizonyít-
 vány.
 Cession, engedmény.
 Chirurg, sebész.
 Circulare, körlevél.
 Citation, hirdetvény, (Vorla-
 dung), idézés; (Berufung),
 hivatkozás vlmire.
 Civil, polgári.
 Clause, záradék.
 Codicill, fiókrendelet.
 Collegial, társas.
 Comitatus, megye.
 Comité, választmány.
 Commentiren, magyarázni,
 felvilágosítani.

- Commercial, kereskedelmi.
 Commissär, biztos, megbizott.
 Commissionär, bizományos, megbizott.
 Communal, községi.
 Compagnon, társ.
 Competent, illetékes.
 Competenz, illetőség, illeték.
 Comptoir, iroda.
 Concept, Concepts=Beamte, fogalmazási hivatalnok.
 Concurrs, esőd.
 Conduite, magaviselet.
 Confisciren, elkobozni, elfoglalni.
 Consul, ügynök.
 Conto, árjegyzék.
 Contract, szerződés.
 Controlle, ellenőrség.
 Controlleur, ellenőr.
 Convocation, der Gläubiger, hitelezők öszvehívása.
 Copie, másolat.
 Copiren, lemásolni.
 Corpus delicti, bűnjel.
 Correspondiren, mit Semanden, levelezni valakivel.
 Coupon, Zinsen, szelvény, kamat-szelvény.
 Credit, hitel.
- D.
- Darlehen, kölcsön.
 Dato, Wechsel a dato, keletváltó.
 Datum, kelet.
 Decken, fedezni.
 Decret, rendelet, rendelvény.
 Deficit, hiány.
 Definitiv, végleges, határozott.
 Depeſche, sürgöny.
 Depositen=Amt, letétményi hivatal.
 Deputiren, Semanden, kiküldeni valakit.
 Diäten, napidíjak.
 Diäten=Classe, díjfokozat.
 Dialect, tájszó.
 Diligence (Eilpoſt), szekérposta.
 Diöces, egyház-püspökmegye.
 Diplom, oklevél.
 Direktion, igazgatóság.
 Discomptiren, leszámítolni.
 Disconto, leszámítolás.
 Dispens, fölmentés.
 Dispensation, fölmentvény.
 District, kerület.
 Districtual, kerületi.
 Diurne, napidíj.
 Diurniſt, díjnok.
 Doctorat, tudorság.
 Document, okmány, bizonyítvány.
 Domänen, korona jország.
 Domicil, eines Wechſels, váltótelepvény.
 Dominical, uradalmi.
 Dotation, jutalmazás.
 Dreißigſt=Amt, harminczad.
 Drittura, (Wechſel), igényest.

Duplicat, másodlat.
 Duplik, viszonzválasz.
 Durchlaucht, magasság.
 Dynastie, uralkodó család.

E.

Edict, hirdetvény.
 Ehe, házasság.
 Ehe = Aufgebot, házassági kihirdetés; — Dispensation, házassági engedély.
 Ehren = Acceptation, névbecsülésbeli elfogadás.
 Eigenthum = Klage, tulajdoni kereset.
 Einantwortung = Urkunde, átadási oklevél.
 Einbegleitung = Bericht, előterjesztési jelentés.
 Einbefennuß, bevallás.
 Einberufen, eine Person, meghíni.
 Einbringen, behozni, bevinni, kipotólni, megtéríteni.
 Einbürgern, Jemanden, honosítani valakit.
 Eincassiren, eine Steuer, behajtani beszedni-adót.
 Einer für Alle, Alle für Einen, egy mindnyájáért, s mindnyájan egyért.
 Einfriedung, bekerítés.
 Einfuhrsgut, beviteli jószág.
 Einführungsgefeß, behozatali törvény.

Eingabe, beadvány.
 Eingeständniß, vallomás.
 Eingestehen, etwas, bevallani, megismerni valamit.
 Einhändigen, etwas, kézbesíteni valamit.
 Einflagen, bepanaszolni, bevádolni.
 Einleitung, des Strafverfahrens, a büneljárás megindítása.
 Einnahmsumme, bevételi összeg.
 Einnehmer, adószedő, vám-szedő.
 Einrechnen, betudni, beszámolni.
 Einreichen, beadni, benyújtani.
 Einreichungsprotokoll, beadványi jegyzőkönyv.
 Einsatz, (im Spiele), betétel.
 Einschluß, zaradék, toldalék, melléklet.
 Einschreiben, beírni, bejegyezni, beigtatni.
 Einsprache, kifogás.
 Einstandsrecht, vételjog.
 Einstehen, für einen Mann, jótállani valakiért.
 Eintragen, bejegyezni, beírni.
 Einverleiben, in die öffentlichen Bücher, bejegyezni, betáblázni a nyilván könyvekbe.
 Einverleibungsgesuch, bejegyzési kérvény.
 Einvernehmen, Jemanden, valakit meghallgatni.

- Einwenden, kifogást tenni, el-
 len mondani.
 Elementar= elemi; — Schaden,
 kár; — Zufall, eset.
 Emancipation, felszabadítás.
 Emballage, gyönyölet, göny.
 Emeritirt, kiszolgált.
 Eminenz, kitünőség, eminen-
 ezia (czim).
 Emiffär, kémlő.
 Empfang, elfogadás, átvétel.
 Empfangs = Bestätigung, Reze-
 zepisse, = Schein, nyugta,
 vevény.
 Empfehlungsbrief, ajánló levél.
 Emphyteufis, örökhaszonbér.
 Endentscheidung, véghatározat.
 Engagement, szövetkezés, igér-
 kezés, szolgálat.
 Enterben, einen, kiörökíteni,
 kitagadni valakit.
 Entgelt, viszteher.
 Entgeltlich, viszterhes.
 Entlassung, elbocsátás.
 Entlastung (Depurierung), des
 Grundbesitzes, valamelly bir-
 tok terheinek letisztázása.
 Entrée (Eintritt), bemenet.
 Entschädigen, kártalanítani, meg-
 téríteni, kipótolni.
 Entschädigungsanspruch, kárta-
 tanítási igény, követelvény.
 Entscheiden, eine Streitsache,
 elítelni, eldönteni a peres
 ügyet.
 Entschulbigen, kimenteni.
- Erb, örök.
 Erblisch, örökös, ösi.
 Erbschaftsflage, örökségikere-
 set.
 Erforderniß, kellék, megki-
 vántatóság.
 Ergänzungsbeveis, pótbizony.
 Erkennen, über etwas, határozni
 valami felett.
 Erkenntniß, bírói határozat.
 Erlaß (einer Verordnung), ki-
 bocsátmány.
 Erlaubnißschein, engedélylevél.
 Erledigen, eine Klage, elintézni
 keresetet.
 Ernennungsdecree, kinevezési
 rendelvény.
 Ertrag, kárpótlás, kártérítés.
 Ersetzen, kipótolni, megtéríteni.
 Ertrag, termés, jövedelem,
 kereset.
 Erweis, kimutatás, bizonyít-
 vány.
 Erwerb, kereset, szerzemény.
 Erwerbungsursunde, szerzemé-
 nyi oklevél.
 Erzbißthum, érsekség.
 Escomptiren, beszámolni.
 Esconto, beszámítolat.
 Escorte, örkiséret.
 Estafette, futár.
 Etat, állapot.
 Evidenz, nyilvánosság.
 Excellenz, kegyelmes, nagy-
 méltóság.
 Exclusive, kizárólag.

Executionſact, végrehajtási cse-
lekvény.

Exemplar, példány.

Ex officio, hivatalból.

Expedit, kiadó hivatal.

Expeditſkanzlei, kiadói iroda.

Extabulation, (bücherliche Lö-
ſchung), kitáblázás, kijegy-
zés.

Extract, Grundbuchſ =, telek-
könyvi kivonat.

F.

Fabrik, gyár.

Fallſchrift, zárhatár.

Fällig, (abgelaufen), lejárat.

Faſſion, örökbevallás.

Feilbieten, árúlni, áruba bo-
csátzni; im Viſitations=Wege,
árverezni.

Felonie, hűtlenség.

Fertigung, aláírás.

Feudal, hűbéri.

Firma, czím, czimzet.

Flüchtling, szökevény.

Flugſchrift, röpirat.

Fond, alap, töke.

Formgebrechen, alakihiany.

Formular, minta.

Forſtamt, erdőhivatal.

Fracht, vitelbér, szállításibér.

Fraction, töredék.

Franfiren, einen Brief, bér-
mentesíteni a levelet.

Franſo, bérmentes.

Freiheitsbrief, (Privilegium,)
kiváltságlevél.

Frohne, robot.

Fuhr=Loſhn, fuvarbér; —
=Mann, fuvaros.

Fund, találmány, lelés.

Fundation, (Gründung), ala-
pitás; — (Stiftung), ala-
pitvány.

Fundus instructus, gazdasági
készület.

G.

Gage, hópénz.

Galanteriewaare, diszárú.

Gang, menet, járás, forgás.

Garantie, (Sicherheit), biztos-
ság, biztosíték; (Bürgſchaft),
jótállás.

Garbenzchent, dézma.

Garniſon, örség.

Gebot, parancs, árigéret.

Geburts = születési; — = Adel,
nemesség.

Gebühr, járandóság, illeték.

Gedenkmünze, emlék pénz.

Geſſentlich, szándékosan,
készakarva.

Gegenbeſcheinigung, ellennyug-
ta térítvény.

Gegenſchein, ellenjegy.

Gegenſtand, tárgy.

Gegentheil, ellenfél.

- Gegenzeichnung, ellenjegyzés.
 Gehalt, fizetés, tartalom.
 Geistes= elme; — =Gebrechen, hiány.
 Geflagter, alperes, vádlott, panaszlott.
 Geleits= Brief, =Schein, védlevél.
 Gemein, köz, közönséges, aljas.
 Gemein= köz, =Geist, szellem.
 Gemeinde, község.
 Gemeinde= községi; — =Auf= lagen, adó.
 General, tábornok.
 Generalkommando, főhadi kormányzók.
 Genieamt, várnok hivatal.
 Genéb'arm, csendőr.
 Gericht, bíróság, törvényszék.
 Gerichts= bírósági, törvényszéki; — =Abgeordneter, küldött.
 Gerichtliches Verfahren, bírói eljárás.
 Gesammt= öszves, =Ertrag, jövedelem.
 Gesandter, követ.
 Geschäft, (Handels=), kereskedelmi üzlet.
 Geschäft= Ausweis, üzleti kimutatás.
 Gesell, társ, legény.
 Gesellschaft, társulat.
 Gesellschaft= társas, társasági; =Contract, szerződés.
 Gespannschaft, megye, vármegye.
 Geständniß, vallomás.
 Gesuch, folyamodvány, kérelem.
 Gewerbe, kereset, élelem kereset.
 Gewerbs= Befugniß, iparüzleti feljogosítvány.
 Gewerkschaft, bányász társaság.
 Gewinn, nyereség, nyereség.
 Giltig, érvényes.
 Girant, forgató.
 Giratar, forgatmányos.
 Giriren, einen Wechsel an Jemanden, forgatni váltot valakire.
 Giro, forgatmány.
 Gläubiger, hitelező.
 Glücksvertrag, szerencse szerződés.
 Gnaden= Brief, kegyelem levél.
 Gouvernement, kormány.
 Grafschaft, grófság.
 Gratiale, des Soldaten, kegyelem zsold.
 Grenze, határ.
 Grund=Besitz, földbirtok, =Besitzer, földbirtokos.
 Gubernium, kormányzók.
 Gut, bewegliches, unbewegliches, vagyon ingó, ingatlan.

Gutsherr, földesúr, Unterthan, jobbágy.

Gütlicher Vergleich, barátságos egyesség.

S.

Habilitiren, képesíteni.

Hafen, kikötő, rév.

Haftung, kezesség, kereskedés.

Halb, feles; Bauer, paraszt.

Handanlegung, kézrátétel, lefoglalás.

Handel, kereskedés; Groß-, nagykereskedés; Klein-, apróker.

Handels-, kereskedelmi; — =Agent, ügynök.

Hauptamt, fő hivatal.

Hausfren, hazalni.

Heerwesen, hadügy.

Heft, füzet.

Heimat, haza.

Heimats-, hazai, honi; — =loš, hontalan; =Schein, honlevél.

Herrschaft, uradalom, jószág.

Herrscher, uralkodó.

Hilfsamt, segéd hivatal.

Hinderniß, akadály.

Hochgeboren, Cuer, méltóságos; =löblich, tekintetes; — wohlgeboren, nagyságos; — wülden, nagytiszteletű, főtisztebudó.

Hofagent, udvari ügynök; — =Amt, udvari hivatal.

Hof, allerhöchster Hof, udvar legmagasabb udvar.

Honorant, eines Wechsels, névbeesülő.

Honorar, tisztelet díj.

Hütte, kunyhó, huta koh.

Hüttenarbeiter, hutamunkas.

Hypothek, jelzálog.

J.

Identität, ugyanazonság.

Immobilien, ingatlanok.

Impfungs-, oltási; — =Zeugniß, bizonyítvány.

Incasso, Eincaffirung.

Incidenz=Streitigkeit, közbenjövöper.

Incidenzurtheil, közbeszóló ítélet.

Incompetenz, des Gerichtes, törvényszéki illetéktelenség.

Incorporiren, bekeblezni.

Indossament, hátirat.

Indossant, hátíró.

Indossat, hátíratos.

Indossiren, hátírni.

Indossirung, hátírás.

Industrie, ipar.

In flagranti, valakit hirtelentetten kapni.

Informirung, értesítés.

- Ingressator, zálog könyvvivő, számfejtő.
 Ingressiren, zálog könyvbe vezetni, igtatni.
 Injurie, bántalom.
 Inland, belföld.
 Inmann, zsellér.
 Innung, czéh, egylet.
 Innungsvorstand, czéhmester.
 Inquiriren, vizsgálni.
 Inquisit, vádlott.
 Inrotuliren, die Acten, becsomózni az irományokat.
 Inscrift, felirat.
 Insiegel, pecsét.
 Insignien, czímer, diszjelek.
 Insolvent, fizetési tehetlenség.
 Inspector, felügyelő.
 Inspeciren, felügyelni.
 Installiren, beigtatni.
 Instantia, ab, Jemanden entlassen, az illetőséget leszállítani.
 Instanz = bíróság; — Behörde, erster, zweiter, dritter Instanz, első, másod, harmad bíróságu hatóság.
 Instradiren, utat jelezni.
 Institut, intézet.
 Instruction, (Infirmirung), utasítás.
 Instructionsverfahren, vizsgálati eljárás.
 Intabulation, betáblázás, bejegyzés.
 Integrität, épség, egészlet.
 Intercaliren, közbeszöktetni.
 Intercediren, közbejárni, szószóllani.
 Interesse, érdek.
 Interessen, (Zinsen), kamat.
 Interimistisch, ideiglenesen.
 Interlocutorisches Urtheil, közbeszóló ítélet.
 Interveniren, in einer Sache, közbejárni, beavatkozni valamely dologba.
 Intestaterbe, végrendelet nélküli törvényes örökös.
 In testato, végrendelet nélkül.
 Intimat, rendelet, intézmény.
 Intimiren, rendelni, intézni, tudtul adni.
 Inventar, leltár.
 Inventiren, összeírni, leltározni.
 Investitur, beruházat.
 Irren = Anstalt, = Haus, tébolyda.
 Jahrbuch, évkönyv.
 Jahresfrist, egy évi időköz.
 Jahrgang, évfolyam.
 Journal, napló, hirlap.
 Juridisch, jogi.
 Jurisdiction, törvényhatóság.
 Justiziar, törvényszemély, joglár.
 Justiz =, igazságszolgáltatási, igazságügyi, törvénykezési.; = Beamte, hivatalnok.

R.

Rameral = Bezirk, pénzügyi, kincstári kerület.

Rammer = Gut, kincstári jószág, birtok; — = Herr, kamarás.

Rämmerer, kamarás.

Ranonisch, egyház jogi.

Ranzellist, irnok.

Ranzlei, iroda.

Ranzler, kanzellár.

Rastner, kasznár, magtárnok.

Rataster, földkönyv, telekkönyv.

Ratastral, telekkönyvi.

Rathegorie, osztály, osztályzat.

Rauf-Brief, alkulevél; — Geld, vétel ár.

Rennzeichen, ismerve.

Rinderbewahranstalt, kised óvó intézet.

Rirchenamt, egyházi hivatal.

Rirchsprenkel, egyházmegye.

Rlage, panasz, per, kereset.

Rörperschaft, testület.

Rosten, költség; — Gerichts-, per költség.

Rrämererbefugniß, szatócs-jogosítvány.

Rranken-Anstalt, = Haus, kóroda, beteg ápoló intézet.

Rreis, kerület.

Rreis = Abgeordneter, kerületi küldött, követ; — = Arzt, kerületi orvos.

Rriegscommissär, hadi biztos.
Ründigung, der Miethé, felmondás, bérleti felmondás.

Ründmachung, kihirdetés, közhirré tétel.

Runstgegenstand, művészi tárgy.

R.

Radung, teher, (Vorladung), idézés.

Randungsschein, raklevél.

Laudum, (Schiedspruch), választott bíróság ítélete.

Lazareth, kóroda.

Lebens-Alter, életkor; — = Ende, életfogyta; — = Unterhalt, élelem; — = Versicherung, életbiztosítás; — = Versicherungs-Anstalt, életbiztosító intézet.

Lectionspan, tanterv.

Legalisiren, eine Urkunde, hitelesíteni okmányt.

Legalität, törvényesség.

Legat, (Gesandter), küldött, követ; — (Vermächtniß), hagyomány.

Legatar, hagyományos.

Legiren, hagyományozni.

Legislator, törvényhozó.

Legitim, törvényes.

Legitimation, (Ausweis), igazolás.

Lehen, hűbér.

Lehensabsonderung, hűbéri el-

valasztás; — Lebensbrief, adomány levél.
 Lehnstück, kölcsöndarab.
 Lehr-Amt, tanítói hivatal, tanítótság; — =Amtscandidat, tanítói jelölt; — =Amtsprüfung, tanítói szigorlat.
 Leih-Anstalt, kölcsön intézet; — = Bibliothek, kölcsön könyvtár.
 Leisten, teljesíteni, tenni, megadni valamit.
 Leiten, vezetni, igazgatni.
 Leitfaden, vezér fonal.
 Leiren, den Protest, ovást tenni, ovatolni.
 Leirung, des Protestes, óvástétel, óvatolás.
 Citation, kotya vetye, árverés.
 Citationsbedingungen, árverési föltételek.
 Citiren, árverezni.
 Lieferant, szállító.
 Lieferungs-Bedingung, szállítási föltétel; — = Contract, szerződés.
 Lieutenant, hadnagy.
 Liquidation, felszámítás.
 Liquidiren, die Kosten, die Forderungen, felszámolni, költséget, követelést.
 Local, Armenfond, helyi szegény alap.
 Öffentlich, tekintetes, tisztelt.
 Localität, helyiség.

Lohn, bér; — Tag= nap szám, napi bér.
 Löhning, zsold.
 Losbrief, (Freibrief) szabad levél, fölszabadulási levél.
 Losgeld, valtságdíj.
 Losen, sorsolni.
 Losung, sorsolás, sorshúzás.
 Lotterie, sorsjáték.
 Lottoamt, sorsjáték hivatal.
 Lyceum, feltanoda.

M.

Machtbrief, felhatalmazvány, meghatalmazás.
 Mäfler, (Senfal), alkusz, hajhász.
 Magistrat, tanács, előjáróság.
 Mahuzettel, megintó levél.
 Majorern, nagykorú.
 Majorität, többség.
 Malzsteuer, czefreadó, malátaadó.
 Mandat, parancs, meghatalmazás.
 Manifest, nyilatkozvány, közhirdetmény, nyilvánítvány.
 Manifestation, kihirdetés, nyilvánítás, kinyilatkoztatás.
 Manipulation, kezelés, elbánás.
 Mannbar, serdült.
 Mannsalter, férfikor.
 Manufactur, (Werkstatt), kézmű, műhely.

- Manuscript, kézirat.
 Marine, tengerészet.
 Marke, jegy; — Brief, levél jegy.
 Mark = Scheide, határszél; — = Scheider, bányamérnök; — = Stein, határkö.
 Markt = Amt, vásár hivatal; — = Aufseher, vásárbiztos.
 Marschall, tábornagy.
 Maß, mérték, mód határ, arány, pint.
 Massa = Vertreter, perugyelő; — = Verwalter, tömeggondnok.
 Masse, (Concurs), csődtömeg.
 Mastgeld, makkpénz; — = Recht, makkolási jog.
 Materialwaarenhändler, fűszer árus.
 Matrif, anyakönyv; — Tauf, keresztelttek névkönyve; — Universitäts, egyetemi névkönyv.
 Maturitätsprüfung, érettségi vizsgálat.
 Maueraufschlag, falragasz.
 Mauth, vám.
 Mauthbeamte, vámtiszt.
 Maxime, életelv.
 Medaille, érm, érdempénz.
 Medicament, gyógyszer.
 Medicinalwesen, gyógyászati ügy.
 Mehrausgabe, kiadási többlet.
 Mehrbetrag, többlet, felesleg.
 Meistanbot, legmagasabb ígéret.
 Meistbietender, legtöbbit ígérő.
 Meisterbrief, mesterlevél; — = Gebühr, mesterdíj; — = Probe, remeklés; — = Stück, remek.
 Meldzettel, bejelentési jegy.
 Memorial, emlékirat.
 Ménage, háztartás.
 Meritorische Entscheidung, érdemleges eldöntés.
 Mercantil, kereskedelmi; — = Beisitzer, ülnök.
 Meßbrief, Zettel, (im Schiffswesen) hajóteherjegy.
 Metalldruck, fém nyomat.
 Mieth = Contract, bérszerződés; — = Zins, házbér, bérpénz,
 Militär, katonaság.
 Militär = Appellationsgericht, katonai felebbezési törvényszék; — = Aerar, katonai kincstár.
 Ministerial, ministeri; = Commissär, biztos; — = Erlaß, kibocsátvány.
 Ministerium, (einzelnes), ministerség; — (gesamtes), ministerium; — M. des Aeußern, külügyministerium; — M. der äußern Angelegenheiten, und des Hauses, külügyek és a ház ministeriuma; — M. des Cul-

tus und des Unterrichtes, val-
lás és közoktatási ministe-
rium; — M. der Finanzen,
pénzügyministerium; — M.
für Handel, Gewerbe und
öffentliche Bauten, kereske-
dés ipar és középületek
ministeriuma; — M. der
Justiz, igazságügyiministe-
rium; M. des Innern, bel-
ügyministerium; — M.
des Krieges, hadügymini-
sterium; — M. für Lan-
descultur und Bergwesen,
földmívelési és bányász-
ati ministerium.

Mobilarvermögen, ingóság, in-
gó vagyon.

Modalität, módozat.

Modification, módosítás.

Moment, (Ursache), indok; --
(Zeitpunkt), időpont; —
(Punkt), mozzanat.

Monarch, fejedelem.

Monarchisch, egyuralmi.

Monopol, egyedáruság.

Monat-, Monats-Bericht, ha-
vi jelentés; =Frift, havi idő
határ; — =Geld, hó pénz;
— =Schrift, havi irat.

Monogamie, egy nejliség.

Montanist, bányász.

Montur, katonai ruha.

Moratorium, késlelvény, kés-
elő parancs.

Morgengabe, nászajandék.

Motiv, indok.

Mündel, gyámolt.

Mündig, nagykoru.

Municipalrechte, helyhatósági
jogok.

Münzamt, pénz verő hivatal;
— =Fuß, pénzláb; — =We-
sen, pénzverési ügy.

N.

Nacherbe, utóörökös.

Nachfolger, utód.

Nachforschung, nyomozás, tu-
dakozás.

Nachhang, függelék.

Nachkommenschaft, ivadék.

Nachlaß, (Verlassenschaft), ha-
gyatéka; Erlassung (einer
Schuld und dergleichen), elen-
gedés.

Nachmann, következő.

Nachpfand, alzálog.

Nachschrift, utóirat.

Nachschluß, (am Gelde), pótlék.

Nachstempeln, utólag bélyegez-
ni, pótbélyegezni.

Nachtheil, kár, hátrány.

Nachtrag, pótlék, toldalék.

Nachweisung, bizonyíték.

Nachzahlung, utófizetés, ráfi-
zetés.

Nahrungserwerb, élelem kere-
set.

Namensliste, névjegyzék.

Nationalbank, nemzeti bank.
 Natur = Erzeugnisse, természet-
 mények; — = Gesetz, (Ge-
 setz der Natur), természet
 törvénye; — = Produkt, ter-
 mesztmény, termésy.

Naturalien, termék, termésy.
 Naturalien- und Materialien-
 Rechnung, termék- és any-
 ag-felszámolás.

Neben=Accidentien, járulékok,
 — = Ausgabe, mellékkiadás.

Negativ, nemleges.

Nennwerth, (Preis), névsze-
 rintí érték.

Netto = Ertrag, tiszta jövede-
 lem; — = Gewicht, súly.

Nexus subditalæ, jobbágyi
 kötelék.

Nichtig, semmis, érvénytelen.

Nichtigkeit, érvénytelenség.

Nichtigkeitsbeschwerde, semmi-
 ségi panasz.

Niederlage, (einer Waare), rak-
 társ; — (eines Heeres), meg-
 veretése a hadseregnek.

Rehabilitiren, nemesíteni.

Nominalwerth, névszerinti ér-
 ték.

Normal= Jahr, rendesév; —
 = Schule, elemi tanoda.

Normalienbuch, szabály ren-
 delési könyv.

Rotar, jegyző.

Rotariats = Acten, jegyzőségi

írományok; — = Archiv, jegy-
 zői levéltár.

Note, (Dienstschreiben), hiva-
 talos jegyzék.

Noth = Adresse, szükségbeli
 utalvány; — = Adressat, szük-
 ségbeli utalványozott.

Notorisch, nyilvánosság, köz-
 tudatú.

Nullität, semmiség.

Nullitätsbeschwerde, semmiségi
 panasz.

Nutz = Eigenthum, haszon tu-
 lajdon; — = Genuss, haszon
 élvezet.

Nutzung, használat, haszon-
 vétel.

Obduction, hulla boncsolás.

Ober = Amt, főhivatal főtiszt-
 ség; — = Arzt, főorvos.

Oberst = Burggraf, fővágróf,
 = Hofmarschall, főudvarnagy.

Obliegenheit, kötelezettség, tar-
 tozás.

Obligater Gegenstand, (in den
 Studien), kötelezett tárgy.

Obligation, (Schuldschein), kö-
 telezvény.

Obligatorisch, kötelező.

Obligo, ohne mein Obligo (in
 Wecheln), kötelezettség nél-
 kül.

Obmann, (beim Schiedsgerichte),
 választott bírósági elölő.

Obrigfeit, felsőség.

Obfervanz, szokás, szokásjog.

Offerte, ajánlat, ajánlmány.

Officiant, tisztviselő, tiszt-
szolga.

Officiell, hivatalosan.

Officiös, hivatalos.

Oekonomie, gazdászat.

Operat, munkálat, művelet,
dolgozat.

Operation, Finanz-, pénzügyi
működés.

Orden, rend (geistlicher), szer-
zet.

Ordinariat, ordinariatus.

Ordnung, rend, sor; — Ge-
richts-, törvénykezési rend-
tartás.

Ordre, (bei Wechfeln), rendel-
mény; — auf Ordre lau-
tender Wechfel, rendelmény-
ezett váltó; — auf Ordre
meine eigene, rendelmény-
emre.

Organ, műszer, létszer, köz-
löny, hany.

Organifiren, etwas, szervezni
valamit.

Organifirung, szervezés.

Organifirungscommiffion, szer-
vező bizottmány.

Orginal, (Urfchrift), einer Ur-
funde, eredeti.

P.

Pacht, bér, bérlet, haszonbér-
let.

Pacht=Abgabe, haszonbéradó;
— =Contract, bérszerződés;
— =Geld, bérpénz, haszon-
bér; — =Schilling, bérösz-
szeg; — =Zins, bérpénz.

Pacifcenten, szerződő kiegye-
ző felek.

Parzial-, részlet; — =Zahlung,
részletfizetés.

Pare, einer Urkunde, okmány
mássa.

Parere, ärztliches, orvosi vé-
lemény.

Pari, al, hasonérték, becs.

Parteianficht, párt nézés.

Particulär, (theilweise), részen-
ként; — (einzeln), egyen-
ként.

Pasquill, gúnyirat.

Paß, útle vél.

Paßamt, útle vél hivatal.

Passage, átmenet.

Passant, átutazó.

Passantenprotokoll, átutazók
jegyzőkönyve.

Paffirfchein, menetjegy.

Pafter, lelkész.

Patent, nyiltparancs, rendel-
vény.

Patentalgehalt, kegyzsold.

Pauschale, átalány.

Pauschalgeber, átalány pénzek.

- Pension, (Gehalt), nyugdíj; —
 (Kostgeld), tartási díj.
 Pensionat, nevelő intézet.
 Perzent, százalék.
 Peremtorische Frist, halaszthat-
 lan, ügydöntő határnap.
 Periode, időszak.
 Personalarrest, személyi fog-
 ság.
 Petition, kérvény.
 Pfand, zálog.
 Pflege=Eltern, táp szülék; —
 = Kind, fogadott gyermek,
 tápgyermek.
 Pfleger, (Curator), gondnok.
 Pflichtaufgabe, kötelességbeli
 feladat.
 Piacere, Wechsel a, tetszésre
 szólló váltó.
 Pionier, árkász.
 Placat, (Anschlag), falragasz.
 Plan, terv, rajz.
 Platz=Commando, térparancs-
 nokság; — =Tratte, =Wech-
 sel, helyi intézvény, váltó.
 Polizei, rendörség.
 Polizei= Amt, rendőri hivatal;
 — =Anstalt, rendőri intézet.
 Porto, vitelbér.
 Post scriptum, utóirat.
 Prämisse=Wechsel, határnapra
 szólló váltó.
 Präklusivfrist, zárhatár; —
 =Urtheil, záritélet.
 Practifant, gyakornok.
 Prämie, jutalmi díj.
 Pränotant, előjegyző.
 Pränotation, előjegyzés.
 Pränumeration, előfizetés.
 Präsentation, (zu einer Stelle),
 ajánlás; — eines Wechsels
 zur Zahlung, bemutatása
 valamely váltónak fizetés
 végett.
 Präsentatum, benyújtási idő.
 Präsident, elnök.
 Präsidiren, elnökölni.
 Präsidium, elnökség.
 Prätext, ürügy.
 Praxis, gyakorlat.
 Preis, ár, díj.
 Presse, sajtó.
 Preß = Frechheit, sajtó fékte-
 lenség; — =Freiheit, sza-
 badság.
 Prima Wechsel, első váltó.
 Princip, elv.
 Privatangelegenheit, magán
 ügy.
 Privatier, magányzó.
 Privilegien=Angelegenheit, sza-
 badalmi ügy; — =Urfunde,
 szabadalmi okmány; —
 =Verleihung, osztás.
 Prozeß, per.
 Prozeß = Akten, per iratok; —
 =Führung, pervitel.
 Proclamation, kiáltvány.
 Procura, meghatalmazás,
 megbízás; — =Führer, czim-
 vezető; — =Indossament,
 meghatalmazási hátírat.

Product, (Naturerzeugniß), termény; — (durch Industrie), iparmű készítmény.

Professionist, kézműves.

Prohibitiv, tiltó; — =System, titalmi rendszer.

Prolongation, eines Wechsels, váltó meghosszabbítása.

Prolongiren, meghosszabbítani.

Promotion, zur Doctorswürde, tudori rangra emelés.

Protest, Wechsel, óvás, váltó óvás; — Protest wegen Nichtannahme (eines Wechsels), óvatolás el nem fogadás miatt; — wegen Nichtzahlung, fizetés megtagadása miatt.

Protestation, bei eigenen Wechseln, óvás saját váltóknál.

Protokoll, jegyzőkönyv.

Protokolliren, jegyzőkönyvet igtatni.

Protokollist, igtató.

Protokollist = Führer, jegyzőkönyvvezető; — =Führung, vezetés.

Proviand, élelem.

Provinz, tartomány.

Provisor, (in einer Apotheke), sáfár, gondár.

Provisorium, ideigleneg.

Prüfung = Candidat, vizsgálati jelölt; — =Commission, biztosság.

Pupille, (Waise), árva, gyámmolt.

Pupillar=Gelder, árva pénzek; — =mäßige Sicherheit, háromszoros biztosíték.

Q.

Qualification, minősítés, képzettség, minősítvény.

Qualität, minőség.

Quantität, mennyiség.

Quartal, évnegyed.

Quartal = Ausweis, = Tabelle, évnegyedi kimutatás.

Quästions=schreiben, hivatalos kérdirat.

Quiescent, nyugalmazott.

Quittiren, über eine Summe Geldes, nyugtatni bizonyos pénzüsszeget valakinek.

Quote, hányad, jutalék.

R.

Rabatt, lerovat, részadás.

Rapport, tudósítás.

Raten = weis, részletenkint; — =Zahlung, részfizetés.

Rath, tanács, tanácsnok, ülnök.

Rath=collegium, tanácsgyűlés.

Ratification, erősítés; — =Urkunde, erősítvény.

- Ratificiren, erősíteni.
 Reaction, visszahatás.
 Real, való, valódi, dologi;
 — =Schule, real tanoda; —
 =Werth, való bel érték.
 Realität, ingatlanság.
 Recepisse, vevény.
 Rechnungsabschluss, számvetési
 befejezés.
 Recht, auf etwas, jog vala-
 mire.
 Rechtfertigen etwas, igazolni
 valamit.
 Rechtmäßig, jogszerű.
 Rechts = Angelegenheit, peres
 ügy, jogügy; — =Abtretung,
 jogengedményezés; — =An-
 spruch, jogigény; — =Behelf,
 jogvédve; — =Beistand, jog-
 véd, jogvédelem; — =Fall,
 jogeset; — =Frage, jogkér-
 dés; — =Freund, ügyvéd,
 jogvéd; — =Gang, jogme-
 net, jogfolyam, törvény-
 kezés.
 Reflantant, ellentmondó, vis-
 szakövetelő.
 Recommandiren (empfehlen),
 ajánlani.
 Recommendations schreiben, a-
 jánlólevél, irat.
 Recrut, ujoncz.
 Recrutiren, ujonczozni.
 Rectification, igazítás.
 Rectorat, igazgatóság.
 Recurrent, folyamodó.
- Recurriren, folyamodni.
 Recurs, folyamodás; im Re-
 curswege, folyamodási uton.
 Redacteur, szerkesztő.
 Redaction, szerkesztőség.
 Reell, (wirklich), szilárd, va-
 lódi.
 Referat, előterjesztmény.
 Referent, előadó.
 Reform, ujtás, javítás.
 Regale, regale, felségi jog.
 Regie, kezelés, kormányvi-
 tel.
 Regel, szabály.
 Regeln, szabályozni.
 Regelung, szabályozás.
 Regierung, kormányzás, kor-
 mány.
 Regierungs = Art, kormányzási
 mód; — =Rath, kormány
 tanácsos.
 Regiment, országlás, ezred.
 Register, tartalom, mutató,
 jegyzék.
 Registrator, irattárnok, laj-
 stromzó, sorjegyző.
 Registratur, irattár, lajstrom-
 zóhivatal, sortár.
 Regress, viszkereset; — auf
 Sicherstellung, biztosítási;
 — auf Zahlung, fizetési; —
 Regress gegen Jemanden zu
 nehmen, viszkeresetet indi-
 tani valaki ellen.
 Regressanspruch, viszkereseti
 igény.

- Regulativ, szabályozó.
- Reichs = Amt, országos hivatal, államtisztviség; — = Amt, államtisztviség; — = Credit, államhitel; — = Gesetz, birodalmi törvény; — = Gesetzblatt, birodalmi törvénylap.
- Reinertrag, tiszta jövedelem.
- Relativ, viszonyos, viszonylagos.
- Religiös = Befehntniß, hitvallás; — = Dienst, vallásszolgálat, isteni tisztelet; — = Fond, kegyes, vallásos alapítvány.
- Reluiren, vissza, megváltani.
- Relution, meg-, vissza-, kiváltás.
- Remittent, eincs Wechsel, váltó intézvényes.
- Remittiren, einen Wechsel, intézvényezni.
- Remuneration, jutalom, megjutalmazás.
- Remuniriren, megjutalmazni.
- Rente, jaradék, kamat.
- Rentamt, adószedő hivatal, számtartóság.
- Repartiren, felosztani.
- Repartition, der Concurssmasse, a csödtömeg felosztása.
- Repertorium, sormutató, lajstrom, tárgymutató, műsorozat.
- Replif, válasz.
- Repräsentant, képviselő.
- Repräsentiren, képviselni.
- Repressivgesetz, visszatorló törvény.
- Requisiten, kellékek.
- Rescript, leirat.
- Resolution, válasz, rendelet.
- Respicient, felügyelő.
- Resultat, eredmény.
- Retourrechnung, visszámódás, viszkereseti költségek.
- Reugeld, bánat pénz.
- Revers, térítvény.
- Revidiren, (durchschauern), átnézni, megvizsgálni.
- Revisions=Instanz, felülvizsgálati bíróság.
- Richteramt, bírói hivatal.
- Richtigbefund, helyeslés, valónak találás.
- Rimeffe, küldime.
- Risiko, veszélyezés.
- Ritus, szertartás.
- Rubrik, rovat, hasáb; — einer Schrift, felzet.
- Rückkauf, Wiederkauf, visszavásárlás.
- Rückschluß, visszazárás, visszarekesztés.
- Rückstand, hátralék, tartozás.
- Rückverkauf, visszeldadás.
- Ruhe=Gehalt, Pension, nyugdpenz.

S.

- Sachen-Recht, dologi jog; — dingliches Sachen-Recht, dologbani jog; persönliches Sachen-Recht, dologhozi jog.
- Salar, (Gehalt), fizetés.
- Saldiren, kiegyenliteni, kifizetni.
- Saldo=Ausgleichung, kiegyenlítés, egyenleg.
- Saldo=Zahlung, egyenlítési fizetés.
- Salz=Amt, sóhivatal.
- Sanitäts=Bericht, egészségi tudósítás; — =Cordon, egészségi örvonal; — =Küchschichten, egészségi tekintetek; =Wesen, egészségi ügy.
- Sanction, megerősítés, szentesítés.
- Satz=Brief, jel záloglevél.
- Satzschrift, perirat.
- Schaden=Ersatz, kárpótlás.
- Schadlos, kártalan; — Jemanden schadlos halten, valakit kártalanítani, kármentesíteni.
- Schau=Befugniß, =Recht, italmérési jog, jogositvány; =Wirth, korcsmáros.
- Schatz=Kammer, kincstár; — =Schein, kincstári utalvány.
- Schätzen, becsülni, becsleni.
- Schätzer, becslő.
- Schätzung = Betrag, becslési összeg; — =Brief, becslevél.
- Scheide-Brief, elválólevél.
- Schema, külme, alakzat.
- Schenkung, ajándék, ajándékozás.
- Schenkungs=Vertrag, ajándékozási szerződés.
- Schieds=Gericht, választott bíróság; — =Mann, =Richter, választott bíró egyén.
- Schiffs=Amt, hajózási hivatal.
- Schlag = Baum, határ fa; — (Mauth), sorompó; — =Wort, jelszó.
- Schleichhandel, csempészet, dugárússág.
- Schloß = Hauptmann, várkapitány, várnagy.
- Schmerzengeld, fájdalompenz.
- Schmuggeln, csempészni.
- Schnitt = Handel, rőfös kereskedés.
- Schranken, korlát; — =Zoll, vám sorompó.
- Schrift=Führer, tollvivő, tollnok; — =Gießler, betű öntő; — =Setzer, szedő; — =Stelller, író; — =Wechsel, levelezés.
- Schul=Amt, tanodai, oktatói hivatal; — =Behörde, oskolai, tanodai hatóság; — =Fond, oskolai alapítvány; — =Geld, oskola, tanpenz; — =Lehrer, =Meister, tanító,

- oskolamester; — =Wesen, iskolaügy.
- Schuld=Betrag, tartozási öszlet; — =Brief, kötvény, kötelezvény, adóslevél.
- Schulden=Arrest, adóssági börtön, fogság; — =Tilgungs=Casse, adósság törlesztési pénztár; — =Tilgungsfund, adósság törlesztési alap.
- Schutz=Brief, oltalomirat, menedéklevél.
- Schwur, eskü, hit.
- Schwur=brüchig, hitszegő; — =Gericht, esküdtszék.
- Schwurgerichts = Hof, esküdtszék.
- Schwurstrafgericht, fenyítő esküdtszék.
- Conto, beszámítolat.
- Contiren, átróni, visszaróni.
- Secretär, titkár, titoknok.
- Secte, felekezet, szakadék.
- Section, (Abtheilung) osztály; — =Chef, osztály főnök.
- Secunda=Wechsel, másodváltó.
- See=Behörde, tengeri hatóság; — =Brief, útlevel.
- Selbst = Berechtigter, önjogú, önjogott; — =Bestimmungsrecht, (Autonomie) der Gemeinden, önhatóság.
- Semester, fél esztendő, iskolai fél év.
- Seminarium, papnövelde.
- Senat, (Abtheilung) tanács.
- Senats=Präsident, tanács elnök.
- Senator, tanácsnok.
- Sendschreiben, körlevél.
- Seinfal, alkusz, hajhász; — Waaren=, áru hajhász; — Wechsel=, váltó hajhász.
- Separat = Botum, különvélemény, különsvavazat.
- Séquester, zárnok.
- Serie, sor, sorozat.
- Sicherheits=Behörde, biztonsági hatóság; — =Bürge, kezes, jótálló; — =Karte, menedékirat.
- Sicherstellen, biztosítani.
- Sicht, lát; — ein nach Sicht zahlbarer Wechsel, lát után fizetendő váltó.
- Sicht=Wechsel, lát váltó.
- Signatur, (Unterschrift), aláírás.
- Signiren, megjegyezni, látozni.
- Simultan=Hypothek, egyetemleges jelzálog.
- Sistiren, megszüntetni, megállítani valamit.
- Societäts = Contract, társasági kötés.
- Sola=Wechsel, magánváltó.
- Sitzung, Rath=, tanács ülés.
- Solidar, egyetemleg, egymásért.
- Sortiment = Handel, válogatott árúk eladása.
- Spannzettel, (Dienstbrief), bérlevél.

- Sparcasse, takarékpénztár.
 Specereiware, fűszeráru.
 Specification, részletesítés, felszámítás.
 Spediren, eine Waare, küldözni, szállítani árut.
 Expedition, áruszállítás.
 Spesen, költségek.
 Sporco = Gewicht, teljsúly, elegysúly.
 Sprengel, eines Gerichtes, törvényszékkerülete; — Kirchsprengel, egyházmegye, kerület.
 Spruch, Gerichtlicher, határozat, ítélet, végzés.
 Staats=Amt, állam hivatal; — =Angelegenheit, állam közügy — =Anwalt, államügyész.
 Stadt=Bank, városi bank; — =Bewohner, városi lakos.
 Staffette, sürgöny.
 Stand = Geld, helypénz; — =Gericht, rögtönítelő törvényszék.
 Ständisch, rendi; — =Auschuß, ország rendi választmány.
 Stappel=Platz, fővásár, allítóhely.
 Station, állomás.
 Statthalter, helytartó.
 Statthalterei, helytartóság.
 Statut, szabvány.
 Steckbrief, nyomozólevél.
 Stellungs=Amt, ujonczozási hivatal.
- Stellvertreter, helyettes.
 Stempel, bélyeg.
 Sterbe=Buch, halálozási jegyzőkönyv; — =Fall, haláleset.
 Steuer=Abfchreibung, adóleróvás; — =Amt, adóhivatal.
 Stiftsbrief, alapítványlevél.
 Stiftung, alapítvány.
 Stiftungsbezüge, alapítványi jövedelmek.
 Stimmen, für Etwas, szavazni valami mellett.
 Stipendium, ösztöndíj.
 Stipulation, kikötés, lekötés.
 Stockhaus, katonai fogház.
 Straf=Gelder, büntetőpénzek; — =Prozeß, büntetőpör; — =Prozeßordnung, büntető perrendtartás; — =Recht, büntetőjog.
 Straßen=Bau, útépités; — Beleuchtung, útezei kivilágítás.
 Streiten, perlekedni; — streitende Theile, peres felek.
 Studien = Abtheilung, tanosztály; — =Fach, tanszak; — =Commission, tanügyi bizottság; — =Plan, tanrendszer.
 Stuhl = Behörde, szolgabírói hatóság; — =Richter, szolgabíró.
 Subarrendater, albérlő.
 Subscribiren, (unterzeichnen), aláírni, előfizetni.
 Substituiren, Jemanden, helyettesíteni valakit.

Substitut, helyettes.
 Sui juris, önjogú; — nicht sui juris, nem önjogú, gyámolt.
 Summarium, végösszet.
 Superarbitriren, felülvizsgálni.
 Supernumerär, számfeletti.
 Supplement, pótlék.
 Suspendiren, elhalasztani, fel-függeszteni.
 Synodal, zsinati, egyházgyü-lési; — -Beschluss, végze-mény.
 Systemisiren, ein Amt, rend-szerezni hivatalt.

S.

Tabular-Behörde, telekkönyvi hivatal.
 Tarif, árszabás, árjegyzék.
 Taufbuch, keresztelési anya-könyv.
 Tauschgeschäft, csereügylet.
 Taxe, szabott ár, díj.
 Technisch, erőtani, műtani; — technische Akademie, műta-noda.
 Telegraf, tavoró, távirda.
 Termin, határidő, határnap.
 Tertia=Wechsel, harmad váltó.
 Testaments=Erbe, végrendeleti örökös.
 Text, szöveg.
 Theil, (Partei), fél, rész; — streitende Theile, perlekedő felek.

Theilung, osztás, osztály.
 Theilungsinstrument, osztály levél.
 Tilgen, eine Schuld, megfi-zetni adosságot.
 Tilgungsfond, törlesztő alap.
 Titular, czimzetes, tisztelet-beli.
 Todes-Anzeige, halál bejelen-tés; — =Erklärung, holtak nyilvánítás; — =Urtheil, ha-lalos ítélet.
 Topografie, helyírás, helyrajz, tájleírás.
 Total, összes, egyetemes.
 Tractat, alkudozás.
 Tragweite, horderő.
 Transfsteuer, czégóradó, ital-adó.
 Transferiren, (übersetzen), át-tenni, áthelyezni.
 Transitó, átvitel.
 Transitorisch, ideiglen.
 Transport, szállító; — =Schiff, hajó.
 Trassat, intézvényezett.
 Trassant, intéző.
 Trassiren, auf Bemanden, vál-tót valakire intézni.
 Tratte, intézvény, idegen váltó.
 Frau=Brief, esketési bizony-ítvány. (Traumgs=Schein).
 Trockener Wechsel, száraz váltó.
 Trödler, zsibarus.
 Typografie, nyomda.

U.

Uibereinkommen, megegyezni valamiben.

Uibereinkunft, megegyezés, egyetértés.

Uiberfahrt, Uiberfuhr, átkelés, átvitel, rév.

Uiberfracht, túlsúly illetve.

Uibergabß = Gefchäft, átadási tény ügylet.

Uibergewicht, túlsúly, fölösleg-súly.

Uiberlegungsfrist, megfontolási szabad idő.

Uibernahmsauftrag, átvételi megbízás.

Uiberrest, maradvány, maradék.

Uiberfchätzung, túlbecslés.

Uiberfchlag, Rechnungs-, költség vetés.

Uiberficht, attekintés, atnézet.

Uiberfiedlungs-Beitrag, áthelyzési potlék.

Uibertrag, (in einer Rechnung), átvitel.

Uibertritt, Religions-, vallási áttérés.

Uiberzählig, számfölötti, számon túl.

Ubication, hollét.

Uferrecht, partjog.

Umlauf, forgalom.

Umlaufsmittel, forgalmi eszköz.

Umliegung, felosztás, megdöntés.

Umfchlagsbogen, boríték, köpenyív.

Umwechseln, Geld, Staatspapiere, pénzt fölváltani, állam papirokat beváltani.

Uunabsehbar, elmozdithatlan.

Uunangemeldet, bejelentetlen; und Verfahren, bejelentés nélküli eljárás.

Uunbefugt, jogosítlan.

Uunecht, nem valódi, hamis; — es Gewicht, hamis mérték.

Uunedle Metalle, nemtelen fémek.

Uunentschieden, eldöntetlen, elhatározatlan, bizonytalan.

Uunerbrochen, (bei Briefen), föltörtetlen.

Uunerledigt, (von Amtsgeschäften), elintézetlen.

Uunerweislich, be nem bizonyítható.

Uunerwogen, meg nem gondolt.

Uunfug, (Uunordnung), rendtelenség; — (Widerrechtlichkeit), törvénytelenesség; — Uunfug treiben, helytelenkedni, illetlenkedni.

Uungiltigkeitserklärung einer Ehe, valamely házasság érvénytelennek nyilvánítása.

Uuniformirung, egyenruházás; — esverschrift, egyenruházati szabály.

Univerſal-Erbe, általános örökös; — =Kriegszahlamt, fõhadi fizetõ hivatal.

Univerſitäts-Bildung, egyetemi képzettség; — =Conſiſtorium egyetemi egyház tanács; — =Kanzlei, egyetemi iroda; — Matrifel, egyetemi anyakönyv; — =Reform, egyetemi reform; — Rector, egyetemi igazgató; — =Studium, egyetemi tanulmány, tantárgy.

Unobligates, Lehrfach, nem köteles tanulmány,

Unrichtig, helytelen, hibás.

Unſchiffbar, hajózhatlan.

Unter, alatt, alól, Etwas unter Schätzung verkaufen, valamit becsáron alúl eladni; — unter Strafe oder Verluſt eines Rechtes, etwas verbieten, valamit büntetés, vagy jogvesztés alatt megtiltani; — eine Eingabe überreichen unter eigener Fertigung, valami beadványt sajátkezü aláírással benyújtani.

Unterarzt, alorvos.

Unterbreiten etwas zur höhern Entſcheidung, valamit felsõbb eldöntés alá elõterjeszteni.

Unterfertigen, aláírni, megerõsíteni.

Untergang, (Verfall), romlás, pusztulás; — Etwas vom Untergange retten, valamit a végromlástól megõvni.

Unterhalt, Lebens-, élet fenntartás, (Nahrung), élelem; — der nöthige Unterhalt des Gefangenen, a fogoly szükség tartása.

Unterhalts-Gelder, der Beamten, a tisztviselõk pénz; — Revers, térítvény.

Unterhandeln, alkudozni, közbenjárni.

Unterfammerer, alkamrás.

Unterlehrer, altanitó.

Unternehmen, vállalkozni.

Unternehmer, vállalkozó.

Unteroffizier, altiszt.

Unterordnung, alárendelés, alárendeltetés.

Unterrichts-Anſtalt tanintézet, — Gebiet, oktatás köre; — =Geld, tanpénz; — =Ministerium, közoktatási ministerium; — =Sprache, oktatási nyelv; — =Wesen, tanügy.

Unterſagen, megtiltani, tilalmazni.

Unterſagungs-Recht, titalmi jog.

Unterſchieben, atesúsztatni, kicserélni, ein Testament, vegrendeletet kicserélni.

Unterſchlagen, etwas, z. B. Briefe,

- leveleket elfogni; = Waaren, arukat elsikkasztani.
- Unter=Staatssekretär, államtitkár.
- Unterstand Semanden geben, szalást adni valakinek; — Unterfunft = Geber, szállást adó.
- Unterfuchen, vizsgálni, motozni, nyomozni.
- Unterfuchung, vizsgálat, nyomozás, motozás.
- Unterfuchungs=Kommission, vizsgáló nyomozó küldöttség =Gefangener, vizsgálati fogoly, Richter, vizsgálati bíró.
- Unterthans=, jobbágyi, alattvalói; — =Advokat, jobbágyok ügyvéde; — =Beschwerden jobbágyi panasz.
- Unverantwortlich, nem felelős.
- Unverjährbar, elévülhetlen.
- Unvermögend, tehetetlen, képtelen.
- Unversichert, biztosítlan.
- Unverzinsliches Kapital, nem kamatozó tőke.
- Unwiderruflich, visszavonhatlan.
- Unzünftiges Gewerbe, czéhtelen üzlet, kontárság.
- Unzuständig, nem odavaló, illetéktelen.
- Unzuständigfeit eines Gerichtes bíróság illetéktelensége.
- Urbarial, urbéri; — =Gelder, urbéri pénzek; — =Giebig= feit, urbéri tartozás; — =Steuer, urbéri adó.
- Urbarium, urbér.
- Urgiren, sürgetni.
- Urfunde, okmány.
- Urfundsperson, okmányt aláíró tanu.
- Urlaub, távozhataai engedély.
- Urlaubsbewilligung, szabadságadás.
- Urschrift, s. Original.
- Urtheil, ítélet =losprechendes, fölmentő ítélet =schöpfen, fäl= len, sprechen, ítéletet hozni.
- Urtheils=Abschrift, ítélet másolata =Ausfertigung, ítélet kiadása, =Rundmachung, ítélet hirdetés, =Vollstreckung, ítélet végrehajtása.
- Urverkauf, eredeti eladás.
- Urvertrag, összerződés.
- Uso, szokás =Wechsel, a uso, szokásra szóló váltó.
- Utenfilien, szerszám, házi butorok eszközök.

B.

- Bafant, megürült.
- Badium, bánat bér, Picitati= ons=, árverési bánatbér.
- Valuta, érték.
- Vasall, hübérnök.
- Veraccisen, etwas, megvámolni valamit.

- Verbot, titalom, =legen, auf et-
was, titalmat tenni vala-
mire, =beheben, tilalmat meg-
szüntetni.
- Verbrauch, fogyasztás.
- Verbrauchs-, fogyasztási =Ab-
gabe, fogyasztási adó.
- Verbrechen, bűn, büntény,
- Verbürgen, etwas, kezekedni
valamiért, kezeselni, bizto-
sítani.
- Vercautioniren, biztosítani.
- Verclausuliren, záradékokkal
élni.
- Verdienen, keresni, szerezni,
=den nöthigen Unterhalt, élet-
módokat megszerezni.
- Verdienst, érdem, =Kreuz, ér-
dem kereszt; =Orden, érdem
rend.
- Verdolmetschen, tolmácsolni.
- Verhehlichung, házasság.
- Verleiden, megeskedni.
- Verein, egylet.
- Vereins, egyleti =Statuten,
egyleti alapszabályok.
- Verfahren, eljárni.
- Verfall, tönk, bukás.
- Verfallen in etwas, esni vala-
mibe, =in Strafe, büntetés
alá esni; verfallene Caution,
elvesztett biztosítékösszeg;
ein durch Nichtgebrauch ver-
fallenes Recht, nem hasz-
nalás miatt elenyészett jog;
- verfallener Wechsel, lejárt
váltó.
- Verfallstag, eines Wechsels, le-
járati napja valamely vál-
tónak.
- Verfälschen, hamisítani.
- Verfassen, szerkeszteni, —
schriftlich, írásban feltenni,
fogalmazni.
- Verfasser, szerző, eines Gedich-
tes, költő.
- Verfassungsmäßig, alkotmány-
szerű, =Urfunde, alkotmány-
levél.
- Verführer, (von Waare), szál-
litó, einer Person, csabító.
- Vergehen, vétség.
- Vergleich, egység, hasonlítás,
gütlicher, békés kiegyezés,
schließen, egyességre lépni.
- Vergreifen, sich an Jemanden,
szándékosan megütni vala-
kit, sich an einer fremden Sa-
che, valamit elidegeníteni.
- Vergütung =megtérítési; Ersatz,
kár pótlási, Betrag, összeg.
- Verhaft, fogság.
- Verhaft's =Befehl, elfogadási
parancs.
- Verhalten Jemanden zu etwas,
szorítani valakit valamire;
Jemanden zur Zeugenschaft,
kötelezni valakit tanuságté-
telre.
- Verhandeln vor Gericht, tár-
gyalni.

- Verhandlungs=Tag, tárgyalási nap; =Tagfahrt, tárgyalási, határ.
- Verhängen etwas über oder wider Jemanden, szabni valamit valakire =über Jemanden die Curatel, valakire gondnokságot rendelni.
- Verhinderung=Fall, akadályoztatási eset.
- Verhör, vallatás.
- Verhör=Zimmer, vallató szoba.
- Verjähren, elévülni.
- Verjüngter Maßstab, kisebbített mérték.
- Verkaufs=Auftrag, eladási bizomány; =Gewölbe, árúbolt; =Urfunde; eladási okmány.
- Verkäuflich eladó, megveszthető.
- Verkehr, forgalom.
- Verkehrs=Art forgalmi mód;
- Beziehung, forgalmi viszony; =Mittel, forgalmi eszköz.
- Verklagen, Jemanden, bevádolni valakit.
- Verfündigung, der Ehe, a házasság közzététele.
- Verkürzen, megrövidíteni; Jemanden, valakinek rövidséget okozni.
- Verladen, Waaren, elszállításra felrakni árukat.
- Verlag, kiadás; eines Buches, könyvkiadása.
- Verlassenschaft, hagyaték, örökség.
- Verlassenschafts = Abhandlung, hagyatéki tárgyalás; =Gläubiger, hagyatéki hitelező; =Masse, hagyatéki tömeg; =Stück, hagyatéki darab.
- Verlegen, eine Tagsetzung, tárgyalást más napra tenni.
- Verleihen, hüberbe adni, kölcsönözni.
- Verleihungs=Urfunde, átadási okmány.
- Verleiten, elcsábítani.
- Verläumder, rágalmozó.
- Verlobung, eljegyzés.
- Verloren, kisorolni.
- Verlust, veszteség; eines Rechtes, einer Sache, jog, ügyvesztés; auf Gewinn und B. nyereségre, veszteségre.
- Vermachen, hagyományozni.
- Vermächtniß, hagyomány.
- Vermählungs=Schein, házassági bizonyítvány.
- Vermarfen, elhatárolni.
- Vermessenheit, vakmerőség.
- Vermessung, der Gründe, fölmérése a telkeknek.
- Vermiethen, bérbe adni; sich gegen Lohn, bérbeszegődni.
- Vermitteln, etwas, kieszközölni valamit.
- Vermittler, közbenjáró.
- Vermögen, vagyon; Actives,

- valóérték cselekvő vagyon; Passives, tartózó állapot.
- Vermögens-Absonderung, vagyon elkülönzés; =Beschreibung, vagyon összeírás =Stand, vagyoni állás, =los vagyontalan; =Strafe, vagyonbeli büntetés; =Übertragung, vagyon átruházása; =Umstände, vagyoni körülmények; =Vermehrung, vagyonnövelés.
- Vermuthung, vélelem.
- Vernachlässigen, elhanyagolni.
- Verordnen, rendelni.
- Verordneter, követ, küldött.
- Verpachten, haszonbérbe adni.
- Verpetchiren, bepecsételni.
- Verpfänden, elzálogosítani.
- Verpflegen, Semanden, ápolni, táplálni.
- Verpflegs = Kontrakt, ellátási szerződvény; =Departement, élelmezési osztály; =Magazin, élelmi raktár; =Verwalter, élelmezési igazgató, =Wesen, élelmezési ügy.
- Verpflichten Semanden, leköteleni valakit.
- Verpönen eine Handlung, büntetés alatt megtiltani valamelly cselekedetet.
- Verrechnen, számot adni; =etwas zu Semands Hand, valaki kezébe leszámolni.
- Verfagen Semanden etwas, megtagadni valakitől valamit.
- Verfatz, elzálogosítás.
- Verfatz=Ant, zálogház; =Zettel, zálogjegy.
- Verjäumen, elmulasztani; =die Tagsetzung, tárgyalást elmulasztani; =seine Geschäfte, ügyeit elhanyagolni.
- Verfärhen, súlyosbitani; =die Kerkerstrafe mit Fasten, a börtön büntetést böjt által súlyosbitani.
- Verfcheiden, kimúlni, meghalni.
- Verfchieben auf eine andere Zeit, elhalasztani más időre.
- Verfchleiß, árulás, eladás.
- Verfchleiß =Preis, bólti ár; =Stätte, árulási hely.
- Verfchluß, ämtlicher, hivatalos zár, =ämtlich anlegen, hivatalos zárt tenni valamire.
- Verfchollen, elhírülni.
- Verfchreiben Semanden etwas brieflich, bücherlich, lekötni valakinek valamit írásban; könyvileg; =als Pfand für eine Summe, zálogul valamelly összevéért lekötni; ein Buch, könyvet rendelni, eine Arznei, rendelvényezni orvosságot.
- Verfchuldet, eladósodott.
- Verfchwägern, sich, sógorosodni.
- Verfchweigen, elhallgatni, eltitkolni.

- Verschwören, sich mit Jemanden, össze esküdni valakivel.
- Versehen, tévedés, elnézés.
- Vernehmung eines Amtes, hivatal ellátása, vitele.
- Versenden, küldeni; =nach verschiedenen Seiten, küldeményezni, szétküldeni.
- Versetzen einen Beamten, eltemni, elhelyezni egy hivatalnokot =die Grenzsteine, a határ köveket tovább rakni, elmozdítani; Jemanden in Angst, valakit félelembé ejteni, in Gefahr, in Irthum, veszélybe, tévedésbe dönteni.
- Versicherungs-Anstalt, biztosító intézet; =Polizze, biztosítási jegy; =Vertrag; biztosítási szerződés.
- Versorgungs-Anstalt, ápoló intézet; =Fond, tartási tőke; =Haus, ápolóház.
- Versperren, elzárni elrekeszteni; den Weg, az utat, durch Aufdrückung des Gerichtssiegels, lezárolni.
- Verspielen, veszteni, eljátszani.
- Verstehen, megérteni.
- Versteigern, árverezni.
- Versteigerungs-Protokoll, árverési jegyzőkönyv.
- Verstellung, tettetés, színlés.
- Verstoßt, megátalkodott, koknok, makacs.
- Verstümmeln, elnyomorítani.
- Versuch, kísérlet; eines Verbrechens, bűnkísérlet.
- Versucher, kísértő.
- Vertagen, 3. B. den Reichstag, eine Tagung, elnapolni p. országgyűlést, bírói tárgyalást.
- Vertheidigung, védelmezés, védelem.
- Vertheidigungs-Grund, védelmi ok =Schrift, védirat =Weise, védelmezési mód.
- Vertrag, szerződés; schließen, szerződést kötni; eingehen, szerződésre lépni =schließende Theile, szerződő felek.
- Vertrags-Erbe, szerződési örökös =mäßig, szerződésszerű; =Pflicht; szerződési kötelesség; =Urkunde, szerződési okmány.
- Vertreter, képviselő.
- Vertrieb, üzlet, árúkelet.
- Vertriebsbeförger, üzlet vivő.
- Veruntreuen, elsikasztani.
- Verwahrer, letéteményes.
- Verwahrung, letétemény; des Verhafteten, fogoly őrizete.
- Verwahrungsvertrag, letéti szerződés; =Zeit, őrizeti idő.
- Verwalten das Pupillarvermögen; árva vagyont kezelni; =ein Amt, hivatalt viselni.

- Verwaltungs-Beamte, közigazgatási hivatalnok; Behörde, köz-hatóság; =Gegenstand, közigazgatási tárgy; =Kanzlei, közig. iroda =System, igazgatási rendszer.
- Verwarnung, intés, óvás.
- Verwechslung, von Papiergeld, papírpénz felváltása; =der Strafarten, büntetés nemek felcserélése.
- Verwechslungskasse, váltópénztár.
- Verwegen, vakmerő.
- Verwerfen, elvetni, elnem fogadni; =ein Gesuch, kérelmet elvetni.
- Verweiser, kormányzó.
- Verwitwet, özvegy.
- Verzehrungssteuer, fogyasztási adó.
- Verzeichniß, jegyzék.
- Verzinsen, kamatozni.
- Verzollbare Sachen, megvámolható dolgok.
- Vicar, helyettes.
- Vice-Bürgermeister, alpolgármester; =Präsident, alelnök.
- Vidmiren eine Urkunde, láttamozni okmányt.
- Vinkuliren, eine Obligation, bannat pénzzel biztosítani egy kötelezvényt.
- Völker-Recht, népjog; =Wanderung, népvándorlás.
- Vollgiltig, teljes értékű, érvényű.
- Vollmacht, meghatalmazás.
- Vollmacht-Brief, meghatalmazó levél; =Geber, meghatalmazó.
- Vollstrecken, végrehajtani; eine Entscheidung, ein Urtheil, egy határozatot, ítéletet.
- Von Amtswegen, hivatalból.
- Voranschlag, der Einnahmen und Ausgaben, kiadási és bevételi költségvetés.
- Vorgänger, elő (előd).
- Vorkauf, elővásárlás.
- Vorkaufsrecht, elővásárlási jog.
- Vorwerk-Buch — feljegyzési könyv.
- VorrufungsEdikt, összehívási rendelvény.
- Vorschießen, Jemanden etwas, előlegezni valamit valakinek.
- Vorschreiben, előszabni, rendelni.
- Vorschrift, rendszabály.
- Vorschriftsmäßig szabályszerű.
- Vorsitz, elnökség.
- Vorsitzen, elnökölni.
- Vorspann, előfogat.
- Vorstand, felsőbbség; einer Gemeinde, község előljárója.
- Vorstudium, előtanulmány.
- Urtheil, előny.
- Vortrag, előadás, előterjesztés.
- Vorurtheil, előítélet.

Verwand, ürügy.
 Vorzug, elsőség.
 Vorzugsklasse, elsőbbségi osztály.
 Votiren, szavazni.
 Votum, szavazat.

W.

Waaren=Absatz, arú kelet; =Artifel arú czikk; =Ausfuhr; arú-kivitel, =Beschau, arúvizsga; =Lager, árúraktár; =Einfuhr, arú behozatal; =Kunde, arú ismeret; =Rechnung, árúszámlálás; =Senfal, árúhajhász; =Verzeichniß árújegyzék.

Wald = Amt, erdőszhivatal; =Aufsichtspersonale, erdőfelügyelő személyzet; =Frevel, erdőrontás.

Wechsel=Abschrift, váltó másolat; =Agent, váltóügynök; =Aussteller, váltókibocsátó; =Fähigkeit, váltóképesség; =Gläubiger, váltóhitelező; =Ordnung, váltórendszabály; =Recht, váltójog; =Schuld, váltóadóság; =Ziehung, váltóintézközelés.

Wechsler, váltóüzér.

Weißbischöf, felszentelt püspök.

Weinhaus borház, kocsmá.

Weitläufiger Verwandter, távol rokon.

Weltlich, világi.

Weltgeistlicher, világi pap.

Werk=Führer, művezető; =Ofen, olvasztó kemence; =Stätte, műhely; =Tag, köznap.

Werth=Anschlag, érték felvetés; =Empfang, értékátvétel; =Stempel, értékbélyeg.

Wesentlich, lényeges.

Wett=Geld, fogadási díj; =Lauf, pályafutás, versenyfutás.

Wetterschaden, jegkár.

Widerflage, viszkereset.

Widerrede, ellenmondás.

Widerrufen, visszahúzni.

Wiedervergeltung, viszonzozás.

Wille, akarat.

Willfährig, hajlandó, kész.

Windmühle, szélmalom.

Winkel, szeg; =Buchdruckerei, zúgnyomda; =Presse, zúgsajtó; =Schreiber, zúgirkász.

Wissenschaft, tudomás.

Witwenkaffe, özvegypénztár.

Wohnung, lakás; =Aufündigung, lakfelmondás.

Wucher, uzsora.

Wuchergesetz, uzsoratórvény.

3.

Zahl=Amt, fizetőhivatal; =bar, fizetendő.

Zahlgeld, leszámlalási díj.

Zahlung=Anweisung, fizetési utalvány; =Bogen, fizetési

iv; =Document, fizetési okmány; =Fähigkeit, fizetés képesség; =Ort, fizetési hely; =Schein, fizetési jegy.

Zehend, dízma, tized.

Zehrgeld, költőpenz.

Zeichensprache, jelbeszéd.

Zeit=Ablauf, időlefolyás; =Alter, időkor; =Dauer, időtartam; =Geist, korszellem; =Lauf, időfolyam; =Ordnung, időrend; =Schrift, folyóirat; =Verlust, idővesztés.

Zeitungs=Blatt, hirlap; =Schreiber, hirlapíró.

Zeuge, tanu.

Zeugen=Aussage, tanúvallomás; =Beweis, tanúbizonyítvány; =Eid, tanueskü; =Führer, tanúallító; =Verhör, tanúvallatás; =Vernehmung, tanúkihallgatás.

Zeugmaterial, anyagszer.

Zieh=Eltern, nevelő szülők; =Kind, fogadott gyermek.

Ziehen, húzni; =Jemanden vor das Gericht, valakit törvényszék elé idézni; =Jemanden zur Rechenschaft, zur Verantwortung, valakit számadásra vonni.

Ziffer, számbetű.

Zifferschrift, jegyírás.

Zins, időbér.

Zins=Auslagen, bérköltések;

=Bauer, bérfizető paraszt; =Betrag, bérösszeg; =Ertrag, bérjövedelem; =Ertragschein, bérjövedelmi nyugta; =Fassion, házbér bevallás, =Freiheit, bérmentesség; =Geld, bérpénz; =Gut, bérjösség; =Herr, földbérnök; =Zahlung, bérfizetés.

Zinsen=Bezug, kamatjaradék; =Kupon, kamatszelvény; =Fuß, kamatláb; =Rückstand, kamathatralék; =Vertrag, kamatszerződés.

Zoll, vám; (ein Längenmaß), hüvelyk, uj.

Zoll=Amt, vámhivatal; =Anstalt, vámintézet; =Aufseher, vámfelügyelő; =Beamte, vámhivatalnok; =Bemessung, vámkiszabás; =Bereiter, vamkerülő; =Gebiet, vámterület; =Schraufen, vámsoompók; =Tarif, vámászabály; =Vorschrift, vámszabály.

Zuchthaus, fegyház.

Zuflucht, menedék.

Zufluchtsort, menedékhely.

Zuflüsse, járulékok.

Zufügen, hozzátenni, okozni.

Zufuhr, besszallítás, szállítvány.

Zugabe, ráadás.

Zugang, hozzámenet, bemenet, bejárás.

- Zugeben, hozzáadni.
 Zugehör, tartozék.
 Zügellos, féktelen.
 Zugesellen, hozzá állni, tár-
 sulni.
 Zugestehen, Semanden etwas,
 megengedni valakinek va-
 lamit.
 Zuhalten, zárva tartani; =eine
 Frist, eine Verbindlichkeit, ha-
 táridőt, kötelezettséget,
 megtartani.
 Zuhörer, hallgató.
 Zufommen, jönni, érkezni
 hozzá.
 Zulage, pótpénz, potlék.
 Zulänglich, elegendő.
 Zulauf von Menschen, tódulás
 özveseregles.
 Zumessen, átmérni; =eine Strafe,
 büntetést mérni valakire.
 Zuname, vezetéknev, mellék-
 név.
 Zünden, gyúltni, gyújtani.
 Zunfts=Altester, czéhmaster;
 =Geist, czéhszellem.
 Zuordnen etwas z. B. dem
 Grundbuchsamte, rendelni
 utasítani valamit.
 Zurechnen, Semanden etwas, tu
 lajdonítani, beszámítani; =eine
 Handlung als Verbrechen,
 cselekedetet bünül beszá-
 mitani.
 Zurechnungsfähig, beszamitha-
 tó, beszamítás alá eső.
- Zurückbefommen, visszakapni
 visszanyerni.
 Zurückberufen, visszahizni.
 Zurückfolgen, visszaszolgálni;
 =die Beilagen, a melléklétek
 viszsaszolgáltattak.
 Zurückgehen, visszameni; einen
 Kauf, eine Heirath, felbom-
 lik az alku, a házasság.
 Zurücklegen das zwanzigste Jahr
 seines Alters, leélni, husza-
 dik évét túl haladni.
 Zurücknehmen z. B. eine Ver-
 ordnung, rendeletet vissza-
 vonni.
 Zurückschieben, den Eid, visz-
 szakinalni az esküt.
 Zurücksein in einer Wissenschaft,
 elmaradni valamelly tu-
 dományban.
 Zurückstellen, visszaszolgál-
 tatni.
 Zurückweisen, visszautasítani;
 Semanden an eine Behörde,
 valakit egy hatósághoz
 visszautasítani.
 Zurückzahlen, visszafizetni.
 Zusagen, megígérni.
 Zusammenberufen z. B. den
 Landtag, egybehívni p. az
 országgyűlést.
 Zusammenbringen z. B. eine
 Summe Geldes, összesze-
 rezni p. egy összeg pénzt.
 Zusammenfassen, etwas in we-
 nig Worte, egybefoglalni

- összvevoni valamit kevés szavakba.
- Zusammenhang, összefüggés.
- Zusammenheften, összefűzni.
- Zusammenlauf, összefutás.
- Zusammenrottung mehrerer Personen, csoportulása több személyeknek.
- Zusammensetzen, eine Commission, alakítani bizottmányt.
- Zusammenstellen, össze-egybeállítani.
- Zusammenstoßen, (angrängen), határosnak lenni.
- Zusammentreffen, összetalálkozni, wenn kleinere Verbrechen mit schweren z. t., ha kisebb bűnök súlyosbakkal összetalálkoznak.
- Zusammentreten, összeállni, egyesülni.
- Zusammentritt, einer Versammlung, összegyűlése, megalakulása egy gyűlésnek.
- Zusammenzählen, összeszámolni.
- Zusatz, (bei Metallen), tördalék, hozzáadvány, pótlék.
- Zusatzfrage, pótkérdés.
- Zuschießen, Geld, pótolni, toldani, pénzt.
- Zuschlag, zu einer Steuer, pótlék valamely adóhoz; bei einer Vicitation, ráülés.
- Zuschlagen, eine Summe zur andern, egy összeget a másikhöz adni, csatolni.
- Zuschreiben, hozzá írni = Jemanden etwas in den öffentlichen Büchern, valakire valamit a nyilván könyvekben ráírni.
- Zusichern, megigérni.
- Zusprechen, Jemanden Muth, bátorítani, biztatni valakit, Jemanden etwas gerichtlich, valakinek valamit bíróilag odaítélni.
- Zustand, állapot; der Industrie, az ipar mibenléte; einer Leidenschaft, szenvedély állapotában.
- Zu Stande kommen, létre jönni.
- Zustandekommen eines Gesetzes, létesülése egy törvénynek.
- Zuständig, illetékes.
- Zuständigkeitsbehörde, illetékes bíróság.
- Zustehen, illetni; dem Schuldner steht das Recht zu, az adóst azon jog illeti; eine Sache steht dem Gerichte zu, egy dolog a törvényszék elé, illetősége alá tartozik.
- Zustellen, Jemanden etwas, kézhez adni, kézbesíteni valakinek valamit.
- Zustellungs-Bestätigung, kézbesítési bizonyítvány, = Gebühr, kéz. illeték, = Kosten, kézbesítésiköltségek,

- Zustellungs= Schein, kézbesítési jegy.
- Zutheilung, mellérendelés, átadás.
- Zutrauen, Semanden etwas, feltenni, elhinni valakirül valamit.
- Zuverlässiger Beamte, biztos hivatalnok.
- Zuverkommen, Semand oder einer Sache, megelőzni valakit vagy valamit.
- Zuwachtrecht, növedéki jog.
- Zuwachsen, gyarapodni, növekedni.
- Zuwage, nyomaték.
- Zuwarten, Semanden eine Summe, elvarni, egy összegre, bevárni.
- Zuwegbringen, zu Stande bringen, létre hozni.
- Zuweisen, oda utasítani, útalni.
- Zuwider sein, ellenére lenni; =handeln, dem Gesetze, ellenére tenni a törvénynek.
- Zuwissenthun, tudtára adni.
- Zuzählen, Geld, számlálni, eléje számlálni pénzt.
- Zuziehen Semanden zu etwas, meghívni valakit valamire — zwei Kunstverständige zum Augenschein, két műértőt a szemléhez vonni; sich einen Schaden, magának kárt okozni.
- Zwang, kényszer; un=
- stehlicher Z., ellentáthatatlan kényszer; sich einen Z. anthun, magán erőszakot venni; Zwangs = Anlehen, kényszer kölcsön; =Arbeit, kényszer munka; =Kurs v. Bannoten, kényszer forgama a bankjegyeknek; — =Mittel, kényszer eszköz.
- Zweck, cél, (Absicht), célzat.
- Zweck = dienlich, =mäßig, célszerű, célirányos, =Dienstlichkeit, célszerűség.
- Zwei = bändige Brüder und Schwestern, egy atyától egy anyától született testvérek, =deutig, kétértelmű; =Kampf, párviadal, =köpfige Adler, kétfejűsas =schneidige Waffe, kétélű fegyver.
- Zweifeln, kétség, etwas in Zweifel ziehen, kétségbe vonni valamit; bei sich ergebenden Zweifel, feltűnő kétség esetében.
- Zweifelhaft, kétséges.
- Zweig, ág, (Gattung), faj.
- Zweigverein, fiók egyeslet.
- Zwillinge, iker, ikrek.
- Zwingen, kényszeríteni.
- Zwischen=Amt, =Behörde, közöttes; közvetítő hivatal, hatóság; =Erkenntniß, közben szóló határozat; Frage, közben vetett kérdés; =Geschäft, közöttes, mellék

üzlet; =Handel, áruszállítás, közbentözs; =Händler, áruszállító; =Inhaber, időközi tulajdonos, =Raum, köz hézag; =Regierung, időközi kormány, =Schein, ideiglenes nyugtatvány, =Urtheil, közbeszóló ítélet; =Verkehr, közbenső forgalom, =Ver-

ordnung, közbenjött rendelet, =Verfall, közbejött esemény, =Wahl, közsáncz, =Zeit, időköz, =Zoll, közbenső vám, Zolllinie, közbenső vámvonal.

Zwist, — Zwistigkeit, vizzály viszalyosság.

Zwistig, vizzályos.

Taufnamen, welche im Ungarischen vom deutschen Gebrauche abweichen.

Abalbert	Béla	Barbara	Borbála Boris
Adelheid	Etelka		
Adrian	Adorján	Bartholomäus	Bertalan
Agathe	Ágota	Basilius	Vazul
Aegidius	Egyed	Balthasar	Boldizsár
Albert	Barte	Beatrix	Bolda
Albrecht	Albert, Béla	Benedict	Benedek
Alexander	Sándor	Bernhard	Bernát
Alois	Alajos	Boleslaus	Bogyoszló
Anastasia	Neszte	Boristhenes	Neszter
Andreas	Andor, András, Endre	Cäcilia	Cziczelle
Angelika	Angyalka	Cajetan	Kajtán
Anna	Anna, Nina	Carl	Károly
Anton	Antal, Toni	Casimir	Kázmér
Apollonia	Ápolya, Poli	Christian	Keresztély
Attila	Etele	Claudius	Kolos
August	Ágoston	Clemens	Kelemen
Aurelia	Reli, Aranka	Cletes	Kilit
Babette	Bábi	Cölestin	Szelestin
		Columbanus	Galambos

Cordula	Kordolya	Gerardus	Gellért
Cornelius	Kornel, So- ma	Gerwajus	Gyárfás
Cosmas	Kozma	Gotthard	Gocsárd
Crescenzius	Kereskény	Gregor	Gergely, Ge- ró
Damianus	Döme	Günther	Gint, Gutor
Daniel	Dani	Hedwig	Adviga
Demetrius	Dömeter, Döme	Heinrich	Henrik
Demian	Denyér	Helene	Illona, Ilka
Dietrich	Detró, Ditrík	Heribert	Geréb
Dionysia	Nézi	Hieronymus	Jerómos
Dionysius	Dénes, Die- nes	Hilarius	Vidor
Dominikus	Domokos, Donk, Dósa	Hiob	Jób
Dorothea	Dorottya, Dorka	Hubert	Hóbert
Egid	Egyed	Innocens	Incze
Elisabeth	Erzsébet, Örzse Erzsi	Jfaf	Izsák
Elias	Illés	Jafob	Jakob
Eleonora	Lóra	Johann	János
Emerich	Imre	Julia	Julis, Julisa, Julinka
Erasmus	Ermő	Julius	Gyula
Ernst	Ernö	Karl	Károly
Ernestina	Neszti	Karolina	Lini
Eugen	Jenő	Kaspar	Gazsi
Eufalia	Lalia, Lilla	Katharina	Katalin
Felix	Bódog	Klemens	Kelemen
Franziska	Fanni	Koloman	Kálmán
Franz	Ferencz	Kunigunde	Gunda, Kin- ga
Friedrich	Fridrik, Fri- gyes	Ladislaus	László
Gabriel	Gábor	Laurenz	Lőrincz, Lenczi
Georg	György	Leo	Arszlány
		Leonhard	Lénárd
		Leopold	Lipót
		Lufas	Lukács

Lucia	Lucza	Sewerin	Szörény
Ludwig	Lajos	Sigismund	Zsigmond
Magdalena	Magdolna	Silvester	Serestély — Erdösi
Manfuet	Szende	Sofia	Sófia
Marzell	Marczel	Stanislaus	Sztaniszló
Marfus	Márk	Stefan	István
Margaretha	Márgit	Theobald	Tibold v. Ti- bód.
Maria	Maria, Irma	Theodor	Tódor v. Ti- vadar.
Martin	Márton	Therese	Teréz
Mathäus	Máté	Thomas	Tamás
Mathias	Mátyás	Thimotheus	Timót und Timó
Maximilian	Miksa	Urban	Orban
Melchior	Menyhárt	Ursula	Orsolya
Michael	Mihály, Mis- ka	Veit	Víd u. Vida.
Modestus	Szerény	Victor	Gyöző und Gejza.
Nicolaus	Miklós	Vinzenz,	Vincze
Panfray	Pongrácz	Wilhelm	Vilmos
Paul	Pál	Wilhelmine	Vilma.
Peter	Péter		
Philipp	Fülöp		
Reinhard	Rajnord		
Reinhold	Rajnold		
Sebastian	Sebestyen		

Deutsch-ungarische Benennung der Städte und Dörfer in Ungarn und Siebenbürgen.

Agram	Zágráb	Belgrad	Nándorfe- hérvár
Allersdorf	Kulcsárfalu	Bell	Bója
Allesgraben	Sirokány	Bensdorf	Sz.Benedek- falva
Almen	Száz-Almás	Bernau	Tornó
Altdorf	Ó-falu	Bernstein	Borostyánkő
Altenburg	Óvár (in Un- garn)	Bernsteg	Peresztég
Altenburg	KörösBanya (in Siebenb.)	Betlern	Betlér
Alt-Ofen	Ó-Buda	Bildein	Beled
Altsohl	Zólyom	Birtheim	Berthalam, Gyertyán
Altwalddorf	Ó-Leszna	Bischdorf	Püspöki
Andau	Tarcsa	Blasenstein	Detrekóvár
Andreßdorf	Oláh - An- drásfalva	Blasendorf	Balázsfalva
Antau	Ottova	Blauenstein	Kékkő
Apesdorf	Apátfalva	Bocksdorf	Baksafalva
Apfelsbach	Almás	Bodendorf	Száz-Buda
Apfelsdorf	Almás	Böjding	Böd
Apfelsdörfel	Vének	Bolsan	Bolfő
Appetlan	Bánfalva	Bonhard	Bonyhád
Armenien- stadt	Számos - Uj- vár	Bösing	Bazin
Baafsen	Felső-Bajom	Botzdorf	Batizfalva
Baumgarten	Bongárd (in Siebenbürg.)	Breitenbaum	Széleskut
Baumgarten	Fankord (in Ungarn)	Brendorf	Rotfalva
Bartfeld	Bártfa	Bresnitz	Berzencze
		Bries	Breznobá- nya
		Brodersdorf	Pordány

Brodsdorf	Al- und Fel- Kenyér	Donners- markt	Monora
Bros	Százváros	Donnerst- markt	Csötörtök
Brückel	Abda	Dornstadt	Tövis
Bundsdorf	Alsó-Bajom	Dotis	Tata
Bürzberg	Vurpád	Draug	Darócz
Bürzenland	Brassó vidé- ke	Dreifirchen	Tövis
Buß	Buzdfalu	Dreistühler- Stuhl	Háromszék (Siebenb.)
Butsching	Bucsufalu	Dressenmarkt	Denecske
Carlovitz	Kalócza	Drumling	Drumoly
Csafathurm	Csáktornya	Düber	Döbör
Cumanien	Kunság	Dudelsack- dorf	Taradfa
Dachsdorf	Tores	Dundels- firchen	Fejér egyhá- za
Deißdorf	Doroszló	Dunersdorf	Dános
Dendorf	Szász-Dálya	Durchstein	Durstin
Densdorf	Danisócz	Durlsdorf	Duránd
Dernau	Dernő	Dürnbach	Szuha
Deutschbron	Német - Pró- na	Durrbach	Dipese
Deutschendorf	Poprád	Eberau	Monyoróke- rék
Deutsch- Pilsen	Börsöny	Eckersdorf	Szakonyfalu
Deutsch- Tschaut- schendorf	Német- Csencs	Edlitz	Abdalócz
Dienstdorf	Danisócz	Eibersdorf	Oláh - Iván- falva
Dillen	Béla-Bánya	Einsiedel	Remete
Dinrich	Déva	Eisdorf	Szakócz
Diedersdorf	Taród- Cseres	Eisenburg	Vas-vár
Dirn	Odorin	Eisenmarkt	Vajda - Hu- nyad
Dirnbach	Unczéd	Eisenstadt	Kis-Márton
Döbersdorf	Dobrafalva	Eisgrub	Német - Gu- rab
Dobschau	Dobsina		

Glentendorf	Körtvélyes	Fünffirchen	Pécs
Elisabethstadt	Erzsébetváros	Gaadendorf	Hideghéd
Ellenthal	Indogály	Gansdorf	Ganóc
Elsterdorf	Szereka	Gasting	Gastony
Eltſch	Jolsva	Gaswar	Egyházfa
Emaus	Arnódfalva	Gattendorf	Gátha
Engelsbrunn	Kisfalud	Gahring	Gajjar
Erlau	Eger	Geiß	Nyulas
Erlenmarkt,	Egerbegy	Gellenau	Gellényfalva
Eſſeg	Eszék	Genzendorf	Német-
Eſtring	Esztrény		Gencs
Fallendorf	Fél	Georgenburg	Szombatfal-
Farkifchdorf	Forkasta		va
Farksdorf	Farkasfalva	Georgenfeld	Sz. György
Ferifchmarkt	Aranyos-		mezeje
	Gyéres	Geeresdorf	Sz. Gróth
Fidiſch	Gyepü - Fű-	Gerifchdorf	Gyiróth
	zés	Gezendorf	Gödör
Fidiß	Fűzés	Gißhübel	Kis - Iblye,
Filsdorf	Filicz		Kis-Ludas
Föll	Felka	Gießig	Kövesd
Forchtenau	Fraknóalja	Ginthebach	Pinkócz
Forchtenstein	Fraknó	Gildenbach	Pinkató
Frattendorf	Vereknye	Ginisdorf	Nemes-Med-
Frauendorf	Kiliti, Asz-		ves
	szonyfalva	Girelsau	Fenyőfalva
Frauenfeld	Kis - Boldog-	Gloſing	Kolosvár (in
	asszony		Ungarn)
Frauenheid	Lók, Kis-	Goldenmarkt	Zalathna
	Boldogasz-	Gols	Gálos
	szony	Gottesgnad	Goczmad
Frauenkirchen	Boldogasz-	Gran	Esztergom
	szony	Granasdorf	Granasztó
Frauenmarkt	Báth	Graves	Grabócz
Freiſtadt	Galgócz	Grob	Gurab

Groß-Alfisch	Nagy - Szöl- lős	Heiligenstein	Hegykő
Groß-Andrea	Endréd	Heils	Vis
Groß-Mucken	Dozmat	Helbesdorf	Gócs
Groß-Mut- schen	Udvard	Helbingsau	Haligáz
Groß-Peters- dorf	Német - Sz- Mihály	Hellenbach	Hellemba
Groß-Rau- schenbach	Nagy - Rőcze	Hellthau	Nagy - Disz- nód
Großschlach- ten	Abrud - Bá- nya	Hendorf	Ercséd
Großschützen	Nagy , Lé- várd	Heendorf	Hégen
Groß-Stef- feldsdorf	Rima-Szom- bath	Herzendorf	Henczkó
Großturvall	Torbágy	Herlein	Herlan
Großwardein	Nagy-Várad	Herrmann- stadt	Nagy - Sze- ben
Grünau	Grinava	Heufeld	Tószeg
Güns	Kőszeg	Heydendorf	Besenyő
Güssing	Német - Uj- vár	Hiereg	Héreg
Hadersdorf	Hadusfalva	Hierig	Hered
Hamiß	Havardos	Hinsdorf	Hinczóc
Hammers- dorf	Samfalva, Sz.Erzsébet	Hirjewitz	Hezér
Hanfendorf	Hankó	Hochofen	Pojnik
Hammersdorf	Sámfalva, Zompóvár	Hochstraß	Ótevény
Häuschau	Hanusfalva	Hodiß	Hodász
Hanselbet	Érd	Hodrißch	Hodrus - Bá- nya
Haritschau	Haraeson	Hönigberg	Hermány, Henig
Harnißch	Óvárdós	Hornstein	Szarokó
Hausbrunn	Házprunka	Hotscha	Héce
Heiligbrunn	Szentkút	Hozing	Hátszeg
Heiligenkreuz	Sz. Kereszt	Hundertmarkt	Százvásár
		Illau	Illava
		Isabieg, Sa- blina	Jobbágyi
		Jablowitz	Jabloneza
		Jakobsdorf	Jakabfalva
		Jakobsdorf	Jakabháza

Salenau	Gelénfalu	Karlsstadt	Károlyvár
Salmarkt	Gyalu	Karpfen	Korpona
Sännersdorf	Janafalva	Kaschau	Kassa
Sazbgien	Jászság	Käsmark	Késmárk
Sufelsdorf	Jékelfalva	Kastenholtz	Hirmány
Semmesdorf	Gyanafalva, Zenafalva	Kebell	Kebele
Serischmarkt	Aranyos- Gyéres	Rebo=Jidisch	Kő - Füzés, Gyepü Fu- zés
Seschdorf	Zeskofalva	Ribitka	Orosz - Sze- kér
Setzendorf	Gödör	Riesing	Kövesd
Schannisdorf	Ganócz	Rirchdorf	Szepes - Vá- ralyja
Schannisdorf	Janócz, Száz- Szent-Iván	Rirn	Kurimján
Soiß	Nyúlas	Rischendorf	Kissócz
Sooß	Jászó	Risjeten	Kiszető
Sabersdorf	Kabold	Rittenbach	Pinkócz
Käbisch	Kövesd	Rittsee	Köpczény
Kabsdorf	Káposztafal- va	Klausenburg	Kolosvár
Kagersdorf	Karacsfa	Kledern	Czelesztő
Kaiserdorf	Császárfalu	Klein=Andrä	Hidegség
Kalnig	Kálnok	Kleinen	Kelenye
Kall	Sajtós-Kál	Klein=	Kis-Csür
Kallas	Kalaznó	Scheuer	
Kaltbrunnen	Hidegkút	Klein=	Kis - Zalath- na
Kaltenstein	Levél	Schlatten	
Kaltwasser	Hidegvíz	Klein=	Kis-Lévárd
Kapeln	Kápolna	Schützen	
Kappsdorf	Káposztafal- va	Klieb	Szebekléb
Karlsburg	Oroszvár	Kließ	Kollos
Karlsburg	Károly — ; Gyula - Fe- hervár	Klingenbach	Klimpa
Karlsdorf	Károlyfalva	Kloster Küh- horn	Znio - Vár- alya
		Kloßing	Kollosvár
		Knießen	Gnézga

Rnittelndorf	Csákány	Rafan	Ledény
Roberndorf	Kobald	Rafon	László
Rohlsdorf	Kolenócz	Raupnif	Lipnik
Rwifchdorf	Koicsó	Rechnitz	Lekencze
Rofelburg	Kükölővár	Recket	Lekér
Rolmbhof	Kopház	Reibitz,	Libicza
Rolotsch	Kalócsa	Reichbilsen	Börzsöny
Roltfch	Kolcsva	Reiden	Lébeny
Romethen	Kömlöd	Reufchdorf	Lukátsháza
Römling	Komjáth	Relle	Lölle
Romoru	Komárom	Remna	Lepese
Rönigsdorf	Királyfalva	Reopoldftadt	Lipótvár
Rönigsberg	Új-Bánya	Reufchfirch	Új-egyház
Rönigsheiden	Királyfalva	Reufhensdorf	Léthanfalva
Rönigschhof	Királyfalva	Reufschau	Löcse
Röppern	Ulocza	Reuening	Léva
Ropreinitz	Kaproncza	Reibethen	Libet-Bánya
Rafcharowitz	Kovácsi	Reibing	Rendek
Rreifch	Kersd	Reibnig	Liba
Rremnitz	Körmöcz	Reimbach	Lendva
Rrensndorf	Tormafalú	Reiptfch	Lipese
Rreutz	Száz-Ke- resztúr	Reita	Kaproncza
Rroisbach	Rákos	Reigeldorf	Lödös
Rronftadt	Brassó	Reockenhaus	Déka
Rrottendorf	Békafa	Reiperndorf	Csötörtök
Rrambsdorf	Oláhpataka	Reosdorf	László
Rrandeck	Lándok	Reofing	Lós
Rrandfee	Lanzsér	Reoffing	Locs
Rrangenuau	Hosszú-Rét	Rublau	Lubló
Rrangenthal	Hosszú- Ászó	Rudersdorf	Lúdvég
Rrangenviefen	Hosszú-Rét	Ruifid	Lovászád
Rrangwies	Hosszú- völgy	Rufchmans- burg	Locsmárd
Rranschütz	Cseklész	Ruzen	Luczony
		Ruackersdorf	Markos

Magendorf	Nagy- u. Kis- Magyar	Michelsdorf	Sztrázsa
Magersdorf	Nagyfalu	Miedlings- dorf	Mérem
Maiding	Nagy - Maj- sény	Mirwisch	Medves
Malborf	Lomál	Mischdorf	Misérd
Mannersdorf	Kéthely	Mischendorf	Pinka-Miske
Manschein	Muzsai	Modern	Modor
Margezen	Márgitfalva	Moldwisch	Megyes
Maria = The- resianopel	Szabadka	Möster	Maldur
Maria = Ein- fiedln	Remete Bol- dogasszony	Mondschein	Muzsai
Marienburg	Földvár	Mückendorf	Százazvám, Moha
Marienseld	Nagy - Tere- mia	Mühlbach	Szász-Sebes
Marienthal	Mariánka	Münichhof	Matomháza
Marksdorf	Márkusfalva	Munichmar- hof	Barátmajor
Martinsberg	Sz. Márton	Murg	Murga
Martinsdorf	Mártonfalva	Mutterndorf	Kéthely
Matesdorf	Mátéfalva	Nähring	Narda
Matshau	Mátyásfalva	Nasewiese	Nedvesrét
Matsdorf	Mátéjocz	Nassenwiese	Vizesrét
Mattersdorf	Nagy - Már- ton	Nebersdorf	Ligván, Lig- vánd
Matzau	Mátyásfalu	Neckenmarkt	Nyék
Mauth	Vámosfalu	Nehren	Sztrázska
Mahersdorf	Majorfalva	Neppendorf	Kis-Torony
Mediasch	Medgyes	Neuberg	Újhegy
Mehrburg	Bene	Neudhausen	Nethus
Menksdorf	Menkusfalva	Neudorf	Ujfalu; Igló
Menharsdorf	Verbó, Menyhárd	Neudorfel	Táp-Sz. Mi- klós
Mergeln	Margonda	Neuhaus	Dobra
Metsching	Möcsény	Neuhäusel	Érsek-Ujvár
Michelsberg	Kis Disznód	Neumarkt	Farkasdi- falva

Neumarft	Keshely, Ma- ros - Vásár - hely	Padler	Polaniez
Neufatz	Új-Vidér	Pallersdorf	Bezenye
Neufiedel	Nézsidér	Palmisdorf	Harikócz
Neufohl	Besztercze- Bánya	Pama	Körtvelyes
Neustadt	Nagy-Bánya	Pamhagen	Pomogy
Neustadt	Vág-Ujhely	Pernstegen	Peresztég
Neuftift	Uj-Szalonk; Pinkáfej	Petersburg	Pétervár
Neutra	Nyitra	Groß- und Klein-Be- tersdorf	Nagy és Kis Szent Mi- hály
Nickelsdorf	Miklósfalva	Peterwardein	Pétervárad
Nikifsch	Tüles	Pfaffendorf	Papfalva
Niklasmarft	Gyergyó Sz. Miklós	Picksdorf	Pikócz
Nöfen	Besztercze	Pilbein	Belléd
Ober-Lim- bach	Felső Lend- va	Pilgersdorf	Pergellin
Oberschützen	Felső-Lövő	Pilhof	Pilyhó
Oberufer	Förév	Piling	Büks
Obitz	Ebedecz	Pilsen	Börsöny
Oderheg	Udvarhely	Pienier	Pinnéd
Oedenburg	Sopron	Pinkafeld	Pinkafej
Oedsomme- rein	Pusztá - So- morja	Piringsdorf	Banya
Ofen	Buda	Plamenaus	Lamois
Offenburg	Offenbánya	Plautsch	Palocsa
Obendorf	Sz. Lőrincz	Pleißnitz	Pelsöcz
Oláznitz	Mura-Szom- bat	Plintenburg	Visegrád
Ottar	Ottova	Plossenstein	Detrekő-Vá- rallya
Orbensdorf	Orbánfa	Podersdorf	Pátfalva
Ortan	Ortova	Pödersdorf	Pösöny
Ottenthal	Ompivál	Pöschendorf	Pósfalva
Badersdorf	Pösöny	Potzneufiedel	Lajosfalva
		Preßburg	Pozsony
		Primitz	Privigye
		Probstdorf	Ekemezö
		Pudlein	Podolin

Bufants	Bakabánya	Sagmühl	Pila
Bullendorf	Púlya	Saffin	Sasvár
Burbach	Feketevár	St. Huberth	Nagy Oroszi
Buschendorf	Postellka	Sollmanns-	Salamonfa
Büstie	Püstyén	dorf	
Kaab	Győr	Salzburg	Sóvár; Viza-
Kabnitz	Ramócz		kna
Kabnitz	Kasi	Sanddorf	Osúny
Kadlen	Rados	Schaas	Segesd
Kagendorf	Rajka	Schabing	Sal
Kaidling	Rönök	Schachtendorf	Csajta
Kaitzisdorf	Récese	Schalledorf	Salamoncz
Kanitzdorf	Kapi	Schallmers-	Salamonfal-
Konnersdorf	Szamand	dorf	va
Katschdorf	Récese	Schäßsburg	Segesvár
Katzendorf	Dretske	Schatmanns-	Cseste
Kaufschbach	Röcze	dorf	
Rechnitz	Rohoncz	Schattein	Csattay
Reen	Szász-Régen	Schebel	Zsebely
Reichsdorf	Kiómfalva	Schemlentz	Zsemle
Reiding	Romócz	Schemnitz	Selmecz Bá-
Renntal	Ruduly		nya
Reißmarkt	Szerdahely	Schenisch	Alsó-Sebes
Reps	Köhalom	Schidan	Zsidó
Rettesdorf	Retten	Schibing	Sé
Reußdörfel	Rosz-Csőr	Schildern	Diényest
Riedlingsdorf	Rödön	Schilding	Csatár
Rißdorf	Ruszkínócz	Schintau	Sempte
Rochendorf	Német - Zsi-	Schlagendorf	Syallóg
	dány	Schlattendorf	Zalathma
Rohrbach	Nádpatak	Schlauch	Szálog
Rohrbrunn	Nádkút	Schleining	Szalonak
Rosenau	Rozsnyó	Schloßberg	Déva
Rothenthurm	Wörösvár	Schloßdorf	Saskövä-
Rottelsdorf	Roth		ralyja
Sackelhaus	Szakállház	Schmidtscheiß	Tussina

Schmügen	Smizsán	Sefeln	Székely- falva
Schmölnitz	Szomolnok	Selgelsdorf	Illésfalva
Schnackendorf	Szímnyok	Sendorf	Solna
Scholten	Szász-Csa- nád	Senitz	Szénás-falu
Schönau	Zsena	Siebenlinden	Héthars
Schönburg	Leszes	Siegelsberg	Perg
Schönborn	Kerepecz	Siegelsdorf	Horváth — Zsidány
Schönbrunn	Feketekút	Siegendorf	Czingfalva
Schöndorf	Osém-Szép- falu	Siß	Sziksó
Schönwis	Semvíz	Silein	Zsolna
Schoßberg	Sasvár	Silesch	Szölös
Schreibers- dorf	Buglocz	Skalitz	Szakolcza
Schrittling	Csörötnek	Smolenitz	Szomolyan
Schrotten	Sarród	Sommerburg	Zombor
Schütt	Csallóköz	Sommerein	Somorja
Schüttertn	Sojtör	Sommers- dorf	Szomorfalva
Schützen	Lovó, Lé- vard	Spazing	Spaiza
Schwaben- dorf	Svábfalu	Stampfen	Stomfa
Schwabsdorf	Svabócz	Staab	Csáva
Schwäcke	Cséke	Stebersdorf	Mieske
Schwarz- feisen	Feketepatak	Steckendorf	Leszkófalva
Schwarzwald	Tekete- Erdő	Steffelsdorf	Istvánfalva
Schwarz- wasser	Szecsél-Fe- kete Viz	Steffensdorf	Csepánfalva
Segedin	Szeged	Stegersbach	Szent Elek
Segenthau	Ság	Steinam- anger	Szombath- hely
Segersdorf	Illésfalva	Steinberg	Kőhalom
		Steinfurth	Lipócz
		Steingraben	Bánya
		Stolzenburg	Szelindég
		Straßburg	Nagy-Enyed
		Straßsom- merlein	Hegyesh- lom

Strubersdorf	Micske	Ujniß	Mura Szom- bath
Stuben	Stubna		
Stuhlweißen- burg	Székesfejér- vár	Ungraden	Magyarfalva
Sumetendorf	Szombathfa	Unter=Lim= bach	Alsó Lendva
Taaben	Tetrény	Unter=Rabnitz	Alsó Ra- mocz
Tadelsdorf	Tarodfa		
Tartlan	Prázsmár	Waizen	Vác
Tartschendorf	Torts	Wallendorf	Olaszfalv
Tatarloch	Tatárlaka	Walpersdorf	Borbála
Taszmans- dorf	Tarcsa	Waltenberg	Vilák
Tefendorf	Teke	Waltersdorf	Oselle
Telfen	Telek, Tala- patka	Wappendorf	Kisujfalv
		Wardein	Várad
Telnitz	Vitténcz	Warißdorf	Barom
Ternowetz	Tüvisfalva	Warth	Ór
Theben	Dévén	Wardberg	Szencz
Theiber	Döbör	Warthe	Limba
Theißholz	Tiszolcz	Weichselbaum	Badafalva
Theresianopel	Szabadka	Weichseldorf	Vikartocz
Theresienpol	Vinka	Weiden	Véden
Thomasdorf	Tamásfalva	Weindorf	Úrom, Bor- band, Jenö
Thorenberg	Torda		
Thyrnau	Nagy Szom- bath	Weinern	Szölösprátsa
		Weiniß	Bajmócz
Tobersdorf	Dobrafalva	Weißenburg	Fehérvár
Tolnau	Tolna	Weißkirchen	Medve-Fe- héregyház
Tornau	Torna		
Totis	Tata	Weißkirch	Fehértem- plom
Tressen	Sztraszta	Wepersdorf	Véperd
Triebswetter	Magy-Ósz	Weggendorf	Vép
Tschäpring	Csepreg	Werowitz	Veröcze
Tschobing	Pusztá-Csó	Werowititz	Veröcze
Turball	Torbagy	Wieselburg	Mosony
Thyrnaügedl	Recke	Wiefen	Bismet

Wittensdorf	Vitkócz	Zemlin	Zimony
Wittend	Vitenyéd	Zemming	Szolnok
Wolfau	Bolfő	Zichidorf	Zichiház
Wolfsau	Farkasfalva	Zillenmarft	Zilag
Wrafendorf	Wereknye	Zinfendorf	Nagy Czeng
Zaßenbach	Czák	Zippendorf	Szepnijer
Zachersdorf	Csákány	Zips	Szepes
Zeben	Kis-Szebeny	Zuckerbach	Szabar
Zeiden	Feketeha- lóm	Zuchersdorf	Czukord
Zeil	Czaila	Zumandorf	Felső Szom- hafa
Zellowitz	Zellő	Zunfersdorf	Csencsicz.

OSZK

OSZK

Országos Széchenyi Könyvtár

Tabellen und Vorbilder

für die
ungarische Formenlehre.

Országos Széchényi Könyvtár

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

I.

Tabelle der Possessivaffixe.

a) Einzahl des Besitzes, Einzahl der Person.

Nach Vocalen.		Nach Consonanten.	
1. Person	m	am, om;	em, öm
2. "	d	ad, od;	ed, öd
3. "	ja, je	a, ja;	e, je.

b) Einzahl des Besitzes, Mehrzahl der Person.

1. Person	nk	unk;	ünk
2. "	tok; tek, tök	atok, otok, tok;	etek, ötök, tek, tök
3. "	jok; jök	ok, jok;	ök, jök.

c) Mehrzahl des Besitzes, Einzahl der Person.

1. Person	im	aim, jaim;	eim, jeim
2. "	id	aid, jaid;	eid, jeid
3. "	i	ai, jai;	ei, jei.

d) Mehrzahl des Besitzes, Mehrzahl der Person.

1. Person	ink	aink, jaink;	eink, jeink
2. "	itok; itek	aitok, jaitok;	eitek, jeitek
3. "	ik	aik, jaik;	eik, jeik.

A.

**Vorbild für Wörter, die mit einem Vocal
auslauten.**

Tief lautend

Hoch lautend

munka, Werk.

kefe, Bürste.

a) Einzahl des Besitzes, Einzahl der Person.

1. ꝥ.	munká-m, mein Werk	kefé-m, meine Bürste
2. "	munká-d, dein Werk,	kefé-d, deine Bürste,
3. "	munká-ja, sein Werk	kefé-je, seine Bürste.

b) Einzahl des Besitzes, Mehrzahl der Person.

1. ꝥ.	munká-nk, unser Werk	kefé-nk, unsere Bürste
2. "	munká-tok, euer Werk	kefé-tek, eure Bürste
3. "	munká-jok, ihr Werk	kefé-jök, ihre Bürste.

c) Mehrzahl des Besitzes, Einzahl der Person.

1. ꝥ.	munká-im, meine Werke	kefé-im, meine Bürsten
2. "	munká-id, deine Werke	kefé-id, deine Bürsten
3. "	munká-i, seine Werke	kefé-i, seine Bürsten.

d) Mehrzahl des Besitzes, Mehrzahl der Person.

1. ꝥ.	munká-ink, unsere Werke	kefé-ink, unsere Bürsten
2. "	munká-itok, eure Werke	kefé-itek, eure Bürsten
3. "	munká-ik, ihre Werke	kefé-ik, ihre Bürsten.

B.

Vorbild für die consonantisch auslautenden Wörter.

Tief lautend. Hoch lautend (e). Hoch lautend (ö, ü).

ágy, Bett, szem, Auge, öröm, Freude,

a) Einzahl des Besitzes, Einzahl der Person.

1. Þ. ágy-am	szem-em	öröm-öm
2. Þ. ágy-ad	szem-ed	öröm-öd
3. Þ. ágy-a	szem-e	öröm-e.

b) Einzahl des Besitzes, Mehrzahl der Person.

1. Þ. ágy-unk	szem-ünk	öröm-ünk
2. Þ. ágy-atok	szem-etek	öröm-ötök
3. Þ. ágy-ok	szem-ök	öröm-ök.

c) Mehrzahl des Besitzes, Einzahl der Person.

1. Þ. ágy-aim	szem-eim	öröm-eim
2. Þ. ágy-aid	szem-eid	öröm-eid
3. Þ. ágy-ai	szem-ei	öröm-ei.

d) Mehrzahl des Besitzes, Mehrzahl der Person.

1. Þ. ágy-aink	szem-eink	öröm-eink
2. Þ. ágy-aitok	szem-eitek	öröm-eitek
3. Þ. ágy-aik	szem-eik	öröm-eik.

C.

**Vorbild für consonantisch auslautende Wörter,
welche ein j zur Erweichung bekommen.**

Tief lautend.

Hoch lautend.

alap, Grund,

föld, Erde, Boden,

a) Einzahl des Besitzes, Einzahl der Person.

1. Þ. alap-om	föld-em
2. Þ. alap-od	föld-ed
3. Þ. alap-ja	föld-je.

b) Einzahl des Besitzes, Mehrzahl der Person.

1. Þ. alap-unk	föld-ünk
2. Þ. alap-otok	föld-etek
3. Þ. alap-jok	föld-jök.

c) Mehrzahl des Besitzes, Einzahl der Person.

1. Þ. alap-jaim	föld-jeim
2. Þ. alap-jaid	föld-jeid
3. Þ. alap-jai	föld-jei.

d) Mehrzahl des Besitzes, Mehrzahl der Person.

1. Þ. alap-jaink	föld-jeink
2. Þ. alap-jaitok	föld-jeitek
3. Þ. alap-jaik	föld-jeik.
-

II.

Tabelle der untrennbaren Verhältnißsuffixe. (Casus).

Nominativ: Der Stamm selbst.

Dativ: nak; nek; auch, gegen, für, zu.

Accusativ: t; at; ot; et, öt.

Inessiv: ban, ben; in, mit dem Dativ.

Illativ: ba, be; in, mit dem Accusativ.

Elativ: ból, böl; aus.

Superessiv: n, on; en, ön; an, auf, mit dem Dativ.

Sublativ: ra; re; auf, mit dem Accusativ.

Delativ: ról; röl; von, herunter.

Adessiv: nál; nél; bei.

Allativ: hoz; hez, höz; zu.

Ablativ: tól; töl; von.

Causativ: ért; für, um, wegen.

Terminativ: ig; bis zu.

Comitativ: astúl, estül; sammt.

Instrumental: val; vel; mit.

Essiv; úl; ül; anstatt, als.

Factitiv: vá; vé; zu.

Aequativ: ként; gleich, mit dem Dativ; als.

Modal: káp; in der Gestalt, Weise; als.

Temporalis: kor; zur Zeit, mit dem Genitiv.

Plural: k; ak, ok; ek, ök.

A.

**Vorbild für die Anfügung der untrennbaren
Verhältnißsuffixe an reine Stämme.**

Tief lautend.

ház, Haus.

Hoch lautend.

szem, Auge.

Nominativ: a ház, das Haus   a szem, das Auge

Dativ: a ház-nak, dem Hause   a szem-nek, dem Auge

Accusativ: a ház-at, das Haus	a szem-et, das Auge
Inessiv: a ház-ban, in dem Hause	a szem-ben, in dem Auge
Illativ: a ház-ba, in das Haus	a szem-be, in das Auge
Elat.: a ház-ból, aus dem Hause	a szemből, aus dem Auge
Super.: a ház-on, auf dem Hause	a szem-en, auf dem Auge
Subl.: a ház-ra, auf das Haus	a szem-re, auf das Auge
Del.: a ház-ról, vom Hause her- unter	a szem-ről, vom Auge her- unter
Adess.: a ház-nál, bei dem Hause	a szem-nél, bei dem Auge
Abl.: a ház-hoz; zum Hause	a szem-hez, zum Auge
Abl.: a ház-tól, von dem Hause	a szem-től, von dem Auge
Caus.: a ház-ért, für das Haus	a szem-ért, für das Auge
Term.: a ház-ig, bis zum Haus	a szem-ig, bis zum Auge
Com.: ház-astúl, sammt dem Hause	szem-estül, sammt dem Auge
Inst.: a ház-zal, mit dem Hause	a szem-mel, mit dem Auge
Essiv: ház-úl, als Haus	szem-ül, als Auges
Factitiv: ház-zá, zum Hause	szem-mé zum Auge
Aequat.: ház-ként, gleich einem Hause	szem-ként gleich einem Auge
Mod.: a ház-kép, in d. Gestalt eines Hauses	szem-kép, in der Gestalt eines Auges
Temp.: ős-z-kor, zur Zeit des Herbstes	dél-kor zu Mittag
Plural: a ház-ak, die Häuser.	a szem-ek, die Augen.

B.

Vorbild für die Anfügung der untrennbaren Verhältnissuffixe an Wörter, welche bereits mit dem Pluralsuffixe behaftet sind.

Tief lautend.

Hoch lautend.

Nom.: ház-ak, die Häuser	szem-ek die Augen
Dat.: ház-ak-nak, den Häusern	szem-ek-nek, den Augen
Accus.: ház-ak-at, die Häuser	szem-ek-et, die Augen

Inessiv: ház-ak-ban in den Häusern	szem-ek-ben, in den Augen
Illativ: ház-ak-ba, in die Häuser	szem-ek-be, in die Augen
Elativ: ház-ak-ból, aus den Häusern	szem-ek-ből, aus den Augen
Sup.: ház-ak-on, auf den Häusern	szem-ek-en, auf den Augen
Subl.: ház-ak-ra, auf die Häuser	szem-ek-re, auf die Augen
Del.: ház-ak-ról, von den Häu- fern hinunter	szem-ek-ről, von den Augen herunter
Adess.: ház-ak-rál, bei den Häu- fern	szem-ek-nél, bei den Augen
All.: ház-ak-hoz, zu den Häusern	szem-ek-hez, zu den Augen
Abl.: ház-ak-tól, von den Häusern	szem-ek-től, von den Augen
Caus.: ház-ak-ért, für die Häuser	szem-ek-ért, für die Augen
Term.: ház-ak-ig, bis zu den Häusern	szem-ek-ig, bis zu den Augen
Instr.: ház-ak-kal, mit den Häusern	szem-ek-kel, mit den Augen
Essiv: ház-ak-úl, als Häuser	szem-ek-ül, als Häuser
Fact.: ház-ak-ká, zu Häusern	szem-ek-ké, zu Augen
Aequat.: ház-ak-ként, gleich den Häusern	szem-ek-ként, gleich den Augen
Modal: ház-ak-kép, in der Ge- stalt der Häuser.	szem-ek-kép, in der Gestalt der Augen

C.

**Vorbild für die Anfügung der untrennbaren
Verhältnissuffixe an Wörter, welche mit einem
Possessivsuffix behaftet sind.**

Tieftönend.

Hochtönend.

Nom.: ház-am, mein Haus	szem-em, mein Auge
Dativ: ház-am-nak, meinem H.	szem-em-nek, meinem Auge
Accus.: ház-am-at, mein H.	szem-em-et, meinem Auge
Ines.: ház-am-ban, in meinem H.	szem-em-ben, in meinem A.

Ill. ház-am-ba, in mein H.	szem-em-be, in mein Auge
Elat.: ház-am-ból, aus meinem Hause	szem-em-ből, aus meinem A.
Sup.: ház-am-on, auf meinem H.	szem-em-en, auf meinem Auge
Subl.: ház-am-ra, auf mein H.	szem-em-re, auf mein Auge
Del.: ház-am-ról, von meinem H.	szem-em-ről, von meinem A.
híununter	híununter
Adess.: ház-am-nál, bei meinem Hause	szem-em-nél, bei meinem Auge
Allat.: ház-am-hoz, zu meinem H.	szem-em-héz, zu meinem A.
Abl.: ház-am-tól, von meinem H.	szem-em-től, von meinem A.
Caus.: ház-am-ért, für mein H.	szem-em ért, für mein Auge
Term.: ház-am-ig, bis zu meinem Hause	szem-em-ig, bis zu meinem A.
Instr. ház-am-mal, mit meinem Hause	szem-em-mel, mit meinem A.
Essiv: ház-am-úl, anstatt meines Hauses	szem-em-ül, anstatt meines A.
Fact.: ház-am-má, zu meinem H.	szem-em-mé, zu meinem Auge
Aeq.: ház-am-ként, gleich meinem Hause.	szem-em-ként, gleich meinem Auge
Modal: ház-am-kép, als mein H.	szem-em-kép, als mein Auge.

 III.

Tabelle für die getrennten und einfachen Verhältnissuffixe.

I. Dreiförmige:

Wo?	Wohin?	Woher?	Bedeutung.
alatt	alá	alól	unter
elött	elé	elöl	vor

körött	köré	körül	um, herum
között	közé	közül	zwischen
megett	megé	megül	hinter
mellett	mellé	mellől	neben

2. Zweiförmige:

Wo?	Wohin?	Woher?	Bedeutung.
	felé	felől	gegen, (wärts)
folött	fölé	fölül	von, her
hegyett	hegyé		über
			auf, (über).

3. Einförmige:

által, durch	gyanánt, gleichwie, anstatt
ellen, gegen	helyett, statt, anstatt
iránt, in Hinsicht, Betreff,	óta, seit
miatt, wegen, halber	szerint, gemäß
múlva, nach Verlauf	után, nach
nélkül, ohne	vége, wegen, um.

Vorbild für die Anfügung der getrennten einfachen Verhältnissuffixe.

- a ház alatt, unter dem Hause
- a ház alá, unter das Haus
- a ház alól, von unter dem Hause hervor
- a ház elött, vor dem Hause
- a ház elé, vor das Haus
- a ház elől, von vor dem Hause weg
- a ház körött, um das Haus
- a ház köré, um das Haus hin
- a ház körül, um das Haus herum

- a házak között, zwischen den Häusern
 a házak közé, zwischen die Häuser
 a házak közül, von zwischen den Häusern heraus
 a ház megett, hinter dem Hause
 a ház megé, hinter das Haus
 a ház megöl, von hinter dem Hause hervor
 a ház mellett, neben dem Hause
 a ház mellé, neben das Haus
 a ház mellől, von neben dem Hause her
 a ház felé, gegen das Haus zu.
 a ház felől, von dem Hause her
 a ház fölött, über dem Hause
 a ház fölé, über dem Hause hin
 a ház hegyett, auf dem Hause
 a ház hegyé, auf das Haus hinunter
 szorgalom által, durch Fleiß
 a ház ellen, gegen das Haus
 a ház gyanánt, anstatt des Hauses
 a ház helyett, statt eines Hauses
 a ház iránt, in Hinsicht des Hauses
 a ház miatt, wegen des Hauses
 egy hét múlva, nach Verlauf einer Woche
 ház nélkül, ohne Haus
 egy hét óta, seit einer Woche
 a törvény szerint, nach dem Gesetze
 egy hét után, nach einer Woche
 a törvény végett, wegen des Gesetzes.
-

IV.

Tabelle der zusammengesetzten Verhältnissuffixe.

n, on, en, ön	}	alól, alúl; unterhalb
		felül, fölül; oberhalb
		belöl, belül; innerhalb
		ként; weise
		kivül; außerhalb, halber
		át, ált, által; über
		keresztül; durch, mitten, durch innen; diesseits
túl; jenseits		

hoz, hez, höz, képest; in Vergleich mit

nál, nél, fogva; fogvást; bei, zu Folge

tól, töl, fogva; seit, von -- an

ra, re, nézve; in Bezug, in Hinsicht

val, vel, együtt; sammt.

Vorbild für die Anfügung der zusammengesetzten Verhältnissuffixe.

a ház-on alól; unterhalb des Hauses

a ház-on felül; oberhalb des Hauses

a ház-on belül; innerhalb des Hauses

óra-n-ként; stundenweise

a ház-on kívül; außerhalb des Hauses

a ház-on át; durch, über das Haus

a ház-on keresztül; mitten durch das Haus

a ház-on innen; diesseits des Hauses

a ház-on túl; jenseits des Hauses

a ház-hoz képest; in Vergleich mit dem Hause

kezé-nél fogva; bei seiner Hand (gefaßt)

má-tól fogva; von heute an

a ház-ra néz-ve; in Hinsicht des Hauses

a ház-zal együtt; sammt dem Hause.

V.

Tabelle der Personalendungen des Zeitwortes.

Bestimmt.	Unbestimmt.	Verba auf ik.
	Einzahl.	
1. Person m	k	m
2. " d	sz	l
3. " ja, i	—	ik
	Mehrzahl.	
1. Person juk, jük	unk, ünĳ	unk, ünĳ
2. " jätok, itek	tok, tek, tök	tok, tek, tök
3. " ják, ik	nak, nek	nak, nek.

VI.

Tabelle der Charakterbuchstaben der Zeit.

Präsens: —
Imperfectum: a, e
Perfectum: t, ott, ett, ött
Futurum: and, end; oder ni fog
Futurum exactum: andott, endett; oder ni fogott.

VII.

Tabelle der Charakterbuchstaben der Art.

Indicativ: —
Imperativ und Coniunctiv: j
Optativ: . . . . . n
Infinitiv: . . . . . ni.

A.

Vorbild für die Conjugation tieflautender Zeitwörter in der bestimmten und unbestimmten Form.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Bestimmt.

Unbestimmt.

Einzahl.

1. Person vár-om ich erwarte ihn, (es)	vár-ok ich warte
2. Person vár-od du erwartest ihn, (es)	vár-sz du wartest
3. Person vár-ja er erwartet ihn, (es)	vár er wartet.

Mehrzahl.

1. Person vár-juk wir erwarten ihn, (es)	vár-unk wir warten
2. Person vár-játok ihr erwartet ihn (es)	vár-tok ihr wartet
3. Person vár-ják sie erwarten ihn (es)	vár-nak sie warten.

Halbvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-ám ich erwartete ihn (es)	vár-ék ich wartete
2. Person vár-ád du erwartetest ihn (es)	vár-ál du wartetest
3. Person vár-a er erwartete ihn (es)	vár-a er wartete.

Bestimmt.

Unbestimmt.

Mehrzahl.

1. Person vár-ók wir erwarteten ihn, (es)	vár-ánk wir warteten
2. Person vár-átok ihr erwartetet ihn (es)	vár-átok ihr wartetet
3. Person vár-ák sie erwarteten ihn (es)	vár-ának sie warteten.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-tam ich habe ihn erwartet	vár-tam ich habe gewartet.
2. Person vár-tad du hast ihn erwartet	vár-tál du hast gewartet
3. Person vár-ta er hat ihn erwartet	vár-t er hat gewartet.

Mehrzahl.

1. Person vár-tuk wir haben ihn erwartet	vár-tunk wir haben gewartet
2. Person vár-tátok ihr habt ihn erwartet	vár-tatok ihr habt gewartet
3. Person vár-ták sie haben ihn erwartet	vár-tak sie haben gewartet.

Längstvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-tam-vala ich hatte ihn erwartet	vár-tam vala ich hatte gewartet

Bestimmt.

2. Person vár-tad vala
du hattest ihn erwartet
3. Person vár-ta vala
er hatte ihn erwartet

Unbestimmt.

- vár-tál vala
du hattest gewartet
- várt vala
er hatte gewartet.

Mehrzahl.

1. Person vár-tuk vala
wir hatten ihn erwartet
2. Person vár-tatok vala
ihr hattet ihn erwartet
3. Person vár-ták vala
sie hatten ihn erwartet

- vár-tunk vala
wir hatten gewartet
- vár-tatok vala
ihr hattet gewartet
- vártak-vala
sie hatten gewartet.

1. Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-andom
ich werde ihn erwarten
2. Person vár-andod
du wirst ihn erwarten
3. Person vár-andja
er wird ihn erwarten

- vár-andok
ich werde warten
- vár-andasz
du wirst warten
- vár-and
er wird warten.

Mehrzahl.

1. Person vár-andjuk
wir werden ihn erwarten
2. Person vár-andjátok
ihr werdet ihn erwarten
3. Person vár-andják
sie werden ihn erwarten

- vár-andunk
wir werden warten
- vár-andotok
ihr werdet warten
- vár-andanak
sie werden warten.

2. Zufünftige Zeit.

Bestimmt.

Unbestimmt.

Einzahl.

1. Person vár-ni fogom ich werde ihn erwarten	vár-ni fogok ich werde warten
2. Person vár-fogod du wirst ihn erwarten	vár-ni fogsz du wirst warten
3. Person vár-ni fogja er wird ihn erwarten	vár-ni fog er wird warten.

Mehrzahl.

1. Person vár-ni fogjuk wir werden ihn erwarten	vár-ni fogunk wir werden warten
2. Person vár-ni fogjátok ihr werdet ihn erwarten	vár-ni fogtok ihr werdet warten
3. Person vár-ni fogják sie werden ihn erwarten	vár-ni fognak sie werden warten.

Zufünftigvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-andottam ich werde ihn erwartet haben	vár-andottam ich werde gewartet haben
2. Person vár-andottad du wirst ihn erwartet haben	vár-andottál du wirst gewartet haben
3. Person vár-andotta er wird ihn erwartet haben	vár-andott er wird gewartet haben.

Mehrzahl.

1. Person vár-andottuk wir werden ihn erwartet haben	vár-andottunk wir werden gewartet haben

Bestimmt.

Unbestimmt.

2. Person vár-andottatok	vár-andottatok
ihr werdet ihn erwartet haben	ihr werdet gewartet haben
3. Person vár-andottak	vár-andottak
sie werden ihn erwartet haben	sie werden gewartet haben.

Verbindende oder gebietende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-jam	vár-jak ich soll warten
ich soll ihn erwarten	
2. Person vár-jad, vár-d	vár-j du sollst warten
du sollst ihn erwarten	
3. Person vár-ja	vár-jon er soll warten.
er soll ihn erwarten	

Mehrzahl.

1. Person vár-juk	vár-junk wir sollen warten
wir sollen ihn erwarten	
2. Person vár-jatok	vár-jatok ihr sollt warten
ihr sollt ihn erwarten	
3. Person vár-ják	vár-janak sie sollen warten.
sie sollen ihn erwarten	

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-tam legyen	vár-tam legyen
ich soll ihn erwartet haben	ich soll gewartet haben
2. Person vár-tad legyen	vár-tál legyen
du sollst ihn erwartet haben	du sollst gewartet haben
3. Person vár-ta legyen	vár-t legyen
er soll ihn erwartet haben	er soll gewartet haben.

Bestimmt.

Unbestimmt.

Mehrzahl.

1. Person vár-tuk legyen	várt-tunk legyen
wir sollen ihn erwartet haben	wir sollen gewartet haben
2. Person vár-tátok legyen	vár-tatok legyen
ihr sollt ihn erwartet haben	ihr sollt gewartet haben
3. Person vár-ták legyen	vár-tak legyen
sie sollen ihn erwartet haben	sie sollen gewartet haben.

Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-andjam	vár-andjak
ich soll ihn erwarten in Zukunft	ich soll warten in Zukunft
2. Person vár-andjad	vár-andj
du sollst ihn erwarten in Zufst.	du sollst warten in Zukunft
3. Person vár-andja	vár-andjon
er soll ihn erwarten in Zufst.	er soll warten in Zukunft.

Mehrzahl.

1. Person vár-andjuk	vár-andjunk
wir sollen ihn erwarten in Z.	wir sollen warten in Zufst.
2. Person vár-andjátok	vár-andjatok
ihr sollt ihn erwarten in Z.	ihr sollt warten in Zukunft
3. Person vár-andjak	vár-andjanak
sie sollen ihn erwarten in Z.	sie sollen warten in Zukunft.

Begehrende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

1. Person vár-nám	vár-nék ich würde warten
ich würde ihn erwarten	

Bestimmt.

Unbestimmt.

2. Person vár-nád	vár-nál du würdest warten
du würdest ihn erwarten	
3. Person vár-ná	vár-na er würde warten.
er würde ihn erwarten	

Mehrzahl.

1. Person vár-nók	vár-nánk wir würden warten
wir würden ihn erwarten	
2. Person vár-nátok	vár-nátok ihr würdet warten
ihr würdet ihn erwarten	
3. Person vár-nák	vár-nának sie würden warten.
sie würden ihn erwarten	

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person várt-tam volna	vár-tam volna
ich hätte ihn erwartet	ich hätte gewartet
2. Person vár-tad volna	vár-túl volna
du hättest ihn erwartet	du hättest gewartet
3. Person vár-ta volna	várt-volna
er hätte ihn erwartet	er hätte gewartet.

Mehrzahl.

1. Person vár-tuk volna	vár-tunk volna
wir hätten ihn erwartet	wir hätten gewartet
2. Person vár-tátok volna	vár-tatok volna
ihr hättet ihn erwartet	ihr hättet gewartet
3. Person vár-ták volna	vár-tak volna
sie hätten ihn erwartet	sie hätten gewartet.

Zukünftige Zeit.

Einzahl.

Bestimmt.

1. Person vár-andnám
ich würde ihn erwarten in 3.
2. Person vár-andnád
du würdest ihn erwarten in 3.
3. Person vár-andná
er würde ihn erwarten in 3.

Unbestimmt.

- vár-andnék
ich würde warten in 3.
- vár-andnal
du würdest warten in 3.
- vár-andna
er würde warten in 3.

Mehrzahl.

1. Person vár-andnók
wir würden ihn erwarten in 3.
2. Person vár-andnátok
ihr würdet ihn erwarten in 3.
3. Person vár-andnak
sie würden ihn erwarten in 3.

- vár-andnánk
wir würden warten in 3.
- vár-andnátok
ihr würdet warten in 3.
- vár-andnának
sie würden warten in 3.

Infinitiv.

vár-ni warten.

Zukünftige Zeit.

vár-andni warten in Zukunft.

Persönlicher Infinitiv.

Einzahl.

1. Person vár-nom
2. Person vár-nod
3. Person vár-nia.

Mehrzahl.

- vár-nunk
vár-notok
vár-niok.

Zustandswort.

vár-ván wartend

vár-va wartend.

Particip.

Gegenwärtige Zeit: vár-ó der, die, das Wartende.

Vergangene Zeit: vár-ott der, die, das Erwartete.

Künftige Zeit: vár-andó der, die, das zu Erwartende.

B.

Vorbild für die Conjugation hochlautender Zeitwörter in der bestimmten und unbestimmten Form.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Bestimmt.

Unbestimmt.

Einzahl.

1. Person ver-em ich schlage ihn	ver-ek ich schlage
2. Person ver-ed du schlägst ihn	ver-sz du schlägst
3. Person ver-i er schlägt ihn	ver er schlägt.

Mehrzahl.

1. Person ver-jük wir schlagen ihn	ver-ünk wir schlagen
2. Person ver-itek ihr schlägt ihn	ver-tek ihr schlaget
3. Person ver-ik sie schlagen ihn	ver-nek sie schlagen.

Halbvergangene Zeit.

Bestimmt.

Unbestimmt.

Einzahl.

1. Person ver-ém ich schlug ihn	ver-ék ich schlug
2. Person ver-éd du schlugst ihn	ver-él du schlugst
3. Person ver-é er schlug ihn	ver-e er schlug.

Mehrzahl.

1. Person ver-ök ich schlug ihn	ver-énk wir schlugen
2. Person ver-étek ihr schluget ihn	vorétek ihr schluget
3. Person ver-ék sie schlugen ihn	ver-ének sie schlugen.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-tem ich habe ihn geschlagen	ver-tem ich habe geschlagen
2. Person ver-ted du hast ihn geschlagen	ver-tél du hast geschlagen
3. Person verte er hat ihn geschlagen	ver-t er hat geschlagen.

Mehrzahl.

1. Person ver-tük wir haben ihn geschlagen	ver-tünk wir haben geschlagen

Bestimmt.

Unbestimmt.

2. Person ver-tétek	ver-tetek
ihr habet ihn geschlagen	ihr habt geschlagen
3. Person verték	ver-tek
sie haben ihn geschlagen	sie haben geschlagen.

Längstvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-tem vala	ver-tem vala
ich hatte ihn geschlagen	ich hatte geschlagen
2. Person ver-ted vala	ver-tél vala
du hattest ihn geschlagen	du hattest geschlagen
3. Person ver-te vala	ver-t vala
er hatte ihn geschlagen	er hatte geschlagen.

Mehrzahl.

1. Person ver-tük vala	ver-tünk vala
wir hatten ihn geschlagen	wir hatten geschlagen
2. Person ver-tétek vala	ver-tetek vala
ihr hattet ihn geschlagen	ihr hattet geschlagen
3. Person ver-ték vala	ver-tek vala
sie hatten ihn geschlagen	sie hatten geschlagen.

1. Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-endem	ver-endek ich werde schlagen
ich werde ihn schlagen	
2. Person ver-ended	ver-endesz du wirst schlagen
du wirst ihn schlagen	
3. Person ver-endi	verend er wird schlagen.
er wird ihn schlagen	

Bestimmt.

Unbestimmt.

Mehrzahl.

1. Person ver-endjünk wir werden ihn schlagen	ver-endünk wir werden schlagen
2. Person ver-enditek ihr werdet ihn schlagen	ver-endetek ihr werdet schlagen
3. Person ver-endik sie werden ihn schlagen	ver-endenek sie werden schlagen.

2. Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-ni fogom ich werde ihn schlagen	ver-ni fogok ich werde schlagen
2. Person verni fogod du wirst ihn schlagen	ver-ni fogsz du wirst schlagen
3. Person ver-ni fogja er wird ihn schlagen	ver-ni fog er wird schlagen.

Mehrzahl.

1. Person verni fogjuk wir werden ihn schlagen	verni fogunk wir werden schlagen
2. Person verni fogjátok ihr werdet ihn schlagen	verni fogtok ihr werdet schlagen
3. Person verni fogják sie werden ihn schlagen	verni fognak sie werden schlagen.

Zukünftigvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-endettem ich werde ihn geschlagen haben	ver-endettem ich werde geschlagen haben

Bestimmt.

Unbestimmt.

2. Person ver-endedted du wirst ihn geschlagen haben	ver-endettét du wirst geschlagen haben
3. Person ver-endette er wird ihn geschlagen haben	ver-endett er wird geschlagen haben.

Mehrzahl.

1. Person ver-endettük wir werden ihn geschlagen h.	ver-endettünk wir werden geschlagen haben
2. Person ver-endettétek ihr werdet ihn geschlagen h.	ver-endettetek ihr werdet geschlagen haben
3. Person ver-endették sie werden ihn geschlagen h.	ver-endettek sie werden geschlagen haben.

Verbindende und gebietende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-jem ich soll ihn schlagen	ver-jek ich soll schlagen
2. Person ver-jed, ver-d du sollst ihn schlagen	ver-j du sollst schlagen
3. Person ver-je er soll ihn schlagen	ver-jen er soll schlagen.

Mehrzahl.

1. Person ver-jük wir sollen ihn schlagen	ver-jünk wir sollen schlagen
2. Person ver-jétek ihr sollt ihn schlagen	ver-jetek ihr sollt schlagen
3. Person ver-jék sie sollen ihn schlagen	ver-jenek sie sollen schlagen.

Vergangene Zeit.

Bestimmt.

Unbestimmt.

Einzahl.

1. Person ver-tem legyen ich soll ihn geschlagen haben	ver-tem legyen ich soll geschlagen haben
2. Person ver-ted legyen du sollst ihn geschlagen haben	ver-tél legyen du sollst geschlagen haben
3. Person ver-te legyen er soll ihn geschlagen haben.	ver-t legyen er soll geschlagen haben.

Mehrzahl.

1. Person ver-tük legyen wir sollen ihn geschlagen h.	ver-tünk legyen wir sollen geschlagen haben
2. Person ver-tétek legyen ihr sollt ihn geschlagen haben	ver-tetek legyen ihr sollt geschlagen haben
3. Person ver-ték legyen sie sollen ihn geschlagen haben	ver-tek legyen sie sollen geschlagen haben.

Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-endjem ich soll ihn schlagen in Zukunft	ver-endjek ich soll schlagen in Zukunft
2. Person ver-endjed du sollst ihn schlagen in Z.	ver-endj du sollst schlagen in Zufft.
3. Person ver-endje er soll ihn schlagen in Z.	ver-endjen er soll schlagen in Zukunft.

Mehrzahl.

1. Person verend-jük wir sollen ihn schlagen in Z.	ver-endjünk wir sollen schlagen in Z.

Bestimmt.

Unbestimmt.

2. Person ver-endjétek ihr sollst ihn schlagen in 3.	ver-endjetek ihr sollst schlagen in 3.
3. Person ver-endjék sie sollen ihn schlagen in 3.	ver-endjenek sie sollen schlagen in 3.

Begehrende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-ném ich würde ihn schlagen	ver-nék ich würde schlagen
2. Person ver-néd du würdest ihn schlagen	ver-nél du würdest schlagen
3. Person ver-né er würde ihn schlagen	ver-ne er würde schlagen.

Mehrzahl.

1. Person ver-nök wir würden ihn schlagen	ver-nénk wir würden schlagen
2. Person ver-nétek ihr würdet ihn schlagen	ver-nétek ihr würdet schlagen
3. Person ver-nék sie würden ihn schlagen	ver-nének sie würden schlagen.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-tem volna ich hätte ihn geschlagen	ver-tem volna ich hätte geschlagen
2. Person ver-ted volna du hättest ihn geschlagen	ver-tél volna du hättest geschlagen
3. Person ver-te volna er hätte ihn geschlagen	ver-t volna er hätte geschlagen.

Bestimmt.

Unbestimmt.

Mehrzahl.

1. Person vertük volna wir hätten ihn geschlagen	ver-tünk volna wir hätten geschlagen
2. Person ver-tétek volna ihr hättet ihn geschlagen	ver-tetek volna ihr hättet geschlagen
3. Person verték volna sie hätten ihn geschlagen	ver-tek volna sie hätten geschlagen.

Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person ver-endném ich würde ihn schlagen in 3.	ver-endnék ich würde schlagen in 3.
2. Person ver-endnéd du würdest ihn schlagen in 3.	ver-endnél du würdest schlagen in 3.
3. Person ver-endné er würde ihn schlagen in 3.	ver-endne er würde schlagen in 3.

Mehrzahl.

1. Person ver-endnök wir würden ihn schlagen in 3.	ver-endnék wir würden schlagen in 3.
2. Person ver-endnétek ihr würdet ihn schlagen in 3.	ver-endnétek ihr würdet schlagen in 3.
3. Person ver-endnék sie würden ihn schlagen in 3.	ver-endnének sie würden schlagen in 3.

Infinitiv.

ver-ni schlagen.

Zukünftige Zeit.

ver-endni schlagen in Zukunft.

Persönlicher Infinitiv.

Einzahl.

1. Person ver-nem
2. " ver-ned
3. " ver-nie.

Mehrzahl.

1. Person ver-nünk
2. " ver-netek
3. " ver-niök.

Zustandswort.

ver-vén schlagend
 ver-ve schlagend.

Particip.

Gegenwärtige Zeit: ver-ö der, die, das schlagende.

Vergangene Zeit: ver-ett der, die, das geschlagene.

Künftige Zeit: ver-endö der, die, das zu schlagende.

C.

Vorbild für Mittelzeitwörter mit passiver Form.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

Tieflautend.

1. Person lak-om ich wohne
2. Person lak-ol
3. Person lak-ik

Hochlautend.

- tö-röm ich breche
- töröl
- tör-ik.

Mehrzahl.

1. Person lak-unk wir wohnen	törünk wir brechen
2. Person lak-tok	tör-tek
3. Person lak-nak	tör-nek.

Halbvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person lak-ám ich wohnte	tör-ém ich brach
2. Person lak-ál	töriél
3. Person lak-ék	tör-ék.

Mehrzahl.

1. Person lak-ánk wir wohnen	tör-énk wir brachen
2. Person lak-átok	tör-étek
3. Person lak-ának	tör-ének.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person lak-tam ich habe gewohnt	tör-tem ich bin gebrochen
2. Person lak-tál	tört-tél
3. Person lak-ott	tör-ött.

Mehrzahl.

1. Person lak-tunk wir haben gewohnt	tört-tünk wir sind gebrochen
2. Person lak-tatok	tört-tetek
3. Person lak-tak	tört-tek.

Längstvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person laktam vala ich hatte gewohnt	tör-tem vala ich war gebrochen

2. Person laktál vala	törtél vala
3. Person lakott vala	törött vala.

Mehrzahl.

1. Person laktunk vala wir hatten gewohnt	tör-tünk vala wir waren gebrochen
2. Person laktatok vala	törtetek vala
3. Person laktak vala	törték vala.

1. Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person lak-andom ich werde wohnen	tör-endem ich werde brechen
2. Person lak-andol	tör-endel
3. Person lak-andik	tör-endik.

Mehrzahl.

1. Person lak-andunk wir werden wohnen	tör-endünk wir werden brechen
2. Person lak-andotok	tör-endetek
3. Person lak-andanak	tör-endenek.

2. Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person lakni fogok ich werde wohnen	törni fogok ich werde brechen
2. Person lakni fogsz	törni fogsz
3. Person lakni fog	törni fog.

Mehrzahl.

1. Person lakni fogunk wir werden wohnen	törni fogunk wir werden brechen

2. Person lakni fogtok	törni fogtok
3. Person lakni fognak	törni fognak.

Zukünftigvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person lak-andottam ich werde gewohnt haben	tör-endettem ich werde gebrochen sein
2. Person lak-andottál	tör-endettél
3. Person lak-andott	tör-endett.

Mehrzahl.

1. Person lak-andottunk wir werden gewohnt haben.	tör-endettünk wir werden gebrochen sein
2. Person lak-andottatok	tör-endettetek
3. Person lak-andottak	tör-endettek.

Verbindende und gebietende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

1. Person lak-jam ich soll wohnen	tör-jem ich soll brechen
2. Person lak-jál	tör-jél
3. Person lak-jék	tör-jék.

Mehrzahl.

1. Person lak-junk wir sollen wohnen	tör-jünk wir sollen brechen
2. Person lak-jatok	tör-jetek
3. Person lak-janak	tör-jenek.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person laktam legyen ich soll gewohnt haben	törtem legyen ich soll gebrochen sein
2. Person laktál legyen	törtöl legyen
3. Person lakott legyen	tört legyen.

Mehrzahl.

1. Person laktunk legyen wir sollen gewohnt haben	törtünk legyen wir sollen gebrochen sein
2. Person laktatok legyen	törtetek legyen
3. Person laktak legyen	törték legyen.

Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person lak-andjam ich soll wohnen in Zukunft	tör-endjem ich soll brechen in Zukunft
2. Person lak-andjal	tör-endjél
3. Person lak-andjék	tör-endjék.

Mehrzahl.

1. Person lak-andjunk wir sollen wohnen in Zukft.	jör-endjünk wir sollen brechen in Zukft.
2. Person lak-andjatok	tör-endjetek
3. Person lak-andjanak	tör-endjenek.

Begehrende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

1. Person lak-nám ich würde wohnen	tör-ném ich würde brechen

2. Person lak-nál	tör-nél
3. Person lak-nék	tör-nék.

Mehrzahl.

1. Person lak-nánk wir würden wohnen	tör-nénk wir würden brechen
2. Person lak-nátok	tör-nétek
3. Person lak-nának	tör-nének.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person laktam volna ich würde gewohnt haben	törtem volna ich würde gebrochen sein
2. Person laktál volna	törtél volna
3. Person lakott volna	tört volna.

Mehrzahl.

1. Person laktunk volna wir würden gewohnt haben	törtünk volna wir würden gebrochen sein
2. Person laktatok volna	törtetek volna
3. Person laktak volna	törtetek volna.

Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person lak-andnám ich würde wohnen in Zufst.	tör-endném ich würde brechen in Zufst.
2. Person lak-andnál	tör-endnél
3. Person lak-andnék	tör-endnék

Mehrzahl.

1. Person lak-andnánk wir würden wohnen in Zufst.	tör-endnénk wir würden brechen in Zufst.

2. Person lak-andnátok	tör-endnétek
3. Person lak-andnának	tör-endnének.

Infinitiv.

Gegenwärtige Zeit.

lakni wohnen.	törni brechen.

Zukünftige Zeit.

lak-andni wohnen in Zukunft	tör-endni brechen in Zukunft.

Persönlicher Infinitiv.

Einzahl.

1. Person lak-nom	tör-nem
2. Person lak-nod	tör-ned
3. Person lak-nia	tör-nie.

Mehrzahl.

1. Person lak-nunk	tör-nünk
2. Person lak-notok	tör-netek
3. Person lak-niok	tör-niök.

Zustandswort.

lak-ván)	tör-vén)	} brechend.
lak-va }	tör-ve }	
- } wohnend

Mittelwort.

Gegenwärtige Zeit.

lak-ó wohnend	tör-ö brechend.

Vergangene Zeit.
lak-ott gewohnt   tör-ett gebrochen.

Künftige Zeit.
lak-andó zu wohnend   tör-endö zu brechend.

D.

Vorbild für die passive Conjugation.**Anzeigende Art.****Gegenwärtige Zeit.**

Tief lautend.

Hoch lautend.

Einzahl.

1. Person várát-om	veret-em ich werde geschlagen
ich werde erwartet	
2. Person várát-ol	ver-et-el du wirst geschlagen
du wirst erwartet	
3. Person várát-ik	veret-ik er wird geschlagen.
er wird erwartet	

Mehrzahl.

1. Person várát-ünk	veret-ünk	wir werden geschlagen
wir werden erwartet		
2. Person várát-tok	veret-tek	ihr werdet geschlagen
ihr werdet erwartet		
3. Person várát-nak	veret-nek	sie werden geschlagen.
sie werden erwartet		

Halbvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person várát-ám	veret-ém
ich wurde erwartet	ich wurde geschlagen
2. Person várát-ál	veret-él
du wurdest erwartet	du wurdest geschlagen
3. Person várát-ék	veret-ék
er wurde erwartet	er wurde geschlagen.

Mehrzahl.

1. Person várát-ánk	veret-énk
wir wurden erwartet	wir wurden geschlagen
2. Person várát-átok	veret-étek
ihr wurdet erwartet	ihr wurdet geschlagen
3. Person várát-ának	veret-ének
sie wurden erwartet	sie wurden geschlagen.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person várát-tam	veret-tem
ich bin erwartet worden	ich bin geschlagen worden
2. Person várát-tál	veret-tél
du bist erwartet worden	du bist geschlagen worden
3. Person várát-ott	verelt-ett
er ist erwartet worden	er ist geschlagen worden.

Mehrzahl.

1. Person várát-tünk	veret-tünk
wir sind erwartet worden	wir sind geschlagen worden
2. Person várát-tatok	veret-tetek
ihr seid erwartet worden	ihr seid geschlagen worden
3. Person várát-tak	veret-tek
sie sind erwartet worden	sie sind geschlagen worden.

Längstvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person várat-tam vala	veret-tem vala
ich war erwartet worden	ich war geschlagen worden
2. Person várat-tál vala	veret-tél vala
du warst erwartet worden	du warst geschlagen worden
3. Person várat-ott vala	veret-ett vala
er war erwartet worden	er war geschlagen worden.

Mehrzahl.

1. Person várat-tunk vala	veret-tünk vala
wir waren erwartet worden	wir waren geschlagen worden
2. Person várat-tatok vala	veret-tetek vala
ihr waret erwartet worden	ihr waret geschlagen worden
3. Person várat-tak vala	veret-tek vala
sie waren erwartet worden	sie waren geschlagen worden.

1. Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person várat-andom	veret-endem
ich werde erwartet werden	ich werde geschlagen werden
2. Person várat-andol	veret-endel
du wirst erwartet werden	du wirst geschlagen werden
3. Person várat-andik	veret-endik
er wird erwartet werden	er wird geschlagen werden.

Mehrzahl.

1. Person várat-andünk	veret-endünk
wir werden erwartet werden	wir werden geschlagen werden
2. Person várat-andotok	veret-endetek
ihr werdet erwartet werden	ihr werdet geschlagen werden
3. Person várat-andanak	veret-endenek
sie werden erwartet werden	sie werden geschlagen werden.

2. Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person várát-ni fogok	veret-ni fogok
ich werde erwartet werden	ich werde geschlagen werden
2. Person várát-ni fogsz	veret-ni fogsz
du wirst erwartet werden	du wirst geschlagen werden
3. Person várát-ni fog	veret-ni fog
er wird erwartet werden	er wird geschlagen werden.

Mehrzahl.

1. Person várát-ni fogunk	veret-ni fogunk
wir werden erwartet werden	wir werden geschlagen werden
2. Person várát-ni fogtok	veret-ni fogtok
ihr werdet erwartet werden	ihr werdet geschlagen werden
3. Person várát-ni fognak	veret-ni fognak
sie werden erwartet werden	sie werden geschlagen werden.

Zukünftigvergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person várát-andottam	veret-endettem
ich w. erwartet worden sein	ich w. geschlagen worden sein
2. Person várát-andottál	veret-endettél
du wirst erwartet worden sein	du w. geschlagen worden sein.
3. Person várát-andott	veret-endett
er wird erwartet worden sein	er w. geschlagen worden sein.

Mehrzahl.

1. Person várát-andottunk	veret-endettünk
wir w. erwartet worden sein	wir w. geschlagen worden s.
2. Person várát-andottatok	veret-endettétek
ihr w. erwartet worden sein	ihr w. geschlagen worden sein
3. Person várát-andottak	veret-endettek
sie w. erwartet worden sein	sie w. geschlagen worden sein.

Verbindende oder gebietende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

1. Person váras-sam	veres-sem
ich soll erwartet werden	ich soll geschlagen werden
2. Person váras-sál	veres-sél
du sollst erwartet werden	du sollst geschlagen werden
3. Person váras-sék	veres-sék
er soll erwartet werden	er soll geschlagen werden.

Mehrzahl.

1. Person váras-sunk	veres-sünk
wir sollen erwartet werden	wir sollen geschlagen werden
2. Person váras-satok	veres-setek
ihr sollt erwartet werden	ihr sollt geschlagen werden
3. Person váras-sanak	veres-senek
sie sollen erwartet werden	sie sollen geschlagen werden.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person várat-tam legyen	veret-tem legyen
ich soll erwartet worden sein	ich soll geschlagen worden sein
2. Person várat-tál legyen	veret-tél legyen
du sollst erwartet worden sein	du sollst geschlagen worden sein
3. Person várat-ott legyen	veret-ett legyen
er soll erwartet worden sein	er soll geschlagen worden sein.

Mehrzahl.

1. Person várat-tunk legyen	veret-tünk legyen
wir sollen erwartet worden sein	wir sollen geschlagen werden s.

2. Person várat-tatok	legyen	veret-tetek	legyen
ihr sollt erwartet	worden sein	ihr sollt geschlagen	worden s.
3. Person várat-tak	legyen	veret-tek	legyen
sie sollen erwartet	worden sein	sie sollen geschlagen	worden s.

Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person várat-andjam		veret-endjem	
ich soll erwart.	verd. in 3ftt.	ich soll geschlagen	werden in 3.
2. Person várat-andjál		veret-endjél	
du sollst erwartet	werden in 3.	du sollst geschlagen	werden in 3.
3. Person várat-andjék		veret-endjék	
er soll erwartet	werden in 3.	er soll geschlagen	werden in 3.

Mehrzahl.

1. Person várat-andjunk		veret-endjünk	
wir sollen erwart.	verd. in 3ftt.	wir sollen geschl.	werden in 3.
2. Person várat-andjatok		veret-endjetek	
ihr sollt erwartet	werden in 3.	ihr sollt geschlagen	werden in 3.
3. Person várat-andjanak		veret-endjenek	
sie sollen erwartet	werden in 3.	sie sollen geschl.	werden in 3.

Begehrende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

1. Person várat-nám		veret-ném	
ich würde erwartet	werden	ich würde geschlagen	werden
2. Person várat-nál		veret-nél	
du würdest erwartet	werden	du würdest geschlagen	werden
3. Person várat-nék		veret-nék	
er würde erwartet	werden	er würde geschlagen	werden

Mehrzahl.

1. Person várat-nánk	veret-nénk
wir würden erwartet werden	wir würden geschlagen werden
2. Person várat-nátok	veret-nétek
ihr würdet erwartet werden	ihr würdet geschlagen werden
3. Person várat-nának	veret-nének
sie würden erwartet werden	sie würden geschlagen werden.

Vergangene Zeit.

Einzahl.

1. Person várat-tam volna	veret-tem volna
ich wäre erwartet worden	ich wäre geschlagen worden
2. Person várat-tál volna	veret-tél volna
du wärest erwartet worden	du wärest geschlagen worden
3. Person várat-ott volna	veret-ett volna
er wäre erwartet worden	er wäre geschlagen worden.

Mehrzahl.

1. Person várat-tünk volna	veret-tünk volna
wir wären erwartet worden	wir wären geschlagen worden
2. Person várat-tatok volna	veret-tetek volna
ihr wäret erwartet worden	ihr wäret geschlagen worden
3. Person várat-tak volna	veret-tek volna
sie wären erwartet worden	sie wären geschlagen worden.

Zukünftige Zeit.

Einzahl.

1. Person várat-andnám	veret-endném
wir würden erwartet w. in 3.	ich würde geschlagen w. in 3.
2. Person várat-andnál	veret-endnél
du würdest erwartet w. in 3.	du würdest geschl. w. in 3.
3. Person várat-andnék	veret-endnék
er würde erwartet w. in 3.	er würde geschlagen w. in 3.

Mehrzahl.

1. Person várát-andnánk	veret-endnénk
wir würden erwartet w. in 3.	wir würden geschlagen w. in 3.
2. Person várát-andnátok	veret-endnétek
ihr würdet erwartet w. in 3.	ihr würdet geschlagen w. in 3.
3. Person várát-andnának	veret-endnének
sie würden erwartet w. in 3.	sie würden geschlagen w. in 3.

Infinitiv.

várát-ni erwartet werden   veret-ni geschlagen werden.

Zukünftige Zeit.

várát-andni erwartet w. in 3.   veret-endni geschlagen w. in 3.

Persönlicher Infinitiv.

Einzahl.

1. Person várát-nom	veret-nem
2. Person várát-nod	veret-ned
3. Person várát-nia	veret-nie.

Mehrzahl.

1. Person várát-nunk	veret-nünk
2. Person várát-notok	veret-netek
3. Person várát-niok	veret-niök.

Zustandswort.

várát-ván erwartet werden   veret-vén geschlagen worden
 várát-va erwartet werden   veret-ve geschlagen werden.

Particip.

Gegenwärtige Zeit.

várát-ó der erwartet wird   veret-ö der geschlagen wird.

Vergangene Zeit.

várat-ott der Erwartete   verett-ett der Geschlagene.

Künftige Zeit.

varát-andó der Erwartende   veret-endö der zu Schlagende.

E.

Das unregelmäßige Zeitwort.

van, vágyon er ist.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

Mehrzahl.

1. Person vagy-ok ich bin	vagy-unk wir sind
2. Person vagy du bist	vagy-tok ihr seid
3. Person van, vágyon er ist.	van-nak sie sind.

Halbvergangene Zeit.

1. Person val-ék ich war	val-ánk wir waren
2. Person val-ál du warst	val-átok ihr waret
3. Person vala er war.	val-ának sie waren.

Vergangene Zeit.

1. Person vol-tam ich bin gewesen	vol-tunk wir sind gewesen
2. Person vol-tál du bist gewesen	vol-tatok ihr seid gewesen
3. Person vol-t er ist gewesen.	vol-tak sie sind gewesen.

Einzahl. Mehrzahl.

Längstvergangene Zeit.

1. Person voltam vala	voltunk vala
ich war gewesen	wir waren gewesen
2. Person voltál vala	voltatok vala
du warst gewesen	ihr waret gewesen
3. Person volt vala	voltak vala
er war gewesen.	sie waren gewesen.

Zukünftige Zeit.

1. Person lesz-ek ich werde sein	lesz-ünk wir werden sein
2. Person lesz-esz du wirst sein	lesz-tek ihr werdet sein
3. Person lesz, leszen	lesz-nek sie werden sein.
er wird sein.	

Verbindende und gebietende Art.

Gegenwärtige Zeit.

1. Person legy-ek ich sei	legy-ünk wir seien
2. Person légy du seist	legy-etek ihr seiet
3. Person legyen er sei.	legy-enek sie seien.

Vergangene Zeit.

1. Person vol-tam legyen	voltunk legyen
ich sei gewesen	wir seien gewesen
2. Person voltál legyen	voltatok legyen
du seist gewesen	ihr seid gewesen
3. Person volt legyen	voltak legyen
er sei gewesen.	sie seien gewesen.

Begehrende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einzahl.

Mehrzahl.

1. Person vol-nék ich wäre	vol-nánk wir wären
2. Person vol-nál du wärest	vol-nátok ihr wäret
3. Person vol-na er wäre.	vol-nának sie wären.

Vergangene Zeit.

1. Person voltam volna ich wäre gewesen	voltunk volna wir wären gew.
2. Person voltál volna du wärest gewesen	voltatok volna ihr wäret gew.
3. Person volt volna er wäre gewesen.	voltak volna sie wären gewesen.

Infinitiv.

Gegenwärtige Zeit: lenni sein.

Zukünftige Zeit: leendni sein in Zukunft.

Persönlicher Infinitiv.

Einzahl.

Mehrzahl.

1. Person lennem	lennünk
2. Person lenned	lennetek
3. Person lennie.	lenniök.

Zustandswort.

lévén seiend.

léve seiend.

Particip.

Gegenwärtige Zeit: való der, die, das Seiende.

Vergangene Zeit: volt der, die, das Gewesene.

Künftige Zeit: leendö das sein wird.

VIII.

Tabelle der Conjugation der unregelmäßigen Zeitwörter.

	Gegenwärtige Zeit.	Vallberg. Zeit.	Vergang. Zeit.	Zukunftige 3. Verbünd. Art.	Gegenw. 3. Begehr. Art.	Zukunftig. Particip.
1. alu-szik er schläft	-vám	-dtam	-vandom	-djam	-dnám	-dni -vó.
2. beleg-szik er wird krank	-edém	-edtem	-edendem	-edjem	-dném	-edni -edó.
3. cselek-szik er thut	-vém, -edem	-edtem	-edendem	-edjem	-edném	-edni -vó, edő.
4. dieseke-szik er prahlt	-vém, -edém	-edtem	-edendem	-edjem	-edném	-edni -vó, -edő.
5. eskü-szik er schwört	-vém	-dtem	-dendem	-djem	-dném	-dni -vó, dő.
6. e-szik er ißt	-vém	-ltem	-dendem	-gyem	-nném	-vő.
7. fek-szik er liegt	-vém	-üdtam	-vendem	-üdjem	-üdném	-dni -vő.
8. harag-szik er zürnt	-udám	-udtam	-udandom	-udjam	-udnám	-udni -udó, vó.
9. hideg-szik es wird kalt	-edem	-edtem	-edendem	-edjem	-edném	-edni -edő.
10. hi-sz er glänzt	-vék	-ltem	-enek	-gyek	-nnék	-vő.
11. l-szik er trunft	-vám	-lam	-andom	-gyam	-nnám	-vó.

Gegeuwärtige Zeit.	Sulbver gang.	Bergang.	Zufünftige 3.	Gegeuw. Zeit.	Gegeuw. Zeit.	Gegeuw. Zeit.	Infinitiv.	Particip.
Zeit.	Zeit.	Zeit.		Verbimb.	Wrt.	Begehrrende W.		
12. le-sz er wirtb	-vék	-llem	-endek	-gyek	-nnék	-nni	-vő	
13. meleg-szik és wirtb wartin	-edém	-edlem	-edendem	-edjem	-edném	-edni	-edő	
14. me-gy er geht	-hék	-nlem	-nendek	-njek	-nnék	-nni	-nő	
15. menek-szik er rettet síd	-yém	-edtem	-edendem	-edjem	-edném	-edni	-vő	
16. nevek-szik és hűdől	-edém	-edlem	-edendem	-edjem	-edném	-edni	-edő	
17. részeg-szik er betriuff síd	-edém	-edlem	-edendem	-edjem	-edném	-edni	-edő	
18. nyug-szik er thút	-yaim	-odtam	-odandom	-odjam	-odnám	-odni	-vő	
19. öreg-szik er alfert	-edém	-edtem	-edendem	-edjem	-edném	-edni	-edő	
20. le-sz er thút	-vék	-llem	-endek	-gyek	-nnék	-nni	-edő	
21. veszek-szik er jantt	-edém	-edtem	-edendem	-edjem	-edném	-edni	-edő	
21. ve-sz er nimitt	-vék	-llem	-endek	-gyek	-nnék	-nni	-vő	
22. vi-sz er trágat.	-vék.	-llem	-endek.	-gyek.	-nnék.	-nni.	-vő	

BÁRCZY OSZKÁR

Wörterbücher.

Schul- und Reise-Taschenwörterbuch der ungarischen und deutschen Sprache. Nach den neuesten und amtlichen Quellen zusammengestellt. 2 Bde. Taschenf. Pest, 2 fl. 24 kr.

Farkas M. Neuestes und vollständiges deutsch-ungarisch und ungarisch-deutsches Taschenwörterbuch. Mit Berücksichtigung der neueren und neuesten Gestaltung der ungarischen Sprache und nach den besten Quellen bearbeitet. 2 Bde. Stereotyp-Ausgabe. Taschenf. Pest, br. 2 fl. 24 kr.

Fogarasi J. Neuestes und vollständiges Wörterbuch der deutschen und ungarischen Sprache. Nach dem neuesten Sprachgebrauche, mit Aufnahme der neu gebildeten und wieder belebten ungarischen Wörter. Dritte verb. und mit Zugabe der neuesten ungarischen Wörter vermehrte Ausgabe. 2 Bände. Taschenf. Pest, geb. 4 fl.

Ballagi Dr. M (Bloch). Neues vollständiges Wörterbuch der deutschen und ungarischen Sprache mit Rücksicht auf die richtige Aussprache, Verwandtschaft, so wie Beugung, Fügung und genaue durch Umschreibung bestimmte Angabe der verschiedenen Bedeutungen der einzelnen Wörter und mit besonderer Bezugnahme auf die in den Naturwissenschaften, der neuen Gesetzgebung, dem Handel u. s. w. üblichen Kunst- und Fachausdrücke. Deutsch-ungarischer Theil. 8. Pest, 800 Seiten, br. 3 fl. 24 kr. Der 2. oder ungr.-deutsche Theil erscheint Ende dieses Jahres.

Dictionnaire nouveau de poche français-hongrois et hongrois-français par M. Kiss. 2 Vol. Pest, br. 2 fl. 24 kr.

Prag, 1836.

Artistisch-typographisches Institut des Carl Bellmann.